

RAPORT O STANIE GMINY **MIASTO PRUSZKÓW**

ZA ROK 2018

Pruszków, 2019

Spis treści

ZAPROSZENIE	5
WSTĘP	5
DZIAŁ I. INFORMACJE OGÓLNE	8
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA PRUSZKOWA.....	8
DZIAŁ II. INFORMACJE FINANSOWE I DZIAŁANIA INWESTYCYJNE	11
2. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA PRUSZKOWA	11
3. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA	15
4. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO	29
DZIAŁ III. INFORMACJE O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	42
1. ZASOBY KOMUNALNE MIASTA PRUSZKOWA.	42
DZIAŁ IV. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	48
1. ROZWÓJ MIASTA - STRATEGIA ROZWOJU PRUSZKOWA DO ROKU 2020.	48
1.1 Priorytety – omówienie.	48
1.2 Sposoby realizacji	48
2. GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI.....	54
2.1 Priorytety – omówienie, sposoby realizacji	54
3. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI LOKALOWYMI I MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY.	59
3.1 Priorytety – omówienie.	59
4. POLITYKA SPOŁECZNA – STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.	62
4.1. Priorytety – omówienie.	62
4.2. Sposoby realizacji.	63
5. POLITYKA SPOŁECZNA – GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA PRUSZKOWA NA LATA 2016 -2018.	65
5.1 Priorytety – omówienie.	65
5.2 Sposób realizacji.	65
6. POLITYKA SPOŁECZNA – GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DLA MIASTA PRUSZKOWA NA LATA 2016 – 2021.....	68
6.1 Priorytety – omówienie.	68
6.2 Sposoby realizacji.	68
7. POLITYKA SPOŁECZNA – GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2018 DLA MIASTA PRUSZKOWA.	69
7.1 Priorytety – omówienie.	69
7.2 Sposoby realizacji.	69
8. POLITYKA SPOŁECZNA – GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA PRUSZKOWA NA LATA 2017 – 2021.....	71
8.1 Priorytety – omówienie.	71
8.2 Sposoby realizacji.	72
9. OCHRONA ŚRODOWISKA – AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY MIASTO PRUSZKÓW.	73

9.1	Priorytety – omówienie	73
9.2	Sposoby realizacji	75
10.	ŁAD PRZESTRZENNY - STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ORAZ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	77
10.1	Priorytety – omówienie	77
10.2	Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Miasta Pruszkowa	77
10.3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego	79
10.4	Uchwały Rady Miasta Pruszkowa realizowane w roku 2018 przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego	80
	DZIAŁ V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA.....	89
1.	OGÓLNE INFORMACJE	89
	DZIAŁ VI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI SAMORZĄDOWYMI.....	107
	DZIAŁ VII. MIASTO PRUSZKÓW W RANKINGACH	109
	DZIAŁ VIII. ANALITYCZNY - DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W ROKU 2018.....	112
1.	OŚWIATA I EDUKACJA.....	112
1.	OCHRONA ŚRODOWISKA	121
2.	KULTURA	129
	SPIS RYSUNKÓW	164
	SPIS TABEL	165

Zaproszenie

Szanowni Radni,

Szanowni Mieszkańcy Miasta Pruszkowa!

Mam zaszczyt przedstawić Państwu raport o stanie Miasta Pruszkowa za rok 2018. Raport ten jest pierwszym tego rodzaju podsumowaniem kluczowych zrealizowanych i planowanych inwestycji, przeprowadzonych działań, zorganizowanych wydarzeń oraz zestawieniem statystyk na podstawie danych GUS, dotyczących rozwoju Miasta.

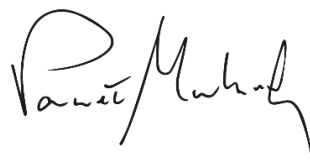
Raport ten jest niezwykle istotnym dokumentem w kontekście planowania działań oraz prezentacji efektów wspólnej pracy pracowników Urzędu Gminy Miasta Pruszkowa, samorządowców, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz wszystkich tych, którzy przyczyniają się do poprawy jakości życia Pruszkowian. Jest to również prezentacja planów i efektów współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, sąsiadującymi gminami, w celu wspólnego wypracowywania strategicznych celów, dotyczących między innymi: dbałości o środowisko naturalne, rozszerzenia zakresu dogodnych rozwiązań komunikacyjnych, rozwoju opieki zdrowotnej, poziomu edukacji dzieci i młodzieży, zapewnienia godnych warunków dla osób w wieku senioralnym, a także w wielu innych obszarach, wpływających na poziom i jakość życia mieszkańców Miasta Pruszkowa.

W roku 2018 w Pruszkowie zakończono ważne inwestycje oraz rozpoczęto prace nad kolejnymi istotnymi przedsięwzięciami, do których należą między innymi: budowa obiektów szkolno-przedszkolnych, rozwój komunikacji i infrastruktury drogowej, podjęcie strategicznych działań w zakresie ochrony środowiska.

Mam nadzieję, że dzięki wspólnym działaniom jakość życia mieszkańców Pruszkowa będzie regularnie wzrastać, co będzie miało również swoje pozytywne odzwierciedlenie w dynamicznym rozwoju życia społeczno-kulturalnego, w osiąganiu indywidualnych sukcesów naszych mieszkańców, które będą wpływały na wzrost identyfikacji z miejscem zamieszkania i wzrostem poczucia dumy z faktu, że jesteśmy Pruszkowianami.

Zapraszam do zapoznania się z niniejszym opracowaniem.

Prezydent Miasta Pruszkowa

Paweł Makuch

Wstęp

Niniejszy dokument: „Raport o stanie Gminy Miasto Pruszków za rok 2018”, stanowi źródło informacji z różnych dziedzin, związanych z zadaniami wypełnianymi przez władze samorządu w ramach swoich obowiązków i kompetencji. Jest również źródłem wiedzy dla lokalnej społeczności, instytucji, firm oraz przyszłych inwestorów w zakresie obecnych uwarunkowań Miasta Pruszków i jego rozwoju w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego.

Raport ten, został sporządzony zgodnie z wytycznymi art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 poz. 506). Źródłem informacji i danych zebranych w Raporcie, były informacje otrzymane z poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Pruszkowa, Jednostek Organizacyjnych Miasta, a także dostępnych danych m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Warszawie (wobec faktu, iż ogólnodostępne dane statystyczne GUS – Banku Danych Lokalnych prezentowane są z kilkumiesięcznym opóźnieniem, do analizy przyjęto wskaźniki odnoszące się do danych dotyczących grudnia 2017 r.).

Wykorzystane informacje, zostały podzielone na główne obszary badawcze, wśród których znalazły się: finanse, mienie komunalne, realizacja polityk, programów i strategii, realizacja uchwał, współpraca z innymi instytucjami, istotne działania Prezydenta. Część analityczna dokumentu zawiera zebrane dane i informacje w ujęciu szczegółowym, w podziale na następujące dziedziny życia społeczno-gospodarczego: ład przestrzenny, mienie komunalne, finanse, oświata i edukacja, polityka społeczna, kultura, turystyka, sport i rekreacja, gospodarka komunalna, gospodarka mieszkaniowa, rozwój gospodarczy, aktywność obywatelska, środowisko, pozycja Miasta w rankingach.

Rysunek 1. Zestawienie najważniejszych analizowanych dziedzin życia społeczno-gospodarczego w Raporcie o stanie Gminy Miasto Pruszków za 2018 rok

Źródło: opracowanie własne

DZIAŁ I INFORMACJE OGÓLNE

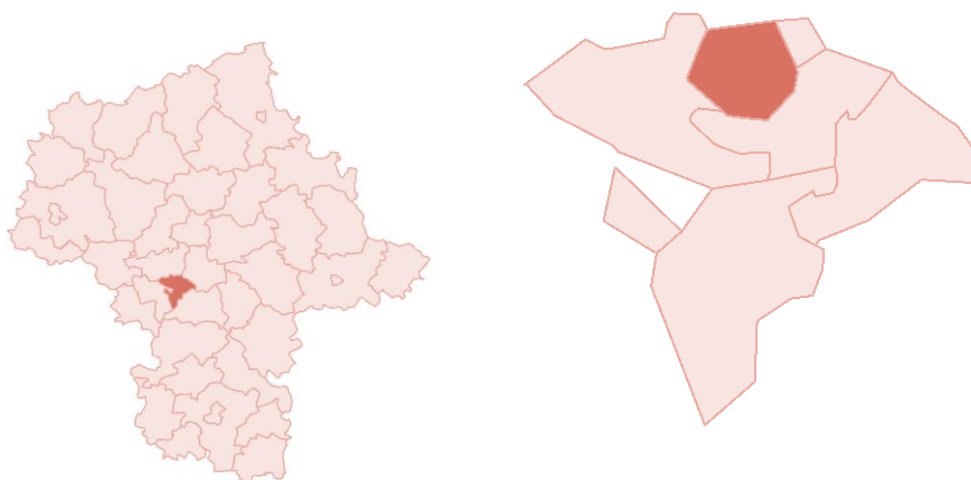

DZIAŁ I. Informacje ogólne

1. Ogólna charakterystyka Miasta Pruszkowa

Gmina miejska Pruszków jest zlokalizowana w zachodniej części województwa mazowieckiego, na obszarze aglomeracji warszawskiej, w powiecie pruszkowskim. Miasto położone jest w odległości ok. 15 km od granic Warszawy. Pełni funkcje miasta powiatowego, z licznymi instytucjami, organami administracji publicznej, jednostkami służby zdrowia i opieki społecznej, instytucjami szkolnictwa, kultury i sportu.

Rysunek 2. Powiat Pruszkowski na mapie Województwa Mazowieckiego oraz mapa Gminy Miasta Pruszków na mapie Powiatu Pruszkowskiego.

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018 – Urząd Statystyczny w Warszawie.

Do gmin powiatu pruszkowskiego, które graniczą z gminą miejską Pruszków, należą:

- Brwinów (gmina miejsko-wiejska);
- Michałowice (gmina wiejska);
- Piastów (gmina miejska);

oraz należący do powiatu warszawskiego – zachodniego:

- Ożarów Mazowiecki (gmina miejsko-wiejska).

Miasto Pruszków o powierzchni 19,2 km², zgodnie z danymi GUS z roku 2017 (brak aktualnie danych za rok 2018), liczyło ogółem 61 237 mieszkańców, w tym: 53,1% kobiet oraz 46,9% mężczyzn.

Średni wiek mieszkańców wynosi 40,7 lat i jest zbliżony do średniego wieku mieszkańców naszego kraju i województwa mazowieckiego. Zdecydowana większość mieszkańców miasta Pruszkowa, znajduje się w wieku produkcyjnym, a ich liczba kształtuje się na poziomie 59,3% ogółu mieszkańców. Wiek przedprodukcyjny, zgodnie z danymi GUS z roku 2017, dotyczy 19,4% ogółu mieszkańców, a poprodukcyjny – 21,3%.

Dane dotyczące struktury mieszkańców według ekonomicznych grup wieku, umiejscawiają Pruszków w niekorzystnej sytuacji w odniesieniu do danych z tego samego okresu, odnotowanych dla powiatu

pruszkowskiego, województwa mazowieckiego i Polski (w wieku poprodukcyjnym w powiecie pruszkowskim znajdowało się 20,9% mieszkańców, w Polsce 20,8% mieszkańców, w województwie mazowieckim 21,0% mieszkańców).

Pruszków w roku 2017 odnotował dodatni przyrost naturalny, wynoszący ogółem 147‰. Porównanie wskaźnika przyrostu naturalnego Pruszkowa do nadrzędnych jednostek terytorialnych, wskazuje na korzystne uwarunkowania w odniesieniu do powiatu pruszkowskiego, województwa mazowieckiego i kraju. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców, w analizowanym okresie roku 2017, był dodatni i wynosił w Pruszkowie 2,41 (osoby), natomiast w powiecie pruszkowskim jego wartość wynosiła 1,86, w województwie mazowieckim kształtował się on na dodatnim poziomie wynoszącym 0,86, a w Polsce na ujemnym poziomie (– 0,02).

W latach 2011 – 2017 Pruszków odnotował dodatnie saldo migracji, które w roku 2017 – według danych GUS – wynosiło 177. Porównanie danych Pruszkowa do danych nadrzędnych jednostek samorządu terytorialnego, wykazuje korzystne uwarunkowania. Wskaźnik salda migracji na 1 000 mieszkańców dla Pruszkowa w roku 2017 wynosił 2,9 i był wyższy niż ten sam wskaźnik odnotowany dla województwa mazowieckiego (2,5) oraz Polski (0,0), lecz nieco niższy niż wskaźnik przyjęty w tym samym okresie dla powiatu pruszkowskiego, wynoszący 6,2.

Informacje dotyczące rynku pracy wskazują, iż liczba pracujących osób, przypadająca na 1 000 mieszkańców Pruszkowa, w roku 2017 wynosiła 275 (w tym 49,0% kobiet i 51,0% mężczyzn). Była to wartość mniej korzystna niż wartość tego wskaźnika przyjęta dla: powiatu – 277 osób, województwa mazowieckiego – 305 osób, ale korzystniejsza w odniesieniu do danych przyjętych dla Polski – 247 osób.

Szacunkowa stopa bezrobocia dla Pruszkowa, w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównania stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i mieście, wynosiła w 2017 roku 4,5%.¹ Dla porównania, stopa bezrobocia rejestrowanego według danych GUS, dotycząca roku 2018 dla powiatu pruszkowskiego wynosiła 3,4%, województwa mazowieckiego – 4,9%, a Polski – 5,8%, co wskazuje na stosunkowo korzystną sytuację Pruszkowa, dotyczącą poziomu osób pozostających bez pracy (jedynie w powiecie pruszkowskim odnotowana stopa bezrobocia rejestrowanego znajdowała się na korzystniejszym niż w Pruszkowie poziomie).

W rejestrze Regon w roku 2018 w Pruszkowie zarejestrowanych było ogółem 9 839 podmiotów gospodarczych. Wśród tej liczby, zdecydowana większość (2 465), to podmioty funkcjonujące jako mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, działające w sekcji Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli. Porównanie Pruszkowa do nadrzędnych jednostek samorządu terytorialnego, wskazuje na jego stosunkowo korzystne parametry w tym zakresie (korzystniejsze

niż w Polsce i w województwie mazowieckim, ale mniej korzystne niż w powiecie). Wskaźnik zarejestrowanych w Regon podmiotów gospodarczych na 1 000 ludności w roku 2017 wynosił dla Pruszkowa 157 podmiotów, dla powiatu pruszkowskiego – 173 podmioty, dla województwa mazowieckiego – 150 podmiotów oraz dla Polski – 112 podmiotów.

¹ Na podstawie <http://www.polskawliczbach.pl/Pruszkow>

DZIAŁ II FINANSE

DZIAŁ II. Informacje finansowe i działania inwestycyjne

2. Wykonanie budżetu Miasta Pruszkowa

Budżet Miasta na rok 2018 został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Pruszkowa Nr XLI.419.2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. W trakcie roku budżetowego, ulegał on zmianom na podstawie kolejnych uchwał przyjętych przez Radę Miasta Pruszkowa.

Ustawa z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 poz. 869), stanowi o obowiązku przedłożenia Radzie Miasta przez Prezydenta, sprawozdania z wykonania budżetu. Informacje zawarte w niniejszym podrozdziale oparto o zapisy oraz szczegółowe dane tego sprawozdania, które sporządzono przy wykorzystaniu danych z ewidencji budżetu oraz z uwzględnieniem wszystkich zmian w budżecie, zaistniałych podczas całego roku budżetowego 2018, a także opracowano na podstawie sporządzonych sprawozdań budżetowych.

Podstawowe wielkości i charakterystykę planu i wykonania budżetu na rok 2018 zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1. Podstawowe informacje dotyczące planu i wykonania budżetu na rok 2018.

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2018 r. [zł]	Wykonanie na 31.12.2018 r. [zł]	Odsetek wykonania planu na 31.12.2018 r.
Dochody ogółem	287 985 603	300 130 188	104,22%
Wydatki ogółem	365 623 105	342 553 059	93,69%
Wynik budżetu	-77 637 502	-42 422 871	-
Przychody	100 167 295	89 519 365	-
Rozchody	22 529 793	22 529 793	-

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszków za rok 2018

DOCHODY:

Ostatecznie zatwierdzony przez Radę Miasta Budżet na 2018 rok zakładał:

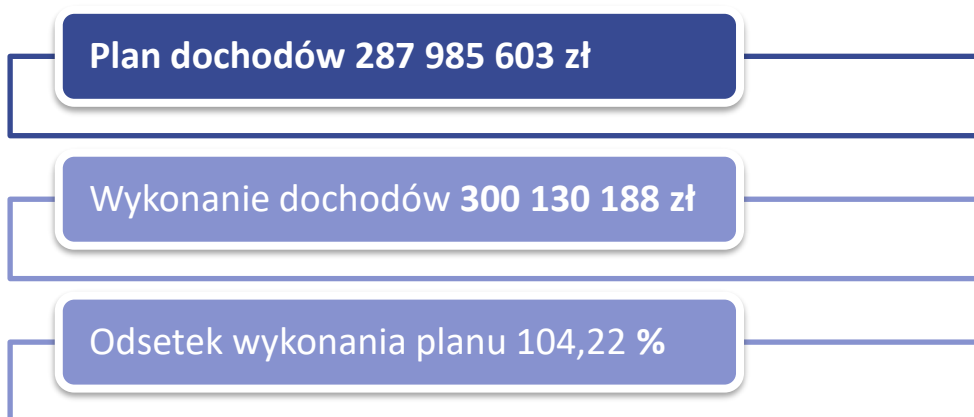
- plan dochodów na rok 2018 w wysokości 287 999 739,23 zł;
- plan wydatków w wysokości 365 637 241,56 zł.

Zaplanowano, że źródłem finansowania deficytu budżetu Miasta, wynoszącego 77 637 502,33 zł, będą:

- przychody z kredytu i pożyczek w kwocie 73 334 671,00 zł;
- przychody z innych rozliczeń krajowych (wolne środki) w wysokości 26 832 624,33 zł.

Przychody budżetu zostały określone na poziomie 100 167 295,33 zł, a rozchody budżetu (spłaty kredytów i pożyczek) w wysokości 22 529 793,00 zł.

Rysunek 2. Dochody budżetu Miasta Pruszków w roku 2018.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018.

W strukturze wykonanych dochodów dominujący udział stanowią:

1. Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie: 101 503 123 zł, t.j. 33,82% dochodów ogółem.
2. Część oświatowa subwencji ogólnej w kwocie: 42 048 226 zł, która stanowi ponad 14,01% dochodów ogółem.
3. Podatek od nieruchomości w kwocie: 37 645 320 zł, która stanowi ponad 12,54 % dochodów ogółem.

Dochody budżetu Miasta zostały zrealizowane na poziomie: 300 130 188 zł, co stanowi 104,22% planu.

Dominującym źródłem dochodów własnych Miasta są podatki od osób fizycznych i prawnych, przy znaczącym udziale tych pierwszych.

Tabela 2. Udział Miasta Pruszkowa w podatkach stanowiących budżet Państwa w roku 2018.

Lp.	Dochody własne	Kwota
1	podatek dochodowy od osób fizycznych	97 163 134 zł
2	podatek dochodowy od osób prawnych	4 339 989 zł
	Razem	101 503 123 zł

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Pruszków za rok 2018.

Tabela 3. Realizacja dochodów Miasta Pruszków w roku 2018 w podziale na typy dochodów.

Lp.	Dochody własne	Kwota
1	podatek rolny, podatek leśny	65 054 zł
2	podatek od nieruchomości	37 645 320 zł
3	podatek od środków transportowych	1 373 389 zł
4	podatki opłacane w formie karty podatkowej	170 823 zł
5	podatek od spadków i darowizn	542 948 zł
6	opłata skarbową	1 277 719 zł
7	opłata targowa	532 288 zł
8	wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	1 017 070 zł

Lp.	Dochody własne	Kwota
9	podatek od czynności cywilnoprawnych	6 677 636 zł
10	opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	7 926 894 zł
11	wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie, służebność i użytkowanie wieczyste nieruchomości	4 710 981 zł
11	dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	9 668 449 zł
12	pozostałe dochody	6 429 349 zł
Razem		78 100 920 zł

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018.

Kolejnymi źródłami zasilenia budżetu Miasta Pruszkowa w 2018 roku były dotacje, subwencje oraz dochody majątkowe – szczegółowe zestawienie przedstawiono poniżej.

Tabela 4. Źródła dochodów Miasta Pruszków w roku 2018.

Lp.	Dochody własne	Kwota
1	dotacje celowe	56 561 968 zł
2	dotacje celowe z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	4 884 749 zł
3	dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie	50 867 549 zł
4	dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	103 240 zł
5	dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	706 430 zł
6	subwencje	
7	część oświatowa subwencji ogólnej	42 048 226 zł
8	dochody majątkowe	21 915 951 zł
9	dochody majątkowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	17 083 186 zł
10	pozostałe dochody majątkowe	4 832 765 zł

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018.

WYDATKI

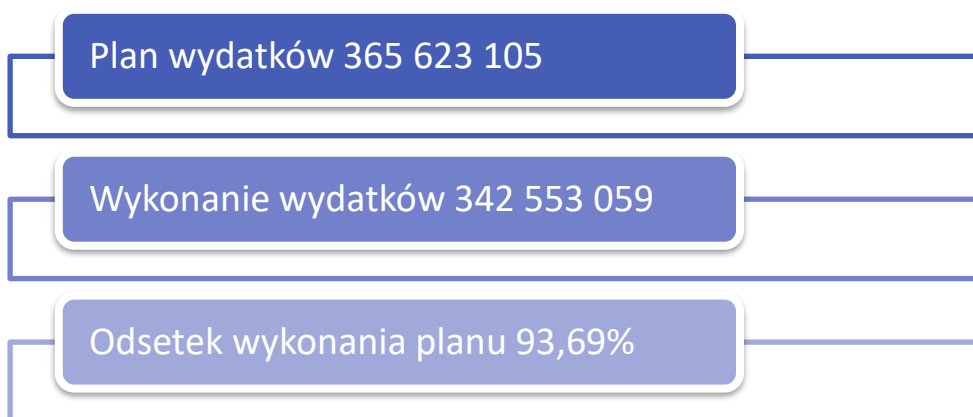
Planowane wydatki Miasta na rok 2018 zostały przyjęte Uchwałą Rady Miasta Pruszkowa Nr XLI.419.2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie uchwały budżetowej. Założony poziom wydatków, w trakcie roku budżetowego 2018 ulegał zmianom, na podstawie kolejnych Uchwał przyjętych przez Radę Miasta Pruszkowa.

Poziom wydatków w 2018 został zaplanowany w kwocie 365 623 105 zł, która w okresie roku budżetowego zmniejszona została do poziomu 342 553 059 zł. Wydatki wykonano na poziomie 93,69% zakładanego planu.

W odniesieniu do realizacji wydatków bieżących w roku 2018, ich wartość wyniosła 253 776 733 zł, przy planowanej kwocie na poziomie 235 835 818 zł, co stanowi wykonanie planu w 92,93%.

Wydatki majątkowe zaplanowano na poziomie 111 846 372 zł, a zrealizowano w kwocie 106 717 241 zł, co stanowiło wykonanie planu w 95,41%.

Rysunek 3. Wydatki budżetu Miasta Pruszkowa w roku 2018.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018

Poszczególne wydatki majątkowe Miasta Pruszkowa w roku 2018 przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 5. Struktura wydatków Miasta Pruszkowa w podziale na działy klasyfikacji budżetowej – stan na 31.12.2018 r.

Dział	Wyszczególnienie	Plan roczny na 2018 - kwota [zł]	Wykonanie planu w roku 2018 - kwota [zł]	Wykonanie planu w [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	62 905	61 964	98,50
500	Handel	200 000	198 400	100,0
600	Transport i łączność	47 328 449	45 172 338	95,44
630	Turystyka	349 000	337 809	96,79
700	Gospodarka mieszkaniowa	22 757 745	20 447 466	89,85
710	Działalność usługowa	737 375	168 495	22,85
750	Administracja publiczna	25 134 613	22 753 692	90,53
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	377 519	352 229	93,30
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4 981 020	4 921 940	98,81
757	Obsługa długu publicznego	4 708 000	1 615 898	34,32
801	Oświata i wychowanie	138 489 139	132 348 671	95,57
851	Ochrona zdrowia	1 582 848	1 392 287	87,96
852	Pomoc społeczna	13 254 830	12 652 665	95,46
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 932	889	22,61
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	363 227	296 234	81,56
855	Rodzina	54 484 018	53 172 278	97,59
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	31 572 538	28 939 738	91,66
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12 848 082	12 521 145	97,46
926	Kultura fizyczna	5 338 225	5 198 921	97,39

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018.

Zgodnie z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, wykonane dochody bieżące są wyższe od wykonanych wydatków bieżących. Na koniec 2018 r. stan zobowiązań Miasta Pruszkowa z tytułu kredytów wyniósł ogółem 87 946 420,00 zł.

Tabela 6. Stan zobowiązań Miasta Pruszkowa wg stanu na 31.12.2018 r.

Dział	Wyszczególnienie	Plan roczny na 2018 - kwota [zł]
1	Umowa z dnia 19.12.2017 r. na udzielenie i obsługę długoterminowego kredytu złotowego w kwocie 20 500 000,00, na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa obiektów oświatowo-sportowych Żbików Bąki”.	20 500 000
2	Umowa kredytowa z dnia 25.07.2011 r. na finansowanie zadań inwestycyjnych i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 17 000 000,00 zł.	8 856 420
3	Umowa kredytowa z dnia 21.09.2016r. na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 15 000 000,00 zł	14 200 000
4	Umowa kredytowa z dnia 09.07.2018r. na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 52 834 671 zł.	30 000 000
5	Umowa kredytowa z dnia 12.07.2017r. na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 15 000 000,00 zł	14 390 000

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Budżetu Miasta Pruszkowa za rok 2018.

W 2018 r. Miasto Pruszków spłaciło kredyty i pożyczki wraz z należnymi odsetkami w kwocie 22 529 793 zł. Budżet Miasta Pruszkowa na koniec 2018 r. zamknął się deficytem w wysokości 42 422 871 zł, przy planowanym deficycie wynoszącym 77 637 502 zł.

3. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa sporządzana przez jednostki samorządu terytorialnego, to narzędzie planowania finansowego obejmujące okres wieloletni, a zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 2077), obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Dokument zawiera prognozę w zakresie parametrów budżetowych jst, które ilustrowane są przez takie elementy budżetu jak:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu;
- dochody majątkowe oraz wydatki majątkowe budżetu;
- wynik budżetu wraz ze wskazaniem przeznaczenia nadwyżki albo sposobu sfinansowania deficytu;
- przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Uchwała nr XLII/249/18 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 lutego 2018 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2031 (WPF), zawiera szczegółowy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach WPF Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.

Wśród najważniejszych przeprowadzonych inwestycji w roku 2018, znalazły się między innymi przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe), budowa placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych oraz parkingów.

Poniżej zaprezentowano wybrane, najważniejsze inwestycje wykonane oraz realizowane w roku 2018, ujęte w ramach WPF Miasta Pruszków na lata 2018-2033.

1. Budowa Parkingów „Parkuj i Jedź” przy ul. Sienkiewicza i przy ul. Waryńskiego w Pruszkowie

Budowa Parkingu „Parkuj i Jedź” przy ul. Sienkiewicza w ramach projektu ZIT pn. „Budowa parkingów „Parkuj i Jedź w mieście Pruszkowie, mieście Piastów i w gminie Michałowice” – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.

W 2018 roku wybudowano:

- parking wielopoziomowy przy ul. Sienkiewicza, w którym do dyspozycji mieszkańców są 392 miejsca parkingowe dla samochodów osobowych, w tym 4 stanowiska do ładowania samochodów elektrycznych oraz 72 miejsca dla rowerów i 10 dla motocykli.
- parking naziemny przy ul. Waryńskiego w Pruszkowie na 110 miejsc parkingowych w tym 5 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych i 100 rowerów, wyposażony w system monitoringu wizyjnego.

Rysunek. .4 Inwestycja „Parkuj i Jedź” w Pruszkowie przy ul. Sienkiewicza

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

Rysunek. .5 Inwestycja „Parkuj i Jedź” w Pruszkowie przy ul. Waryńskiego

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

2. Budowa i modernizacja placówek oświatowych

Oddanie do użytku kompleksu obiektów oświatowo-sportowych Żbików-Bąki, w skład którego weszły:

1. Szkoła podstawowa, która przyjęła 600 uczniów, wyposażona w nowoczesną bibliotekę multimedialną, bibliotekę z czytelnią oraz w szereg pracowni naukowych, przestronne sale lekcyjne oraz gabinety do pracy wyrównawczej, np. logopedyczny, psychologiczny.
2. Sala gimnastyczna z areną sportową o pow. 648 m² z zapleczem sanitarno-szatniowym, z możliwością podziału areny kotarami na trzy części, z trybunami rozkładanymi na 150 miejsc siedzących i galerią na 150 miejsc stojących, a także ze sceną stałą wraz z zapleczem.
3. Żłobek dla 150 dzieci, które są podzielone na 6 grup wiekowych: od 5 miesięcy do 1 roku (2 grupy), od 1 roku do 2 lat (2 grupy), od 2 lat do 3 lat (2 grupy).
4. Przedszkole przeznaczone dla 100 dzieci. Dzieci uczą się i bawią w 4 grupach, 1 oddział dla dzieci w wieku lat 3 oraz 1 oddział dla dzieci w wieku lat 4.
5. Plac zabaw dla dzieci z klas 0-III, boiska do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne (siatkówka, koszykówka, piłka ręczna), bieżnia, itp.

Rysunek. 6. Zespół Oświatowo-Sportowy Żbików - Bąki przy ul. Jarzynowej w Pruszkowie.

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

3. Budowa obiektów oświatowo-sportowych Gąsin przy ul. Pływackiej

Przygotowywana inwestycja będzie kompleksem łączącym w sobie funkcje edukacyjne, sportowe oraz społeczne. Na terenie obiektu mieścić się będzie:

1. Czterooddziałowe przedszkole dla 100 dzieci.
2. Ośmioletnia szkoła podstawowa dla 725 uczniów z 29 klasopracowniami podstawowymi oraz dwoma pracownikami komputerowymi.
3. Zespół sportowy z pełnowymiarową salą gimnastyczną wraz z rozsuwaną widownią dla około 200 widzów, małą salą gimnastyczną, zapleczami sanitarnymi i salą fitness, salą do tenisa stołowego oraz siłownią.
4. Biblioteka z czytelnią i pracownią multimedialną.
5. Stołówki dla szkoły podstawowej – osobno dla dzieci starszych i dzieci młodszych – wraz z pełnym zapleczem kuchennym, obsługującym również przedszkole.

6. Trzy świetlice oraz sale zajęć wyrównawczych.
7. Filia biblioteki publicznej wraz z salą wielofunkcyjną przeznaczoną na spotkania mieszkańców.
8. Obiekty sportowe i rekreacyjne: boiska syntetyczne, trzytorowa bieżnia lekkoatletyczna, plac zabaw dla dzieci z przedszkola, ogródki przyklasowe dla dzieci.

Rysunek. 7. Budowa obiektów oświatowo-sportowych Gąsin przy ul. Pływackiej w Pruszkowie.

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

4. Centrum Dziedzictwa Kulturowego – rozwój infrastruktury kulturalno-sportowej.

W roku 2018 oddano do użytku budynek Centrum Dziedzictwa Kulturowego o powierzchni netto 13 040,67 m². Obiekt zarządzany jest przez Spółkę Centrum Kultury i Sportu Sp. z o.o. i przeznaczony jest do komercyjnego wykorzystania. Od 22 sierpnia 2018 roku w budynku tym ma swoją siedzibę Miejski Ośrodek Kultury „Kamyk” oraz Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy”.

Miejski Ośrodek Kultury wykorzystuje w nim sześć pracowników artystycznych na stałe przynależnych do MOK (pracownie: rytmiki, baletu, muzyki, 2 sale malarstwa i rzeźby), salę audytoryjną (na 210 osób),

która dodatkowo jest wynajmowana komercyjnie przez Spółkę. Z.T.L. „Pruszkowiaczy” ma do dyspozycji m. innymi: salę baletową z szatniami, garderoby, świetlicę, salę gimnastyczną.

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku, możliwe było komercyjne korzystanie z następujących części obiektu:

- sali audytoryjnej dla 210 osób i Sali widowiskowej dla 398 osób;
- patio ze ścianką wspinaczkową.

Znacząca część powierzchni budynku nie była skomercjalizowana, nie została również w pełni wyposażona. Do części obiektu, z których nie można było korzystać zgodnie ze stanem na koniec 2018 roku, należały:

- sale konferencyjne;
- powierzchnie biurowe;
- studio nagrań;
- siłownia i fitness z kompleksem saun i boiskiem do ricocheta;
- gabinety rehabilitacyjne i odnowy biologicznej;

- powierzchnie gastronomiczne.

Na terenie obiektu zostały wybudowane 2 parkingi: parking naziemny na 138 miejsc i parking podziemny (dla 181 samochodów).

Na terenie przyległym do budynku, możliwe jest korzystanie z przestrzeni zagospodarowanej w zakresie: uprawiania nordic-walking, wykorzystania ścieżki zdrowia, outdoor fitness, placu rekreacji oraz strumyka.

Rysunek. 8. Budynek Centrum Kultury i Sportu w Pruszkowie.

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

5. Realizacja projektu „Poprawa jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie”.

Jest to projekt wieloletni, realizowany od grudnia 2016 r., w którego ramach zagospodarowano zieleń przyuliczną wzdłuż Al. Wojska Polskiego – od ul. Działkowej do ul. Powstańców.

W 2017 roku rozpoczęły się prace przy zagospodarowaniu Al. Wojska Polskiego od ul. Powstańców do rzeki Utraty, ul. Pogodnej, ul. Plantowej oraz zagospodarowanie Parku Anielin Zachodni. Prace związane z realizacją całości projektu zostały zakończone 30 listopada 2018 r.

Rysunek. 9. Poprawa a jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

6. Poprawa istniejącej infrastruktury drogowej Miasta – budowa ulicy Błońskiej.

Realizacja zadania związana była z wykonaniem prac poprawiających jakość dróg gminnych w zakresie jezdni i chodników. W roku 2018 wybudowano lub rozbudowano ogółem 2,38 km dróg gminnych.

Do wybudowanych ulic w tym okresie należała m.in. ul. Błońska.

Rysunek. 10. Budowa ulicy Błońskiej.

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

Poniższe zestawienia wyszczególniają wszystkie działania i inwestycje w ramach budżetu Miasta Pruszkowa na lata 2018 – 2033. Zostały one przygotowane w oparciu o Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2018.

Tabela 7. Stopień zawansowania realizacji programów (przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziomie realizacji. w zakresie wydatków majątkowych.

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
1.	Budowa Parkingu „Parkuj i Jedź” przy ul. Sienkiewicza, w ramach projektu ZIT pn. „Budowa parkingów „Parkuj i Jedź w mieście Pruszkowie, mieście Piastów i w gminie Michałowice” – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej”.	17 276 495,09	12 570 022,42	2015-2018
2.	Budowa Parkingu „Parkuj i Jedź” przy ul. Waryńskiego w ramach projektu ZIT pn. „Budowa parkingów „Parkuj i Jedź w mieście Pruszkowie, mieście Piastów i w gminie Michałowice” – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej”.	3 107 276,68	2 993 276,68	2015-2018
3.	Budowa tras rowerowych w ramach Projektu ZIT pn. „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza w gminach południowo-zachodniej części Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, poprzez budowę Zintegrowanego systemu Tras Rowerowych – Etap 1” – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	9 878 456,68	6 128 292,00	2008-2019

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
4.	Poprawa jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – Rozwój gminnych terenów zielonych.	5 481 017,62	2 672 598,89	2016-2018
5.	Rewitalizacja budynków mieszkalnych w Pruszkowie w ramach projektu pn.: „Remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Pruszkowa położonych w obszarze rewitalizacji A i B” – Rozwój budownictwa mieszkaniowego.	7 519 747,00	390 000,00	2017-2020
6.	Budowa tras rowerowych w ramach Projektu ZIT pn. „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza w gminach południowo-zachodniej części Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę Zintegrowanego systemu Tras Rowerowych – Etap 1I” – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	4 257 420,39	461 132,90	2017-2020
7.	Zakup oraz utrzymanie stacji monitoringu jakości powietrza – Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny (Virtual WOF) – Szczegółowe badania jakości powietrza, celem wdrożenia programu poprawy jakości powietrza.	1 000 000,00	0	2019-2022
8.	Projekt „Zielone płuca Mazowsza” – rozwój mobilności miejskiej w gminach południowo-zachodniej części województwa – Rozwój infrastruktury komunikacyjnej.	7 691 885,33	186 036,00	2017-2020

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

Tabela 8. Stopień zawansowania realizacji programów (przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziome realizacji w zakresie wydatków bieżących.

Lp.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
1.	Projekt – „Stworzenie warunków dla sprawnego wdrażania instrumentu ZIT dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego” – Poprawienie współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.	49 000,00	13 000,00	2015-2018
2.	Projekt – „Lubię się uczyć” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Kształtowania właściwych podstaw i umiejętności oraz rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy.	389 400,00	307 916,18	2017-2019
3.	Projekt – „Chętni na eksperyment” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu	1 328 000,00	1 021 608,91	2017-2019

Lp.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
	Spółecznego Kształtowania właściwych podstaw i dot. Rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy.			
4.	Projekt – „Blżej rynku pracy” – Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF – Podniesienie wśród min. 90% uczniów biorących udział w projekcie, kompetencji kluczowych w zakresie budowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej i poruszania się po rynku pracy.	30 120,00	23 796,99	2017-2019
5.	Projekt – „E-Opieka” – Budowa i wdrożenie zintegrowanego systemu wsparcia usług opiekuńczych, opartego na narzędziach TIK na terenie WOF – Poprawa jakości życia osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych przez samorządy gminne Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego.	319 312,02	3 042,73	2018-2022
6.	Projekt – „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców miasta Pruszkowa” w ramach Programu Operacyjnego Cyfrowa Polska na lata 2014 – 2020 – Prowadzenie szkoleń dla mieszkańców miasta Pruszkowa.	67 980,00	1 500,00	2018-2020

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

Tabela 9. Wykaz planowanych do realizacji działań i inwestycji w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziomie realizacji – wydatki majątkowe.

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
1.	Budowa drogi łączącej ul. Dolną z ul. Piastowską – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	3 309 851,00	73 185,00	2016-2020
2.	Budowa i remont obiektów parkowych, placów zabaw i obiektów małej architektury – Rozwój gminnej infrastruktury parkowej.	4 576 086,00	1 530 000,00	2015-2019
3.	Budowa i rozbudowa ul. Miry Zimińskiej-Sygetyńskiej, od ul. B. Prusa do Al. Wojska Polskiego – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	4 156 340,00	89 920,00	2013-2021
4.	Budowa obiektów oświatowo-sportowych Gąsin – Rozwój infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	50 033 690,00	15 400 000,00	2014-2020
5.	Budowa obiektów oświatowo-sportowych Żbików-Bąki – Rozwój infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	39 734 280,00	23 800 000,00	2014-2018
6.	Budowa ul. Brzezińskiego – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	4 566 925,00	4 468 400,00	2016-2018
7.	Budowa ul. Cmentarnej i przebudowa ul. 1-go Sierpnia – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	2 668 940,63	1 902 573,63	2010-2020
8.	Budowa ul. Jarzynowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	3 580 603,00	3 312 880,00	2016-2018
9.	Budowa ul. Konwaliowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 050 000,00	50 000,00	2018-2019

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
10.	Budowa ul. Nowoinżynierskiej i ul. Elektrycznej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	954 898,00	100 000,00	2018-2019
11.	Budowa ul. KDL – 13 i KDL – 17 od ul. Jarzynowej do ul. Nałkowskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	3 612 770,00	3 037 497,00	2016-2018
12.	Centrum Dziedzictwa Kulturowego – Rozwój infrastruktury kulturalnej i sportowej	84 019 597,75	1 384 672,46	2008-2019
13.	Kanalizacja deszczowa, rejon ul. 3-go Maja w kierunku rz. Utraty – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	1 961 770,00	1 630 100,00	2010-2018
14.	Kanalizacja deszczowa z rejonu ul. Kieleckiej do rz. Utraty – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	196 390,00	0	2010-2019
15.	Kanalizacja sanitarna równoległa do rz. Żbikówki od działki 20/2 do wysokości działki 34/17 – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	535 670,00	0	2016-2019
16.	Kanalizacja sanitarna w ul. 3-go Maja od ul. Mostowej z włączeniem do kolektora w ul. Poznańskiej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	1 177 515,00	1 140 000,00	2015-2018
17.	Kanalizacja sanitarna w ul. Jarzynowej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	142 189,00	23 000,00	2015-2018
18.	Kanalizacja sanitarna w ul. Przy Potoku – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	349 450,00	26 505,00	2017-2019
19.	Kanalizacja sanitarna w ul. Zdziarskiej i ul. Słonecznikowej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	383 506,00	0	2017-2019
20.	Modernizacja i remont urządzeń wodnych w zakresie poboru wody z rzeki Utraty oraz zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta – Zwiększenie stopnia zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta.	870 300,00	100 000,00	2015-2019
21.	Oświetlenie ul. Platynowej i Złotej – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	140 000,00	40 000,00	2018-2019
22.	Oświetlenie ul. Żytniej – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	106 317,00	0	2015-2019
23.	Przebudowa nawierzchni ul. Działkowej wraz z budową tunelu – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	4 288 920,00	75 197,00	2006-2020
24.	Przebudowa nawierzchni ul. Bocianie – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	134 902,00	117 928,00	2016-2018
25.	Przebudowa nawierzchni ul. Kolejowej, od ul. Warsztatowej do ul. Długiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	650 000,00	50 000,00	2018-2019
26.	Przebudowa nawierzchni ul. Królowej Jadwigi – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	2 077 500,00	7 500,00	2018-2020
27.	Przebudowa nawierzchni ul. Pańskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 060 000,00	60 000,00	2016-2019
28.	Przebudowa nawierzchni ul. Rymarskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	328 740,00	303 000,00	2016-2020
29.	Przebudowa nawierzchni ul. Szczęsnej – Rozwój	238 622,00	0	2016-2020

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
	gminnej infrastruktury drogowej.			
30.	Przebudowa nawierzchni ul. Torfowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	181 120,00	31 120,00	2016-2019
31.	Przebudowa nawierzchni ul. Wokulskiego – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 568 880,00	24 108,00	2017-2020
32.	Przebudowa nawierzchni ul. Stalowej i ul. Mokrej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 036 830,00	400 000,00	2014-2019
33.	Przebudowa nawierzchni ul. Zdzisława – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	175 535,00	0	2014-2019
34.	Przebudowa rowu odwadniającego U-1 wraz z budową zbiornika retencyjnego w dolinie rzeki Raszynki – Zabezpieczenie przeciw-powodziowe zlewni rowu U-1 na terenie miasta.	5 049 423,00	786 112,00	2006-2019
35.	Termomodernizacja budynku PM nr 11 ul. Hubala – Rozwój infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	6 120 000,00	100 000,00	2016-2021
36.	Termomodernizacja i przebudowa budynku Urzędu Miejskiego – poprawa warunków funkcjonowania gminnych obiektów administracyjnych.	3 667 763,00	790 193,00	2014-2019
37.	Wodociąg do rz. Żbikówki od działki 20/2 do wys. działki 34/17 – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	210 750,00	0	2016-2019
38.	Wodociąg w ul. Batalionu Zośka, ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego i ul. Batalionu Parasol – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	789 620,00	200 000,00	2016-2019
39.	Wodociąg w ul. Jarzynowej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	297 291,00	235 483,00	2015-2018
40.	Wodociąg w ul. Przy Potoku – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	179 450,00	26 505,00	2017-2019
41.	Wodociąg w ul. Zdziarskiej i ul. Słonecznikowej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	147 460,00	0	2017-2019
42.	Wodociąg w ul. Topiel – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	113 809,00	102 001,00	2016-2018
43.	Budowa przejścia podziemnego przy Czarnej Drodze – ul. Kurca – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	522 510,00	200 000,00	2016-2019
44.	Monitoring miasta – Poprawa bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego.	654 597,00	100 000,00	2016-2021
45.	Oświetlenie przejść dla pieszych – Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.	412 004,00	117 500,00	2016-2021
46.	Budowa ul. Rozbrat, KDL-40, Herberta, Brzechwy, Kasprowicza – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 103 050,00	87 600,00	2017-2020
47.	Budowa ul. Tuwima – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	285 000,00	0	2019-2020
48.	Budowa ul. Polnej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	335 000,00	0	2019-2020
49.	Przebudowa nawierzchni ul. Malwy – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
50.	Przebudowa nawierzchni ul. Rumiankowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	335 000,00	0	2019-2020
51.	Przebudowa nawierzchni ul. Liseckiego – Rozwój	318 050,00	100,00	2017-2020

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
	gminnej infrastruktury drogowej.			
52.	Przebudowa nawierzchni ul. Aptecznej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
53.	Przebudowa nawierzchni ul. Moniuszki – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
54.	Przebudowa nawierzchni ul. Przemysłowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
55.	Przebudowa nawierzchni ul. Grafitowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
56.	Przebudowa nawierzchni ul. Olszowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	120 000,00	0	2019-2020
57.	Kanalizacja deszczowa w ul. Korczaka, ul. Tuwima, od ul. Nałkowskiej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	111 980,00	31 980,00	2018-2019
58.	Kanalizacja deszczowa w ul. Zdziarskiej, od ul. Brzezińskiego – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	450 000,00	0	2019-2020
59.	Kanalizacja sanitarna w rejonie ul. Jałowcowej i ul. Wrzosowej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	82 856,00	74 000,00	2017-2018
60.	Kanalizacja sanitarna w rejonie ul. Wilczej i ul. Waryńskiego – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	98 450,00	18 450,00	2018-2019
61.	Kanalizacja sanitarna w ul. Przeciętnej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	200 000,00	0	2019-2020
62.	Kanalizacja sanitarna w ul. Nadrzecznej, od ul. Torfowej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	106 850,00	1 850,00	2018-2020
63.	Kanalizacja sanitarna w ul. Zawiszy Czarnego – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	125 908,00	112 501,00	2017-2018
64.	Wodociąg w rejonie ul. Jałowcowej i ul. Wrzosowej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	81 332,00	70 877,00	2017-2018
65.	Wodociąg w rejonie ul. Wilczej i ul. Waryńskiego – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	60 000,00	0	2018-2019
66.	Wodociąg w ul. Nadrzecznej, od ul. Torfowej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	81 590,00	1 590,00	2018-2020
67.	Wodociąg w ul. Przeciętnej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	170 000,00	0	2019-2020
68.	Wodociąg w ul. Zawiszy Czarnego – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	174 398,00	160 007,00	2017-2018
69.	Przebudowa nawierzchni ul. Szpitalnej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	563 992,00	51 200,00	2017-2019
70.	Budowa ul. Zdziarskiej, ul. Słonecznikowej i ul. Bąki – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 488 520,00	38 300,00	2017-2020
71.	Kanalizacja sanitarna w ul. Szarych Szeregów – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	222 385,00	222 385,00	2017-2018
72.	Wodociąg w ul. Szarych Szeregów – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	190 040,00	190 040,00	2017-2018
73.	Budowa drogi nowoprojektowanej na dz.44/6 obręb 06 – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 552 930,00	672 100,00	2015-2018

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
74.	Oświetlenie ul. Diamentowej i ul. K. K. Baczyńskiego – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	101 418,00	101 310,0	2017-2018
75.	Budowa wiaduktu łączącego ul. Grunwaldzką z ul. Warszawską – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	593 746,00	297 670,00	2017-2019
76.	Oświetlenie ul. Waryńskiego – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	113 530,00	13 530,00	2017-2018
77.	Przebudowa kładki nad torami PKP ul. Majowa – 3-go Maja – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	619 963,00	250 000,00	2017-2019
78.	Przebudowa Targowiska Miejskiego w Pruszkowie przy ul. Pańskiej – Poprawa gminnej infrastruktury targowej.	1 900 000,00	100 000,00	2018-2019
79.	Dotacja celowa dla jednostek poza sektorem finansów publicznych (refundacja części zakupu pieców) - Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza.	1 387 320,00	575 905,00	2017-2019
80.	Przebudowa nawierzchni ul. Majowej i ul. Pięknej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	2 085 000,00	0	2019-2020
81.	Przebudowa nawierzchni ul. Spacerowej, od ul. Sadowej do ul. Pęcickiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 660 000,00	0	2020-2021
82.	Przebudowa nawierzchni ul. Tadeusza i ul. Waldemara – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	3 300 000,00	0	2019-2020
83.	Budowa łącznika ul. Topolowej i ul. Narutowicza – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	438 750,00	38 750,00	2018-2019
84.	Budowa ul. Przytorowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	7 200 000,00	0	2020-2021
85.	Przebudowa nawierzchni ul. Pasażerskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 035 000,00	0	2019-2020
86.	Przebudowa nawierzchni ul. Mieczysława – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 650 000,00	0	2020-2021
87.	Budowa mostu na rzece Żbikówce – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	350 000,00	50 000,00	2018-2019
88.	Budowa ul. Paderewskiego – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	2 885 000,00	0	2019-2020
89.	Budowa ul. Błońskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	3 704 760,00	1 204 760,00	2018-2019
90.	Budowa ul. Targowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 040 000,00	40 000,00	2018-2020
91.	Budowa ul. Kaletniczej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 501 646,00	60 000,00	2018-2020
92.	Budowa ul. Wróbla – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	910 000,00	10 000,00	2018-2020
93.	Budowa ul. Kowalskiej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	750 000,00	0	2020-2021
94.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 ul. Hubala – Rozwój infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	1 576 445,00	1 550 000,00	2014-2018
95.	Przebudowa budynku PM nr 8 przy ul. 3-go Maja –	12 300 000,00	0	2019-2021

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
	Poprawa infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.			
96.	Przebudowa budynku PM nr 9 przy ul. Moniuszki – Poprawa infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	5 300 000,00	0	2019-2020
97.	Wodociąg w ul. Stanisława Wyspiańskiego – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	162 466,00	17 466,00	2018-2019
98.	Spinka wodociągu ul. Rysiej, ul. Żbikowskiej, ul. Wolfram – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	640 000,00	0	2018-2019
99.	Wodociąg w ul. Rekreacyjnej – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	135 000,00	0	2019-2020
100.	Wodociąg w ul. Długosza, od ul. Nałkowskiej do działki 346 – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	79 065,00	19 065,00	2018-2019
101.	Wodociąg w ul. Kaletniczej od ul. Robotniczej do ul. Krzywdy Rzewuskiego – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	80 000,00	0	2018-2019
102.	Spinka wodociągu ul. Mostowa, ul. Kowalskiego – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	290 000,00	0	2019-2020
103.	Wodociąg w ul. Wróbla – Rozwój gminnej infrastruktury wodociągowej.	165 984,00	984,00	2018-2020
104.	Kanalizacja sanitarna w ul. Wyspiańskiego – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	292 755,00	22 755,00	2018-2019
105.	Kanalizacja sanitarna w ul. ul. Rysiej i ul. Wolfram – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	1 600 000,00	0	2018-2019
106.	Kanalizacja sanitarna w ul. Rekreacyjnej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	235 000,00	0	2019-2020
107.	Kanalizacja sanitarna w ul. Długosza, od ul. Nałkowskiej do działki 346 – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	129 065,00	19 065,00	2018-2019
108.	Kanalizacja sanitarna w ul. Kaletniczej, od ul. Robotniczej do ul. Krzywdy Rzewuskiego – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	168 327,00	18 327,00	2018-2019
109.	Kanalizacja sanitarna w ul. Wróbla – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	316 206,00	1 206,00	2018-2020
110.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Warsztatowej – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	800 000,00	400 000,00	2017-2018
111.	Przebudowa budynku Pałacyku Potulickich – Poprawa estetyki budynku.	200 000,00	100 000,00	2018-2019
112.	Oświetlenie ul. Mierniczej – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	43 000,00	43 000,00	2018-2019
113.	Oświetlenie ul. Sosnowej – Rozwój gminnej infrastruktury oświetleniowej.	140 000,00	40 000,00	2018-2019
114.	Budowa ul. Długosza – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	620 000,00	20 000,00	2018-2020
115.	Budowa mostku na rzece Utracie przedłużenie ul. Lipowej - Rozwój gminnej infrastruktury drogowej	420 000,00	20 000,00	2018-2020
116.	Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Zdziarskiej i ul. Brzezińskiego – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	400 000,00	100 000,00	2018-2019
117.	Kanalizacja deszczowa w ul. Krętej – Rozwój	60 000,00	10 000,00	2018-2019

L.p.	Nazwa zadania którego realizacja obejmuje rok 2018	Wartość zadania [zł]	Limit wydatków na 2018 rok [zł]	Okres realizacji
	gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.			
118.	Kanalizacja deszczowa w ul. Zdziarskiej, ul. Korczaka od ul. Brzezińskiego do ul. Lechonia – Rozwój gminnej infrastruktury kanalizacyjnej.	760 000,00	5 000,00	2018-2019
119.	Przebudowa nawierzchni ul. Groblowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 100 000,00	0	2019-2021
120.	Przebudowa nawierzchni ul. Traktowej – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	1 100 000,00	0	2020-2022
121.	Przebudowa nawierzchni ul. Wańkowicza – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	550 000,00	0	2021-2022
122.	Przebudowa nawierzchni ul. Kowalika – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	250 000,00	0	2019-2020
123.	Przebudowa nawierzchni ul. Bema – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	250 000,00	0	2019-2020
124.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 8 ul. Obrońców Pokoju – Rozwój infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej.	1 150 000,00	0	2019-2021
125.	Budowa parkingu Parkuj i Jedź przy stacji WKD – Rozwój gminnej infrastruktury drogowej.	320 000,00	70 000,00	2018-2019

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

4. Realizacja Budżetu Obywatelskiego.

Budżet obywatelski to proces, umożliwiający mieszkańcom współudział w podejmowaniu decyzji w zakresie celu przeznaczenia środków finansowych budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Kluczowym elementem realizacji założeń budżetu obywatelskiego są spotkania mieszkańców gminy z przedstawicielami lokalnej władzy oraz możliwość wskazania przez nich oczekiwań i przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji na obszarze gminy, w najbliższym horyzoncie czasowym. Mechanizmy funkcjonującego budżetu obywatelskiego, umożliwiają lokalnym władzom poznanie aktualnych potrzeb mieszkańców oraz pozwalają na podjęcie decyzji dotyczącej priorytetów rozwojowych gminy. Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym: „(...) W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać

lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego”.²

Podstawą prawną realizacji budżetu obywatelskiego na rok 2018 jest Uchwała Nr XXVI.286.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2018 r.

W 2018 roku przeprowadzona została II edycja Budżetu Obywatelskiego. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/2017 Prezydenta Miasta Pruszkowa, na realizację II edycji Budżetu Obywatelskiego w Pruszkowie, na rok 2018 zostało przeznaczone ogółem 1 100 000 zł.

Rysunek 11. Logo Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa II Edycja 2017/2018.

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

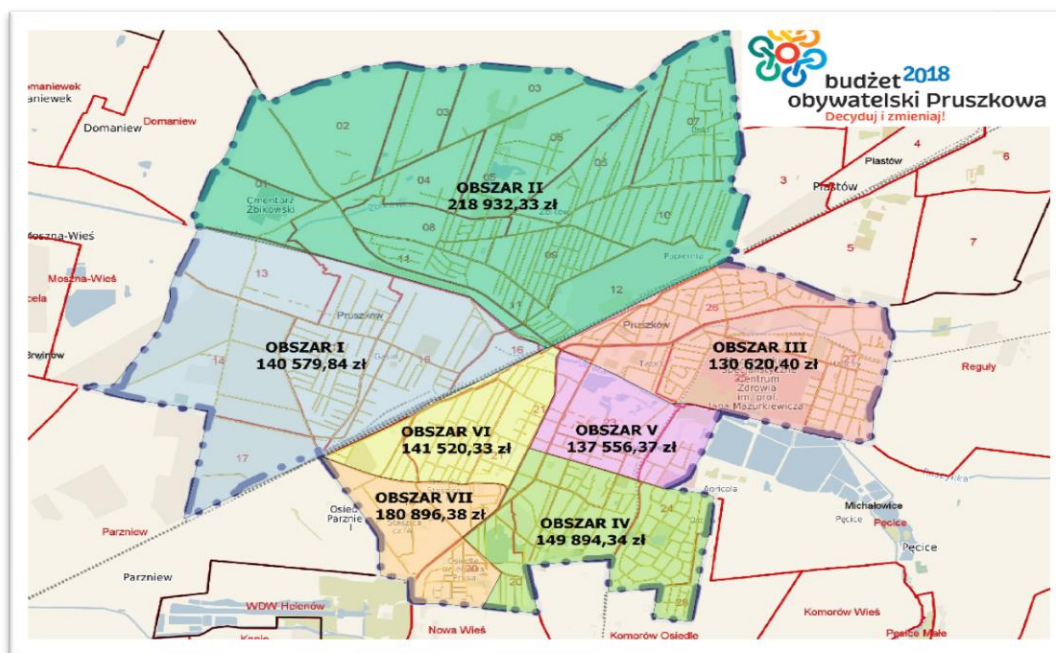
² Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Tabela 10. Podział środków finansowych na obszary w Budżecie Obywatelskim na rok 2018.

L.p.	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców w wieku od 14 lat [osoby]	Powierzchnia Obszaru [ha]	Puła środków Finansowych [zł]
1.	OBSZAR I	2719	416	140 579,84
2.	OBSZAR II	8571	762	218 932,33
3.	OBSZAR III	3576	253	130 620,40
4.	OBSZAR IV	7196	176	149 894,32
5.	OBSZAR V	6537	102	137 556,37
6.	OBSZAR VI	6934	112	141 520,33
7.	OBSZAR VII	12402	98	180 896,38
Razem		47935	1919	1 100 000

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Rysunek 12. Załącznik graficzny – Podział środków finansowych na obszary w Budżecie Obywatelskim na rok 2018.

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Procedura zgłaszania projektów do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018.

W terminie od dnia 4 lutego 2017 roku do 17 marca 2017 roku, zgłoszono 49 projekty do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego. Projekt zadania należało opisać za pomocą specjalnego formularza, który można było złożyć w kopercie z napisem „Budżet Obywatelski” w Kancelarii Urzędu Miasta Pruszkowa lub przesłać drogą mailową. Projekty można było również zgłosić za pomocą udostępnionej elektronicznej aplikacji, która była dostępna na stronie internetowej Miasta oraz w zakładce Budżet Obywatelski 2018.

Proces wyłonienia projektów do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018, składał się z następujących etapów:

- spotkania i dyżury konsultacyjne,
- weryfikacja formalna,
- weryfikacja merytoryczna prowadzona przez poszczególne komórki Urzędu Miasta.

Poniższa tabela przedstawia liczbowe zestawienie projektów w ramach Budżetu Obywatelskiego, wraz z podziałem na kompetencje merytoryczne poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta.

Tabela 12 Szczegółowe zestawienie ilości projektów rozpatrywanych przez komórki merytoryczne Urzędu Miasta.

L.p.	Komórka merytoryczna	Liczba przekazanych projektów
1.	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej	19
2.	Wydział Ochrony Środowiska	12
3.	Biuro Promocji i Kultury Miasta	8
4.	Wydział Edukacji	1
5.	Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	1
Razem		41

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Podczas weryfikacji prowadzonej przez komórki merytoryczne Urzędu Miasta, sprawdzane były elementy składowe przedsięwzięcia, które decydowały, czy projekt spełnia warunki umożliwiające jego realizację w ramach procedury. Kolejnym etapem procesu było głosowanie mieszkańców na poszczególne projekty. Głosować mogli mieszkańcy Miasta Pruszkowa, którzy w dniu rozpoczęcia głosowania ukończyli 14 lat i posiadali (lub ich opiekunowie prawni w przypadku osoby niepełnoletniej) czynne prawo wyborcze na terenie gminy Pruszków lub byli zameldowani na stałe lub posiadali Pruszkowską Kartę Mieszkańca.

Wyniki głosowania, wraz z listą rankingową projektów w poszczególnych obszarach, Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego podał do publicznej wiadomości w dniu 30 czerwca 2017 r. Na podstawie listy rankingowej, Rada Programowa ds. Budżetu Obywatelskiego, w dniu 03.07.2017 r. utworzyła i podała do publicznej wiadomości listę rekomendowanych projektów dla każdego z obszarów.

Zarekomendowane do realizacji zostały te projekty, które uzyskały największą liczbę punktów z ważnych głosów, aż do wyczerpania ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego w danym obszarze.

Poniższe tabele wyszczególniają listę projektów zgłoszonych w ramach Pruszkowskiego Budżetu Obywatelskiego 2018 roku w podziale na obszary.

Tabela 13. Lista projektów rekomendowanych do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018.

OBSZAR I (Gąsin)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Aleja drzew – czyste powietrze dla Pruszkowa. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	45 000,00 zł
2.	Promowanie komunikacji miejskiej – wiaty przystankowe. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	53 400,00 zł
3.	Wiaty na rowery przy szkole. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	41 500,00 zł

OBSZAR II (Żbików, Bąki)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Boisko sportowe – wielofunkcyjne (ogólnodostępne). Uwagi oceny merytorycznej: Rzeczywiste koszty realizacji inwestycji zgłoszonej w projekcie będą możliwe do ustalenia po opracowaniu projektu i wyborze wykonawcy w drodze postępowania przetargowego.	213 900,00 zł

OBSZAR III (Tworki, Malichy)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Świetlica osiedlowa dla mieszkańców. Uwagi oceny merytorycznej: Projekt niniejszy będzie realizowany w oparciu o ścisły harmonogram i szczegółowy kosztorys.	62 000,00 zł
2.	Budowa bezpiecznych przejść dla pieszych w dzielnicy Tworki. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	68 000,00 zł

OBSZAR IV (Wyglądówek, Ostoja, Os. Marii , cz. os. B. Prusa)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Rewitalizacja terenu zielonego tzw. Placyku na Ostoi – instalacja monitoringu. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	143 840,00 zł
2.	WIRTUALNY SENIOR – Bezpłatny kurs obsługi komputera i Internetu dla Seniorów. Uwagi oceny merytorycznej: brak.	5 200,00 zł

OBSZAR V (Centrum)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu

1.	SENIORADA II. Uwagi oceny merytorycznej: Projekt będzie zrealizowany po określeniu konkretnego harmonogramu organizowanych wydarzeń.	137 000,00 zł

OBSZAR VI (d. CBKO, Mechanicy, stare śródmieście)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Wymarzony plac zabaw. Uwagi oceny merytorycznej: Warunkiem realizacji ww. inwestycji jest zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na przedmiotowej działce na poziomie minimum 10%.	141 520,33 zł
2.	Projekt teatralny Cienie i Blaski. Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu konkretnego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu, który w przedłożonej postaci jest sporządzony szacunkowo.	41 500,95 zł , II EDYCJA – LATA 2017/2018.

OBSZAR VII (Os. Staszica cz. A i B, cz. Os. Bolesława Prusa)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Zajęcia dla SENIORÓW. Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu konkretnego harmonogramu planowanych wydarzeń.	65 000,00 zł

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Ogólna liczba osób głosujących w całym mieście w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2018, wynosiła ogółem 3 523 osoby, co odpowiada 7,34 % spośród uprawnionych do głosowania 47 935 mieszkańców.

W roku 2018, zgodnie z dyspozycją Uchwały Nr XXVI.286.2016 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2018 r., zostały zrealizowane projekty wybrane w głosowaniu przez mieszkańców Miasta. Do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego przeprowadzonego w roku 2017 na obszarze Miasta Pruszkowa, przyjęto do wykonania w roku 2018 następujące projekty, które wyszczególnia poniższa tabela.

Tabela 14. Lista projektów przyjętych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego 2017, realizowanych w roku 2018 w Pruszkowie.

Lp.	Nazwa projektu przyjętego do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego przeprowadzonego w roku 2017 – realizowanego w roku 2018	Numer obszaru	Projekt realizowany w roku 2018 [tak/nie]
1.	Aleja drzew – czyste powietrze dla Pruszkowa	I	tak
2.	Promowanie komunikacji Miejskiej –Wiaty Przystankowe	I	tak

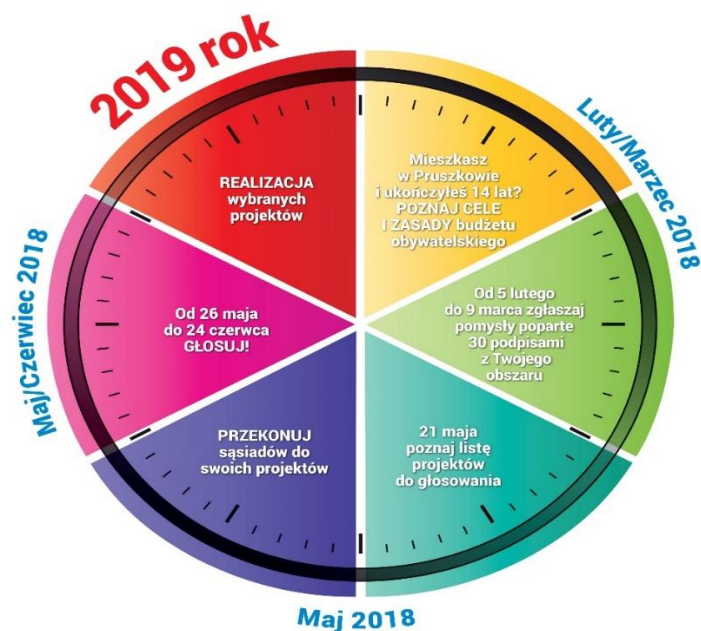
Lp.	Nazwa projektu przyjętego do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego przeprowadzonego w roku 2017 – realizowanego w roku 2018	Numer obszaru	Projekt realizowany w roku 2018 [tak/nie]
3.	Wiaty na rowery – przy szkole	I	tak
4.	Boisko sportowe – wielofunkcyjne (ogólnodostępne)	II	tak
5.	Świetlica osiedlowa dla mieszkańców	III	tak
6.	Budowa bezpiecznych przejść dla pieszych w Dzielnicy Tworki	III	tak
7.	Rewitalizacja terenu zielonego tzw. Placyku na Ostoi – instalacja monitoringu	IV	tak
8.	Wirtualny senior. Bezpłatny kurs obsługi komputera Internetu dla seniorów Projekt nie został zrealizowany. Pomimo wielomiesięcznej promocji – brak chętnych na tę formę aktywności.	IV	nie
9.	SENIORADA	V	tak
10.	Wymarzony plac zabaw	VI	tak
11.	Projekt teatralny Cienie i blaski	VI	tak
12.	Zajęcia dla SENIORÓW	VII	tak

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Budżet Obywatelski 3 Edycja

W 2018 roku rozpoczęła się realizacja Uchwały Nr XLI.424.2017 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2019 rok.

Rysunek 14. Uproszczony harmonogram zgłaszania projektów do Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa - III Edycja 2018/2019.

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Rysunek 15. Logo Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa- III Edycja 2018/2019.

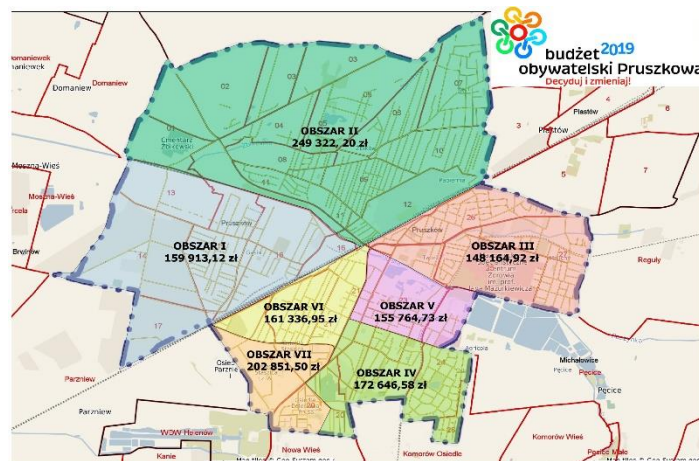
Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Pula środków finansowych

Zarządzeniem Nr 28/2018 Prezydent Miasta Pruszkowa z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację III Edycji Budżetu Obywatelskiego w Pruszkowie na rok 2019 przeznaczono na ten cel kwotę ogółem 1 250 000 zł. Kwota ta, stanowiła 0,50% kwoty wykonanych wydatków budżetowych za rok budżetowy 2016.

Wysokość budżetu obywatelskiego w podziale na poszczególne obszary realizacji została zaprezentowana na poniższym rysunku:

Rysunek 16. Załącznik graficzny – Podział środków finansowych Budżetu Obywatelskiego na obszary realizacji

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

W terminie od dnia 5 lutego 2018 roku do 9 marca 2018 roku zgłoszono ogółem 69 projektów do realizacji.

Projekt zadania należało opisać za pomocą specjalnego formularza, który można było złożyć w kopercie z napisem "Budżet Obywatelski" w Kancelarii Urzędu Miasta Pruszkowa, przestać drogą mailową lub za pomocą udostępnionej elektronicznej aplikacji, która dostępna była na stronie internetowej miasta oraz w zakładce Budżet Obywatelski 2019.

Rysunek 17. Załącznik graficzny – Ulotka Budżetu Obywatelskiego 2019 pt. „Pruszków czeka na Twój projekt”

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Proces wyłonienia projektów do Budżetu Obywatelskiego na rok 2019, składał się z 3 etapów realizacji:

- przeprowadzenie spotkań i dyżurów konsultacyjnych,
- przeprowadzenie weryfikacji formalnej,
- przeprowadzenie weryfikacji merytorycznej prowadzonej przez poszczególne komórki Urzędu Miasta.

Po przeprowadzonej weryfikacji formalnej do następnego etapu czyli weryfikacji szczegółowej, przekazano ogółem 57 projektów, a po przeprowadzeniu weryfikacji merytorycznej prowadzonej przez komórki Urzędu, do głosowania zostały zakwalifikowane 42 zadania.

Kolejnym krokiem procedury był wybór projektów poprzez głosowanie mieszkańców. W dniach od 26 maja do 24 czerwca 2018 roku zostały poddane pod głosowanie 42 projekty. Głosowanie odbyło się za pośrednictwem karty do głosowania i odbywało się w sposób jawny, imienny, równy i bezpośredni. Głosować mogli mieszkańcy Miasta Pruszkowa, którzy w dniu rozpoczęcia głosowania ukończyli 14 lat i posiadali (lub ich opiekunowie prawni w przypadku osoby niepełnoletniej) czynne prawo wyborcze na terenie Gminy Pruszków lub byli zameldowani na stałe lub posiadali Pruszkowską Kartę Mieszkańca. W przypadku gdy głosującym była osoba niepełnoletnia, do karty do głosowania należało dołączyć zgodę opiekuna prawnego, którą można było pobrać ze strony internetowej, a także otrzymać w Urzędzie Miasta Pruszkowa lub w punkcie do głosowania. W przypadku głosowania elektronicznego należało przesłać skan lub przekazać oryginał w/w dokumentu do Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego. Każdy uprawniony mógł zagłosować na projekty zgłoszone na terenie całego miasta.

Wyniki głosowania wraz z listą rankingową projektów w poszczególnych obszarach Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego podał do publicznej wiadomości w dniu 9 lipca 2018 r.

Na podstawie listy rankingowej Rada Programowa ds. Budżetu Obywatelskiego w dniu 11.07.2018 r. utworzyła i podała do publicznej wiadomości listę rekomendowanych projektów dla każdego z obszarów.

Za rekomendowane do realizacji zostały uznane te projekty, które uzyskały największą liczbę punktów z ważnych głosów, aż do wyczerpania ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego w danym obszarze.

Rada Programowa ds. Budżetu Obywatelskiego zarekomendowała Prezydentowi Miasta oraz Radzie Miasta Pruszkowa następujące projekty zamieszczone w poniższym zestawieniu.

Tabela 15. Lista projektów rekomendowanych do Budżetu Obywatelskiego na rok 2019.

OBSZAR I (Gąsin)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Mini SKATEPARK na Gąsinie Uwagi oceny merytorycznej: Warunek realizacji projektu- otrzymanie pozytywnej decyzji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, na etapie ewentualnej realizacji projektu.	159 913,12 zł

OBSZAR II (Żbików, Bąki)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Seniorada III – Żbików Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu	132 000,00 zł
2	Nowe oblicze „Dzwonu Żbikowa” Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	20 200,00 zł
3	Rodzinne Grillowanie – miejsce na piknik w Parku Mazowsze	42 000,00 zł
4	Szersza Perspektywa – pokazy filmowe na Żbikowie Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	24 300,00 zł
5	Znani i nieznani ludzie z Pruszkowa Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	3 500,00 zł

OBSZAR III (Tworki, Malichy)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Świetlica osiedlowa dla Mieszkańców	

	Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	62 000,00 zł
2.	Kwiaty w donicach przy ul. Partyzantów 22 – nowoczesny design.	15 000,00 zł
3	Czyste i zielone Tworki.	71 000,00 zł

OBSZAR IV (Wyglądówek, Ostoja, Os. Marii , cz. os. B. Prusa)

L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Czas na Nas! - j. angielski i j. portugalski Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	80 000,00 zł
2.	Czysto po piaskach na Ostoi	42 500,00 zł
3	Integracja społeczności lokalnej poprzez wzmocnienie komunikacji i informacji pomiędzy mieszkańcami Dzielnicy Ostoja	15 800,00 zł

OBSZAR V (Centrum)

L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	SENIORADA III. Uwagi oceny merytorycznej: Projekt będzie zrealizowany po określeniu konkretnego harmonogramu organizowanych wydarzeń.	48 813,00 zł
2	Psie sprawy- montaż dystrybutorów torebek na psie odchody w obszarze nr V	70 200,00 zł

OBSZAR VI (d. CBKO, Mechanicy, stare śródmieście)

L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Piknik w Zanie Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po uszczegółowieniu programu wydarzenia i kosztorysu.	83 000,00 zł
2.	Śniadania w Parku – sezon 5 Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu	16 000,00 zł.

	szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	
3	Psie sprawy- montaż dystrybutorów torebek na psie odchody w obszarze nr VI	60 450,00 zł

OBSZAR VII (Os. Staszica cz. A i B, cz. Os. Bolesława Prusa)		
L.p.	NAZWA PROJEKTU	Szacowany koszt projektu
1.	Aktywny Senior obszar VII Uwagi oceny merytorycznej: Projekt może być zrealizowany po określeniu szczegółowego harmonogramu i uszczegółowieniu kosztorysu.	140 500,00 zł
2	Oświetlenie płyty boiska piłkarskiego „Ligi Szóstek Piłkarskich Osiedla Staszica” w Pruszkowie Uwagi oceny merytorycznej: Na wnioskowanym terenie istnieje oświetlenie tj. 8 opraw oświetleniowych skierowanych na płytę boiska. Ze względu na bliskość osiedla mieszkaniowego nie ma możliwości zwiększenia natężenia oświetlenia.	108 500,00 zł
3	Grillowanie na Żwirowisku – miejsce na piknik w parku „Żwirowisko”:	42 000,00 zł

Źródło: Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Ogólna liczba osób głosujących w całym Mieście Pruszków wynosiła ogółem 4 318 mieszkańców, co odpowiada 8,89 % uprawnionych do głosowania (48 578 mieszkańców).

Procedowana w 2018 roku Uchwała Nr L.579.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2020 rok – została unieważniona Uchwałą Nr 22.246.2018, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 4 grudnia 2018 roku.

DZIAŁ III MIENIE KOMUNALNE

DZIAŁ III. Informacje o stanie mienia komunalnego

1. Zasoby komunalne Miasta Pruszkowa.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2019, poz. 506) stanowi, iż „mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.

Na mienie komunalne Miasta Pruszkowa składają się:

- grunty stanowiące własność Miasta;
- budynki i budowle;
- udziały, akcje w jednoosobowych spółkach prawa handlowego;
- urządzenia, środki transportu i pozostałe składniki majątku.

Dane i wartości dotyczące poszczególnych składników mienia komunalnego, należącego do Miasta Pruszkowa, przedstawiają poniższe informacje i tabele.

Dane dotyczące prawa własności

Grunty w zasobie na dzień 31.12.2017 r. wynoszą 197,1330 ha.

Tabela 16. Zmiany w stanie mienia komunalnego Miasta Pruszkowa w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Lp.	zmiany w stanie mienia komunalnego	Powierzchnia
1.	Grunty nabyte z mocy prawa	5,7406 ha
2.	Grunty kupione do zasobu w celu realizacji zadań własnych	0,7527 ha
3.	Drogi	0,7527ha
4.	Zieleń urządzona i nieurządzona	0,0000 ha
5.	Inne	0,0000 ha
6.	Grunty nabyte nieodpłatnie od Skarbu Państwa do realizacji zadań własnych	0,0000 ha
7.	Grunty Skarbu Państwa, będące w wieczystym użytkowaniu gminy	0,0336 ha
8.	Grunty przekształcone z prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0,0109 ha
9.	Grunty sprzedane	0,6182 ha

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa.

Grunty w zasobie Miasta Pruszkowa na dzień 31.12.2018 r. stanowią powierzchnię 203,6308 ha.

Na gruntach będących w władaniu Miasta Pruszkowa, znajdują się:

- Budynki mieszkalne – 270.
- Budynki niemieszkalne – 7.
- Zespoły garażowe (ciągi garażowe) – 169.
- Przedszkola – 16.
- Szkoły – 11.

Dane o zmianach w zasobie komunalnym dotyczących innych niż własność praw majątkowych

Powierzchnia gruntów w zakresie innym niż własność praw majątkowych w zasobie komunalnym Miasta Pruszkowa na dzień 31.12.2018 r. wynosi ogółem 481,3930 ha i została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 17. Prawa inne niż własność Miasta Pruszkowa i formy dysponowania mieniem komunalnym według stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	Forma nieruchomości i formy dysponowania mieniem komunalnym	Powierzchnia [ha]
1.	Użytkowanie wieczyste – osoby fizyczne	44,2071
2.	Użytkowanie – osoby prawne	0,0054
3.	Dzierżawa	37,6743
1)	Osoby prawne	30,5264
2)	Osoby fizyczne	7,1479
a)	pod działalność usługowo – handlową	1,3906
b)	pod realizację	0,2948
c)	pod uprawę roślin jednorocznych	5,4625
4.	Grunty zajęte pod drogi	182,9936
5.	Grunty pozostałe	216,5126
a)	tereny budowlane	97,7789
b)	Cmentarze	19,9360
c)	tereny zielone	45,0762
d)	Parki	42,7068
e)	Rowy	1,0000
f)	tereny niezabudowane	10,0147

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Informacje dotyczące zaistniałych w roku 2018 zmian w zasobie komunalnym, innych niż własność praw majątkowych, przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Tabela 18. Prawa własności Miasta Pruszkowa i formy dysponowania mieniem komunalnym według stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	Forma nieruchomości	Powierzchnia gruntów stan na 31.12.2017 r.	Powierzchnia gruntów stan na 31.12.2018 r.	Zmiany w zasobie
1.	Użytkowanie wieczyste – osoby fizyczne	43,6234 ha	44,2071 ha	+ 0,5837 ha
2.	Użytkowanie – osoby prawne	0,0054 ha	0,0054 ha	0,0000 ha
3.	Dzierżawa	34,7463 ha	37,6743 ha	+ 2,9280 ha
4.	Grunty zajęte pod drogi	182,2409 ha	182,9936 ha	+ 0,7527 ha
5.	Gruntu pozostałe	213,8240 ha	216,5126 ha	+ 2,6886 ha
Razem	474,4400 ha	481,3930 ha	+ 6,9530ha	-

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Dochody z obrotu nieruchomościami

W roku 2018 Miasto Pruszków prowadziło działania związane z obrotem nieruchomościami w zakresie transakcji sprzedaży, poboru opłat za użytkowanie wieczyste, dzierżawę, najem, przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności, poboru innych opłat lokalnych, czy wpływów z tytułu odszkodowania za nieruchomości przejęte pod inwestycje celu publicznego. Szczegółowy wykaz źródła dochodów w zakresie gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład mienia komunalnego miasta Pruszków wyszczególnia poniższa tabela.

Tabela 19. Źródła dochodów Miasta Pruszkowa z tytułu obrotu nieruchomościami wg stanu na 31.12.2018 r.

L.p.	Źródła dochodów Miasta Pruszkowa z tytułu obrotu nieruchomościami wg stanu na 31.12.2018 r.	Wartość
1.	Sprzedaż	1 699 422,30 zł
a)	Lokale i budynki mieszkalne	0,00 zł
b)	Działki budowlane	1 699 422,30 zł
2.	Opłaty	14 781 479,10 zł
1)	Użytkowanie wieczyste i trwały zarząd	4 656 079,63 zł
2)	Dzierżawa, najem, inne umowy	9 668 449,40 zł
3)	Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności	413 851,06 zł
4)	Różne dochody	4 885,47 zł
5)	Odsetki	38 213,54 zł
6)	Wpływy z tyt. odszk. za nieruchomości przejęte pod inwest. celu publicznego	0,00 zł
3.	Inne opłaty lokalne	60 359,37 zł
a)	Opłaty adiacenckie	5 458,20 zł
b)	Opłaty za użytkowanie nieruchomości	54 901,17 zł
Razem		16 541 260,77 zł

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

W poniższej tabeli zestawione zostały nieruchomości przeznaczone na sprzedaż w przetargu ograniczonym lub nieograniczonym oraz bezprzetargowo zgodnie z definicją Ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dziennik Ustaw z 2018 roku poz. 2204, 2348 z 2019, poz. 270, 242, 801.

Tabela 20. Gospodarowanie mieniem komunalnym - sprzedaż nieruchomości w roku 2018.

L.P.	Położenie	Numer ewidencyjny działki	Pow. w m ²	Kwota sprzedaży w brutto	Przetarg / bezprzetargowo
1.	ul. Wańkowicza	164/12	394	102 889,00	bezprzetargowo
2.	ul. Wierzbowa 18	323/5	521	180 000,00	przetarg
3.	ul. Szkolna 23	233	599	254 000,00	przetarg
4.	ul. Ks. Józefa	470/9	94	15 000,00	bezprzetargowo
5.	ul. Ks. Józefa	470/8	100	16 000,00	bezprzetargowo
6.	ul. Ks. Józefa	470/7	89	14 000,00	bezprzetargowo
7.	ul. Ks. Józefa zamiana	470/21 na 375/1	174 na 88	13 700,00	bezprzetargowo
8.	ul. B. Prusa 127	58/4	295	123 000,00	bezprzetargowo

L.P.	Położenie	Numer ewidencyjny działki	Pow. w m ²	Kwota sprzedaży w brutto	Przetarg / bezprzetargowo
9.	ul. Długosza	132/24	380	159 700,00	przetarg
10.	ul. Długosza	132/25	445	127 000,00	przetarg
11.	ul. Ks. Józefa	470/6	83	13 200,00	bezprzetargowo
12.	Al. Niepodległości 4A	267/27	371	141 240,00	bezprzetargowo
13.	ul. Ks. Józefa	470/14	85	2 025,00	bezprzetargowo
14.	Al. Woj. Polskiego	347	192	151 480,00	bezprzetargowo
15.	Al. Woj. Pol. 56A	188/117	110	30 151,00	bezprzetargowo
16.	ul. Szczęsna 4	175	664	353 500,00	przetarg
Razem				1 696 885,00	

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Zestawienie majątku skomunalizowanego w Pruszkowie w podziale na 28 obrębów Miasta.

W ramach każdego obrębu zaprezentowane zostały:

- powierzchnia ogółem gruntów skomunalizowanych;
- szacunkowa wartość gruntów na 27 maja 1990 roku;
- powierzchnia gruntów we współwłasności miasta z innymi podmiotami, wartość budynków i budowli komunalnych (według wyceny z dnia 27 maja 1990 roku);
- powierzchnia budynków i budowli;
- liczba budynków mieszkalnych w tym ilość lokali sprzedanych ogółem;
- powierzchnia gruntów w użytkowaniu wieczystym (aktualizacja na koniec 2018 r.).

Powierzchnia gruntów skomunalizowanych wg stanu na 31.12.2018 r. wynosiła 445,1584 ha i wzrosła o 3,1563 ha w stosunku 2017 roku (stan powierzchni wynosił na 31.12.2017 r 422,0021 ha).

Wykaz nieruchomości skomunalizowanych na rzecz Miasta Pruszkowa, zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2018 r. zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21 Wykaz nieruchomości skomunalizowanych na rzecz Miasta Pruszków na dzień 31.12.2018 r.

Nr obr.	Ogólna pow.gruntów w obr. w ha	Pow.gruntów skomunal. w ha	Szacunkowa wartość gruntów skom. (na 27.05.90 r.) w zł.	Pow.gruntó w we współwł. [m²]	Wartość bud. i budowli komunal. w zł	Pow. bud. i budowli komunal. w m²	Ilość bud. mieszkalnych	Ilość mieszkań komunalnych		Ilość gruntów w użytkow. wiecz. w ha
								sprzedanych	ogółem	
1.	74,5416	3,0754	896 508,43	-	0,00	-	-	-	-	-
2.	75,2891	0,0337	31 934,00	-	0,00	-	-	-	-	-
3.	79,0828	0,4169	534 003,03	-	0,00	-	-	-	-	-
4.	36,0689	0,7474	59 832,00	-	0,00	-	-	-	-	-
5.	84,1351	13,9081	1 390 820,00	-	0,00	-	-	-	-	-
6.	49,3599	1,4518	1 945 619,92	-	0,00	-	-	-	-	-
7.	79,0871	2,1776	2 788 495,00	-	0,00	-	-	-	-	-
8.	38,8713	5,5337	1 626 074,00	-	556 789,00	1 424	1	1	9	0,7756
9.	46,1349	4,3128	2 350 031,00	3 256	269 293,28	1 332	7	5	51	0,0218
10.	61,3319	6,0688	2 787 208,83	-	0,00	0	-	-	-	0,0905
11.	68,5651	13,2345	2 645 226,00	-	0,00	14 924	1	-	3	1,8001
12.	69,5993	3,4971	655 950,00	-	165 206,06	1 188	5	-	16	0,9783
13.	60,8669	18,1163	1 567 604,00	-	0,00	0	-	-	-	0,0000
14.	122,7406	47,0028	10 272 887,10	-	0,00	0	-	-	-	6,1685
15.	82,3928	5,3039	1 895 215,10	-	3 615,00	65	1	-	1	0,0846
16.	112,8852	16,3668	4 589 275,17	9580	163 584,65	707	1	1	11	3,9402
17.	45,1185	6,0181	836 310,00	-	0,00	0	-	-	-	1,6275
18.	91,8703	55,4622	17 859 096,00	-	190 279,00	1 473	2	14	24	41,3570
19.	47,5216	13,7573	7 814 607,00	798	1 756 829,69	6242	21	23	150	1,8087
20.	54,1917	25,4961	5 841 475,50	-	0,00	0	-	-	-	15,2354
21.	65,3367	29,9727	10 960 543,00	2 877	717 594,00	19 561	21	213	386	13,1622
22.	57,9294	15,5397	2 827 462,00	-	17 000,00	1 197	3	-	56	0,9490
23.	95,2744	57,6390	14 801 354,00	6894	617 691,36	24858	21	256	518	14,3635
24.	78,5623	42,0699	8 549 195,00	6 377	0,00	410	12	13	-	8,7511
25.	79,0082	3,3589	1 555 665,00	-	0,00	0	-	-	-	0,4396
26.	67,9925	8,0526	3 628 066,00	850	819 266,00	1 150	8	9	44	0,7730
27.	83,2360	15,4823	5 177 176,15	796	36 187,00	515	1	-	2	1,7699
28.	11,6531	11,4620	3 438 600,00	-	0,00	-	-	-	-	4,4397
Razem	1 918,6472	445,1584	119 326 233,23	31 428	5 313 335,04	75 046	105	535	1 271	118,5362

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

DZIAŁ IV
REALIZACJA
POLITYK,
PROGRAMÓW
I STRATEGII

DZIAŁ IV. Informacje o realizacji polityk, programów i strategii.

1. Rozwój Miasta - Strategia Rozwoju Pruszkowa do roku 2020.

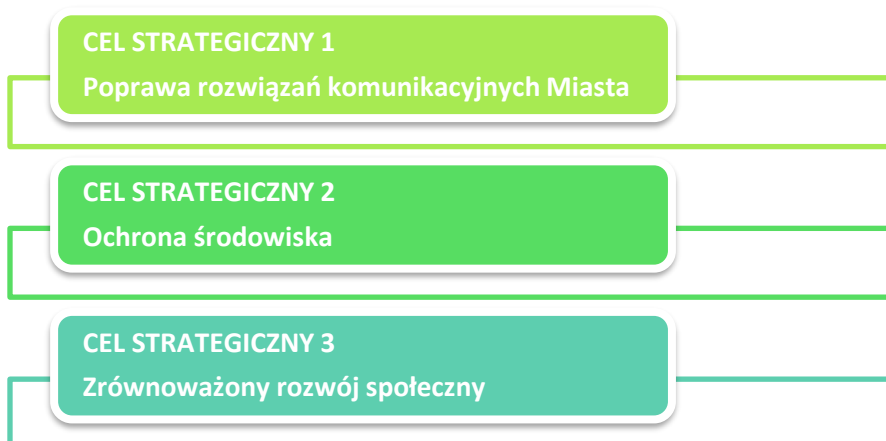
1.1 Priorytety – omówienie.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszkowa do roku 2020, przyjęta do realizacji Uchwałą Nr XXIV/230/2008 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 28 sierpnia 2008 roku, jest dokumentem określającym aktualne uwarunkowania rozwojowe w szerokim aspekcie funkcjonowania, a także prezentuje założenia oraz kierunki prowadzonej przez władze samorządowe polityki. W sposób kompleksowy, poprzez sformułowane cele, odnosi się ona do potrzeb lokalnej społeczności, umożliwiając jej optymalne warunki życia i rozwoju.

Dzięki przeprowadzonej analizie demograficznej, społeczno-gospodarczej i infrastrukturalnej, zamieszczonej w Strategii, możliwe było sformułowanie problemów i deficytów, które dzięki realizacji założeń i celów ujętych w dokumencie, prowadzić będą do ich zniwelowania lub znacznego ograniczenia.

Zdefiniowane cele strategiczne realizowane będą poprzez 17 celów operacyjnych, których wykonanie potwierdzać mają wskaźniki przypisane do każdego z celów operacyjnych.

Rysunek 18. Cele strategiczne ujęte w Strategii Rozwoju Pruszkowa do roku 2020.

Źródło: Strategia Rozwoju Pruszkowa do roku 2020.

1.2 Sposoby realizacji

Wskazane w Strategii cele operacyjne, umożliwiają dokonanie oceny stopnia realizacji zaplanowanych działań oraz określenie trendu rozwojowego w zakresie przedmiotu ich oddziaływania na sytuację społeczno-gospodarczą Miasta. Narzędziem, które umożliwia przeprowadzenie badania rezultatów podjętych działań, są zdefiniowane grupy wskaźników, przy pomocy których możliwe jest stwierdzenie występującego trendu rosnącego lub malejącego w odniesieniu do badanego wskaźnika oraz określenie stopnia realizacji założonego celu operacyjnego.

CEL STRATEGICZNY 1 – Poprawa rozwiązań komunikacyjnych Miasta, realizować będzie – w ramach Strategii – 5 celów operacyjnych:

1. Stworzenie nowego układu komunikacyjnego, zgodnego ze studium komunikacyjnym.
2. Poprawa istniejącej infrastruktury drogowej miasta.
3. Rozwój infrastruktury technicznej – budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej wodociągów.
4. Budowa miejsc parkingowych na terenie miasta.
5. Usprawnienie działania komunikacji miejskiej.

CEL STRATEGICZNY 2 – Ochrona środowiska, realizować będzie – w ramach Strategii – 4 cele operacyjne:

1. Rozwiązanie problemu utylizacji odpadów stałych po roku 2010 (po zakończeniu rekultywacji istniejącego wysypiska).
2. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta, w tym rozwiązanie problemu wód opadowych na terenie miasta, wspólnie z powiatem.
3. Ograniczenie hałasu związanego z narastającym ruchem komunikacyjnym samochodowym i kolejowym.
4. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY 3 – Zrównoważony rozwój społeczny, realizować będzie – w ramach Strategii – 8 celów operacyjnych:

1. Budowę i modernizację placówek oświatowych.
2. Budowę i modernizację placówek kulturalnych.
3. Stworzenie społeczeństwa informacyjnego (wdrożenie programu e-pruszków).
4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
5. Kształtowanie wizerunku miasta.
6. Poprawa estetyki architektonicznej miasta.
7. Poprawa bezpieczeństwa zbiorowego w mieście.
8. Zbudowanie infrastruktury parkowej, rekreacyjnej i sportowej na terenie miasta.

W roku 2018, zgodnie z harmonogramem realizacji Strategii Rozwoju Pruszkowa do roku 2020, realizowano szereg działań i inwestycji, które stanowiły wypełnienie założonych w dokumencie celów operacyjnych przy pomocy konkretnych wskaźników. Zestawienie zamieszczone poniżej wskazuje na poziom realizacji w roku 2018 zdefiniowanych wskaźników, jednocześnie dokonując ich ewaluacji.

Tabela 19. Stopień realizacji w roku 2018 celów operacyjnych strategii rozwoju Pruszkowa do roku 2020 przy pomocy zdefiniowanych wskaźników

Cel operacyjny	Opis realizacji zadań zrealizowanych w 2018 roku	Realizacja zadania 2018 r.
I.1 Stworzenie nowego układu komunikacyjnego, zgodnego ze studium komunikacyjnym	1 Zbudowano tunel w ciągu ul. Działkowej (teren gmin: Pruszków i Brwinów), Miasto Pruszków sfinansowało wykonanie projektu budowy tunelu pod torami PKP w ciągu ul. Działkowej. Inwestycja realizowana przez PKP PLK. Inwestycja realizowana w 2018r, a planowane zakończenie inwestycji 2019 rok. 2 Zbudowano połączenie ul. Promyka z ul. Mostową (Gąsin Mieszkaniowy). 3 W 2018 Gmina zleciła opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pozyskaniem decyzji ZRID – zadanie pn. Budowa ul. Nowoінżynierskiej i ul. Elektrycznej.	zrealizowano
I.2. Poprawa istniejącej infrastruktury drogowej miasta	1 Dokonano poprawy istniejącej infrastruktury drogowej Miasta poprzez prowadzenie prac poprawiających jakość dróg gminnych w zakresie jezdni i chodników. 2 W roku 2018 wybudowano lub rozbudowano 2,38 km dróg gminnych.	zrealizowano
I.3. Rozwój infrastruktury technicznej - budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz wodociągów	Dokonano rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie budowy kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz wodociągów. W 2018 roku wybudowano 1,42 km kanalizacji sanitarnej oraz przewód wodociągowy o długości 1,89 km.	zrealizowano
I.4. Budowa miejsc parkingowych na terenie miasta	W roku 2018 oddano do użytku parkingi przy ul. Waryńskiego oraz przy ul. Sienkiewicza. Na parkingu przy ul. Waryńskiego zbudowano 110 miejsc postojowych dla samochodów oraz 100 miejsc na rowery. Parking na ul. Sienkiewicza umożliwia zaparkowanie 392 aut, 10 motocykli, 72 rowerów.	zrealizowano
I.5. Usprawnienie działania komunikacji miejskiej	Na potrzeby poprawy sytuacji komunikacyjnej w dzielnicy Żbików utworzono linię autobusową 3BIS. W ramach realizacji budżetu obywatelskiego w 2018 roku zamontowano 6 wiat przystankowych komunikacji miejskiej w Gąsinie.	zrealizowano
II.1. Rozwiązanie problemu utylizacji odpadów stałych po roku 2010 (po zakończeniu rekultywacji istniejącego wysypiska)	W roku 2018 Gmina Pruszków prowadziła systematyczne prace w zakresie zarządzania odpadami i osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania na poziomie 0,02% (wymagany poziom: poniżej 40%). Jednocześnie osiągnęła wskaźnik recyklingu (przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła) na poziomie 48,43% (wymagany poziom: co najmniej 30%).	zrealizowano

Cel operacyjny	Opis realizacji zadań zrealizowanych w 2018 roku	Realizacja zadania 2018 r.
II.2. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta, w tym rozwiązanie problemu wód opadowych na terenie miasta wspólnie z powiatem pruszkowskim i sąsiadującymi gminami (program Utrata)	W 2018 wybudowano 1,42 km kanalizacji sanitarnej oraz przewód wodociągowy długości 1,89 km. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe realizowane jest na zasadzie współpracy międzygminnej Miasta Pruszkowa, Miasta Piastowa, Gminy Michałowice i Dzielnicy Ursus Miasta Stołecznego Warszawy w zakresie budowy zbiornika retencyjnego. Zbiornik został wybudowany, prace realizowane w 2018 r. polegały na rozbudowie systemów odwadniających.	zrealizowano
II.3. Ograniczenie hałasu związanego z narastającym ruchem komunikacyjnym samochodowym i kolejowym	W 2018 roku wykonane zostały nowe nasadzenia drzew oraz przeprowadzona rewitalizacja terenów zieleni. W latach 2016- 2018 realizowany był projekt obejmujący swym zasięgiem znaczną część miasta. W grudniu 2016 r. została zawarta umowa pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Miastem Pruszków dotycząca „Poprawy jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie”. Całkowity koszt realizacji projektu wyniósł 5 481 017,62 zł. W ramach projektu zrealizowano zagospodarowanie zieleni przyulicznej wzdłuż Al. Wojska Polskiego od ul. Działkowej do ul. Powstańców, zagospodarowano Al. Wojska Polskiego od ul. Powstańców do rzeki Utraty, ul. Pogodną ul. Plantową oraz Park Anielin Zachodni. Prace związane z realizacją całości projektu zostały zakończone 30 listopada 2018 r. Proces ograniczenia hałasu jest realizowany poprzez modernizację nakładek drogowych Do ograniczenia hałasu przyczynia się proces modernizacji linii kolejowej biegnącej przez miasto.	zrealizowano
II.4. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców	W 2018 roku realizowane zostały projekty, które miały na celu poprawę świadomości ekologicznej mieszkańców. Należały do nich między innymi: programy edukacyjne związane z ograniczeniem smogu prowadzone na terenie Miasta wsparte publikacjami, Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, Gmina przyjazna pszczołom, szkolenia z zakresu segregacji odpadów komunalnych. Urząd Miasta współpracuje z szeroką gamą podmiotów	zrealizowano

Cel operacyjny	Opis realizacji zadań zrealizowanych w 2018 roku	Realizacja zadania 2018 r.
III.1. Budowa i modernizacja placówek oświatowych	W 2018 roku przeprowadzono remonty w 22 obiektach oświatowych (żłobki, przedszkola szkoły) oraz oddano do użytku obiekt oświatowo- sportowy Żbików – Bąki. (wykaz wyremontowanych obiektów został przedstawiony w tabeli „Modernizacja i remonty placówek oświatowych” Ponad to Budowa i modernizacja placówek oświatowych. Oddano do użytku Obiekty Oświatowo-Sportowe Żbików-Bąki w skład, którego weszły: - Szkoła podstawowa która przyjęła 600 uczniów. - Żłobek dla 150 dzieci, Przedszkole przeznaczone dla 100 dzieci. W 2018 roku rozpoczęto budowę Obiektów Oświatowo – Sportowych Gąsin przy ul. Pływackiej w skład planowanego kompleksu weszły: 1) czterooddziałowe przedszkole dla 100 dzieci, 2) ośmioletnia szkoła podstawowa dla 725 uczniów, 3) zespół sportowy z pełnowymiarową salą gimnastyczną oraz obiektami towarzyszącymi 4) biblioteka z czytelnią i pracownią multimedialną, 5) stołówki dla Szkoły Podstawowej, 6) trzy świetlice oraz sale zajęć wyrównawczych. Dodatkowo w kompleksie znajdzie się filia biblioteki publicznej wraz z salą wielofunkcyjną przeznaczoną na spotkania mieszkańców.	zrealizowano
III.2. Budowa i modernizacja placówek kulturalnych	w 2018 roku oddano do użytkowania budynek Centrum Dziedzictwa Kulturowego. W budynku siedzibę mają: Miejski Ośrodek Kultury, Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy”, Centrum Kultury i Sportu Sp. z o.o. – odpowiedzialna za zarządzanie obiektem. Na dzień 31.12.2018 obiekt nie był skomercjalizowany dominująca część obiektu nie była przygotowana do realizacji planowanych funkcji (w większości obiekt nie był wykorzystywany).	zrealizowano
III.3. Stworzenie społeczeństwa informacyjnego (wdrożenie programu e-pruszków)	Zmiana założeń – zadanie nie będzie rozwijane ze względu na przepisy wyższego rzędu.	brak realizacji

Cel operacyjny	Opis realizacji zadań zrealizowanych w 2018 roku	Realizacja zadania 2018 r.
III.4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	a. liczba organizacji pozarządowych działających na terenie miasta (szt.) b. frekwencja wyborcza na terenie miasta (%) Urząd Miasta prowadzi listę organizacji pozarządowych na stronie miejskiej www.pruszkow.pl na widniało na koniec 2018 r roku 57 organizacji pozarządowych. Około 25 organizacji działa aktywnie Średnia frekwencja na wyborach samorządowych w 2018 roku była na poziomie 57,40% frekwencja była zróżnicowana w poszczególnych okręgach wyborczych: Okręg 1 na poziomie 54,95%, Okręg 2 60,05%, Okręg 3 55,62%, Okręg 4 58,99%.	zrealizowano
III.5. Kształtowanie wizerunku miasta	W 2018 roku zostało zorganizowanych w Mieście Pruszkowie ponad 50 imprez sportowych, zawodów dotyczących różnych dyscyplin, między innymi: w piłce nożnej, piłce koszykowej, sztukach walki, szachach, pływaniu, kajakach itp. Pruszków słynie głównie z piłki nożnej (MKS Znicz Pruszków istnieje od 1923 r. i szkoli nie tylko dzieci i młodzież, ale prowadzi również rozgrywki w II lidze) oraz piłki koszykowej (główną oś stanowi Klub MKS Pruszków, który szkoli dzieci i młodzież oraz MKS Znicz Basket, który prowadzi rozgrywki w I lidze koszykówki męskiej).	zrealizowano
III.6. Poprawa estetyki architektonicznej miasta	W ramach prac związanych z poprawą estetyki przestrzeni przeprowadzono termomodernizację Szkoły Podstawowej Nr 4. Prace w zakresie rewitalizacji przestrzeni zostały przeprowadzone w ramach remontu wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Pruszkowa położonych w obszarze rewitalizacji A i B.	zrealizowano
III.7. Poprawa bezpieczeństwa zbiorowego w mieście	Zakres objęcia Miasta systemem monitoringu systematycznie wzrasta wraz z budową i modernizacją nowych obiektów. W roku 2018 na nowo oddawanych inwestycjach zainstalowany był system monitoringu – np. System monitoringu funkcjonujący w ramach parkingu. Parking P&R ul. Waryńskiego., gdzie zastosowano 8 punktów kamerowych podłączonych do stanowiska obserwacji w siedzibie Staży Miejskiej: Ponadto w ramach rozbudowy systemu monitoringu miejskiego- etap XI zrealizowano 4 zadania: 1 kamera w rejonie skrzyżowania ul. Chopina i ul. Kubusia Puchatka, 2 kamery w rejonie skrzyżowania Al. WP z u. Plantową, 1 kamera w rejonie skrzyżowania Al. Wojska Polskiego ul. Powstańców i ul. Pogodnej oraz punkt kamerowy w ramach budżetu obywatelskiego na tzw. Placyku na Ostoi pomiędzy ul. Zenona, ul. Elżbiety ul. Zdzisława i ul. Tadeusza.	w trakcie realizacji

Cel operacyjny	Opis realizacji zadań zrealizowanych w 2018 roku	Realizacja zadania 2018 r.
III.8. Zbudowanie infrastruktury parkowej, rekreacyjnej i sportowej na terenie miasta	W ramach realizacji zadania w 2018 roku: 1.oddano do użytkowania obiekty oświatowo-sportowe Żbików-Bąki, 2.Zakończono inwestycję rewitalizacji parku w Anielinie wraz infrastrukturą sportowo rekreacyjną. 3.Budowa siłowni plenerowej na terenie parku Mazowsze. 4.Budowa placu zabaw na terenie Przedszkola Miejskiego nr 9.	zrealizowano
	3. Rozpoczęto budowę obiektów oświatowo-sportowych Gąsin. 4.Przeprowadzono proces inwestycyjny (realizowany w ramach projektu „Redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza w Gminach Południowo-Zachodniej części Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę zintegrowanego systemu tras rowerowych – etap 1)) budowy ścieżek rowerowych biegnących przez najgęściej zaludnione osiedla Miasta oraz dynamicznie rozwijające się dzielnice, tj. Gąsin i Bąki, jak również pozwalają dojechać rowerem do szkół, przedszkoli, szpitali, Urzędu Miejskiego, Starostwa Powiatowego. Planowane zakończenie projektu 30.09.2019 r.	zrealizowano

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

2. Gminny Program Rewitalizacji

2.1 Priorytety – omówienie, sposoby realizacji

Wśród pozostałych, najbardziej istotnych programów z punktu widzenia rozwoju Miasta Pruszkowa, jest **Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026**, który przyjęty został do realizacji na podstawie Uchwały Nr XXIX.302.2017 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 02.03.2017 r.

Opracowany dokument Programu Rewitalizacji diagnozuje zasadnicze czynniki kryzysu na obszarze miasta w aspekcie społecznym, technicznym i przestrzennym, a poprzez wydzielenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, zapewnia: „(...) zintegrowane i długofalowe podejście do procesu zmian i odnowy zdegradowanych obszarów gminy”.³

Obszar rewitalizacji, wyznaczony na podstawie przeprowadzonych analiz, jak wskazano w Programie, obejmuje 255,258 ha powierzchni, co stanowi 13,29% powierzchni Miasta i jest zamieszkiwany przez 12 658 mieszkańców, co stanowi 21,30 % populacji mieszkańców miasta. Obszar ten podzielono na dwa podobszary rewitalizacji, o nazwie:

- Podobszar rewitalizacji A: Granice podobszaru rewitalizacji „A” przebiegają ciągiem ulic: Pilnikowa, Długa, Zdziarska, Gałczyńskiego, granica miasta, Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawska, Grunwaldzka, Aleje Jerozolimskie, Aleja Wojska Polskiego, Czarna Droga, Bohaterów Warszawy, Broniewskiego, Warsztatowa, 3 maja.

³ Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.

- Podobszar rewitalizacji B: Granice podobszaru rewitalizacji „B” przebiegają ciągiem ulic: Staszica, Sienkiewicza, Kościuszki, Chopina, Powstańców oraz w ciągu torów kolejowych.

Zdefiniowana w Programie wizja obszaru objętego rewitalizacją, po przeprowadzeniu wszystkich procesów i działań w jego ramach, to w istocie obraz przeobrażonego i sprawnie funkcjonującego miasta, w różnych jego obszarach, w którym zapewnione zostały optymalne warunki życia i rozwoju dla lokalnej społeczności. Wskazana wyżej wizja dookreślona została przez trzy cele strategiczne, ujęte w następujący sposób, na poniższym rysunku.

Rysunek 20. Cele strategiczne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.

Wykonanie powyższych celów strategicznych Gminnego Programu Rewitalizacji możliwe będzie dzięki realizacji przyjętych zadań i mierzalnych wskaźników, których ocena stopnia realizacji w roku 2018, dokonana została w poniższej tabeli.

Tabela 22 Określenie stopnia realizacji zadań ujętych w Gminnym Program Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Opis prowadzonych działań	Realizacja wskaźnika w roku 2018
1.	Zapewnienie usług pielęgnacyjno-wspomagających dla osób starszych (podobszar A)	W ramach działań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie w roku 2018, usługami objętych zostało 176 osób, co daje łącznie 22.180 godzin.	zrealizowano
2.	Zapewnienie usług pielęgnacyjno-wspomagających dla osób starszych (podobszar B)	Jak wyżej	zrealizowano
			zrealizowano

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Opis prowadzonych działań	Realizacja wskaźnika w roku 2018
3.	Zapewnienie miejsca spotkań osobom starszym i samotnym (podobszar A)	W Pruszkowie dostępne są następujące Kluby Seniora: - Klub Seniora przy ul. Helenowskiej, - Klub Seniora przy ul. Hubala, - Klub Seniora na Osiedlu Malichy, - Klub Seniora na Żbikowie (proces przygotowania miejsca spotkań realizowany w 2018 roku, od 2019 miejsce to dostępne jest dla Mieszkańców).	zrealizowano
4.	Zapewnienie miejsca spotkań osobom starszym i samotnym – uruchomienie świetlicy aktywności lokalnej na Żbikowie	Klub Seniora na Żbikowie – rozpoczął działalność na koniec 2018 roku.	zrealizowano
5.	Dzielnicowy ośrodek kultury (ognisko młodzieżowe, ogródek jordanowski)	Objęcie działaniami ośrodka kultury ok. 150 dzieci i 150 młodzieży. Zrealizowane działania edukacyjne oraz projekty kulturalne i wydarzenia sportowe.	w trakcie realizacji
6.	Dzielnicowy ośrodek kultury (ognisko młodzieżowe, ogródek jordanowski) – prace adaptacyjne i rewitalizacja terenu	Zaadaptowany na potrzeby świetlicy i w pełni wyposażony obiekt wraz z zagospodarowanym przyległym terenem.	do realizacji
7.	Usługi punktu poradnictwa w zakresie profilaktyki	Przy ul. Jasnej 3 w Pruszkowie działa punkt przeciwdziałania przemocy, w którym porad udziela: konsultant ds. przemocy, psycholog, prawnik, konsultant ds. narkomanii W zakresie profilaktyki w mieście. W Pruszkowie działają i udzielają wsparcia – również szerokiego poradnictwa: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenia abstynenckie (Pruszkowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Socjus”, Pruszkowskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Victoria”), Poradnia Leczenia uzależnień, WOTUW oraz pracownicy socjalni i specjaliści Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ośrodek zorganizował w 2018 roku: - kampanie profilaktyczne: „Postaw na rodzinę” i „Przeciw pijanym kierowcom”, - szkolenie dla nauczycieli i wychowawców dot. programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego”, - zajęcia profilaktyczne dla uczniów szkół pt. „Przeciwdziałanie agresji w szkole”,	zrealizowano Zrealizowano

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Opis prowadzonych działań	Realizacja wskaźnika w roku 2018
		pt. „Profilaktyka zagrożeń teleinformatycznych. Cyberprzemoc prywatność oraz fake newsy w kontekście spożywania alkoholu”, - konferencję dla w mieszkańców Pruszkowa oraz pracowników nt. uzależnień wspólnie ze „Wspólnotą Al-Anon”.	
8.	Uruchomienie punktów poradnictwa w zakresie profilaktyki	Punkt przeciwdziałania przemocy – uruchomiony przy ul. Jasnej	Zrealizowano
9.	Prowadzenie świetlicy wsparcia dziennego świadczącej pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych	W Pruszkowie działały cztery świetlice, prowadzone przez Organizacje pozarządowe tj. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci TPD oraz Polski Komitet Opieki Społecznej. Pod opieką świetlic wsparcia dziennego było w 2018 około 150 dzieci. Miasto wspiera te działania przekazując dotacje celowe Organizacjom Pozarządowym prowadzącym świetlice wsparcia dziennego.	zrealizowano zrealizowano Zrealizowano
10.	Organizacja świetlicy wsparcia dziennego świadczącej pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych	Jak wyżej	zrealizowano
11.	Wsparcie edukacyjne uczniów szkół podstawowych poprzez zajęcia wyrównawcze	Dla uczniów opracowuje się indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET). Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Organizowane są zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne, logopedyczne, terapeutyczne, zajęcia wyrównawcze. Poza tym zatrudniani są nauczyciele wspomagający uczniów podczas lekcji. Część uczniów ma przyznane zindywidualizowane ścieżki kształcenia z niektórych przedmiotów.	częściowo zrealizowane
12.	Wsparcie logopedyczne dla dzieci w przedszkolach miejskich i uczniów klas I-III szkół podstawowych	Jw.	częściowo zrealizowane
13.	Blżej rynku pracy- Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF	Projekt był realizowany w 2018 roku, planowane zakończenie w czerwcu 2019r.	częściowo zrealizowane

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Opis prowadzonych działań	Realizacja wskaźnika w roku 2018
14	Program Stypendialny „korczakowskie Pokolenia”	Liczba stypendystów – ok. 30. Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń edukacyjnych, sportowych, kulturalnych, artystycznych, integracyjnych – ok. 30, Liczba podmiotów realizujących cele społeczne na obszarze rewitalizacji – 1. Szkoły	w trakcie realizacji
15.	Remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Pruszkowa, będących własnością Gminy położonych w podobszarze rewitalizacji A i B wraz z rewitalizacją przyległego do nich otoczenia	Projekt w trakcie realizacji Remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Pruszkowa położonych w obszarze rewitalizacji A i B -w 2018 roku został zrewitalizowany 1 budynek, w 2019 r. planowane jest zakończenie rewitalizacji 6 budynków.	w trakcie realizacji
16.	Rewitalizacja miejskich podwórek	Projekt do realizacji	do realizacji
17.	Zwiększenie bioróżnorodności na terenie miasta	W 2018 roku były przeprowadzone nowe nasadzenia drzew oraz przeprowadzono rewitalizację i zagospodarowanie terenów zieleni. W ramach projektu zrealizowano zagospodarowanie zieleni przyulicznej wzdłuż Al. Wojska Polskiego, od ul. Działkowej do ul. Powstańców oraz zagospodarowanie Parku Anielin Zachodni. Prace związane z realizacją całości projektu zostały zakończone 30 listopada 2018 r. Innym rodzajem inicjatywy prowadzonej przez Miasto był założenie łąki kwietnej przy ulicy Kurca.	zrealizowano
18.	Ochrona powietrza poprzez wymianę kotłów centralnego ogrzewania	W 2018 roku wymieniono 50 kotłów w ramach dotacji ze środków Miasta Pruszkowa udzielanych na wymianę urządzeń grzewczych, zlokalizowanych na terenie Pruszkowa.	zadanie realizowane
19.	Modernizacja ogrzewania przez podłączenie budynków mieszkalnych do miejskiej sieci ciepłowniczej w jednostce ewidencyjnej nr 19	Liczba mieszkańców objętych poprawą warunków mieszkaniowych – wymagane jest przeprowadzenie weryfikacji wykonanych prac w 2018 na wskazanym terenie.	planowane do realizacji na kolejne lata
20.	Przyłączenie budynków mieszkalnych do miejskiej sieci ciepłowniczej w jednostce ewidencyjnej nr 9	Liczba mieszkańców objętych poprawą warunków mieszkaniowych wymagane jest przeprowadzenie weryfikacji wykonanych prac w 2018 na wskazanym terenie.	do realizacji

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Opis prowadzonych działań	Realizacja wskaźnika w roku 2018
21.	Poprawa dostępności infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę publicznych placów zabaw	W 2018 r zrealizowano projekt „poprawa jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie” i Zagospodarowanie terenu Parku Anielin Zachodni wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą dla dzieci i młodzieży. Budowa siłowni plenerowej na terenie parku Mazowsze. Budowa placu zabaw na terenie Przedszkola Miejskiego nr 9.	zrealizowano
22.	Punkt rekreacyjno-wypoczynkowy –miejsce spotkań przy ul. Wapiennej	Planowany jest projekt parku sensorycznego.	do realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026

3. Gospodarowanie Zasobami Lokalowymi i Mieszkaniowym Zasobem Gminy.

3.1 Priorytety – omówienie.

Program Gospodarowania Zasobami Lokalowymi i Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2010-2020 jest podstawowym dokumentem regulującym zasady efektywnego gospodarowania posiadanym przez Miasto Pruszków zasobem.

Zadania realizacyjne dotyczące mieszkalnictwa realizowane w ramach wieloletniego Programu Gospodarowania zasobami lokalowymi i mieszkaniowym zasobem Miasta, wskazują na konieczność:

- poprawy stanu technicznego budynków będących własnością gminy,
- realizacji polityki czynszowej,
- uporządkowania stosunków własnościowych i sytuacji prawnej budynków,
- prowadzenia polityki sprzedaży lokali mieszkalnych,
- zarządzania lokalami użytkowymi,
- wspierania społecznego budownictwa mieszkaniowego realizowanego przez TBS,
- inwestycji mieszkaniowych budownictwa komunalnego i społecznego na najem.

W ramach Wieloletniego Programu Gospodarowania komunalnymi zasobami lokalowymi i mieszkaniowym zasobem gminy Miasta Pruszków, określono:⁴

- prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu Gminy,
- analizę potrzeb remontowych i modernizacji,
- planowaną sprzedaż lokali,
- zasady polityki czynszowej,

⁴ Program Gospodarowania Zasobami Lokalowymi i Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2010-2020.

- sposób zarządzania mieszkaniowym zasobem Gminy,
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej,
- wysokość wydatków na utrzymanie zasobów, w tym wydatków inwestycyjnych,
- opis innych działań mających na celu racjonalizację gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym.

Zgodnie z opracowanym Sprawozdaniem z Realizacji Programu Gospodarowania Zasobami Lokalowymi i Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Pruszków za okres 2010-2020 w celu poprawy stanu technicznego budynków komunalnych, w 2018 roku wykonana została termomodernizacja budynków przy ul. Mickiewicza 5 i Wilczej 5, w ramach zadań inwestycyjnych pn. „Rewitalizacja budynków mieszkalnych w Pruszkowie”.

W zakresie prac budowlanych wykonano remont elewacji wraz z dociepleniem ścian zewnętrznych i stropodachu, wymieniona została stolarka okienna w częściach wspólnych budynku oraz w lokalach, w których nie była wcześniej wymieniona. W ramach pozostałych prac remontowych wykonana została izolacja przeciwwilgociowa fundamentów i ścian piwnicznych, balkonów. Dokonano remontu wiatrołapów i klatek schodowych wraz z wykonaniem instalacji domofonowej. Mieszkania wyposażone zostały w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej zasilanych z kotłowni gazowej.

Koszty wyżej wymienionych prac wyniosły 429 840,00 zł dla budynku przy ul. Wilczej 5 i 364.500,00 zł dla budynku przy ul. Mickiewicza 5.

W 2018 roku wykonane zostały prace remontowo-inwestycyjne budynków przy ul. Broniewskiego 1A i 1B wraz z zagospodarowaniem terenu osiedla przy ul. Broniewskiego w Pruszkowie. Prace te, były prowadzone zgodnie z wytycznymi i pod nadzorem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Budynki wyposażone zostały w instalację centralnego ogrzewania. Budynek przy ul. Broniewskiego 1A wyposażony został także w instalację ciepłej wody użytkowej i w węzeł cieplny. Do budynku przy ul. Broniewskiego 1B ciepło dostarczane jest z węzła grupowego zlokalizowanego w budynku przy ul. Broniewskiego 7. Remont budynków obejmował remont elewacji, wymianę stolarki okiennej na drewnianą, remont dachów, klatek schodowych. W ramach zagospodarowania terenu, dokonano rozbiórki budynku gospodarczego, wykonano altanę śmietnikową i ogrodzenie wraz z montażem bramy wjazdowej. Wyznaczone zostały miejsca postojowe i ciągi komunikacyjne, które wyłożone zostały kostką betonową i częściowo ażurowymi płytami betonowymi umożliwiającymi wsiąkanie wód opadowych. Z powierzchni wyłożonych pełną kostką betonową, wody opadowe odprowadzane są przez wpusty deszczowe do 11 studni chłonnych.

W 2018 roku wykonano także:

- Remont dachów budynków przy: ul. Kościelnej 16, ul. Pięknej 10, ul. Waryńskiego 18, ul. Kościuszki 39, ul. Topolowej 6 za kwotę 181 733,44 zł.
- Remont klatki schodowej w budynku przy ul. Daszyńskiego 40 za kwotę 24 625,51 zł.
- Remont pustostanów za kwotę 317 766,23 zł.
- Remont balkonów przy ul. Daszyńskiego 40 (2 szt.), ul. Kraszewskiego 11 (1 szt.), ul. Pańskiej 26 (1 szt.), ul. Promyka 4 (2 szt.), ul. Pięknej 9 (1 szt. taras) za kwotę 28 620,00 zł.
- Remont ściany z luksferów w budynku przy ul. 3-go Maja 56 za kwotę 23 370,00 zł.
- Remont instalacji wodno-kanalizacyjnej w budynkach przy: ul. B. Prusa 42 i ul. Kościuszki 56 za kwotę 120 592,89 zł.
- Niezależne przyłącza wodociągowe do budynków przy: ul. Narodowej 5 i ul. Narodowej 7 za kwotę 28 620,00 zł.

Ponadto, wykonane zostały drobne prace remontowe z zakresu robót ogólnobudowlanych i instalacyjnych za kwotę 139.336,42 zł. Opracowane zostały dokumentacje projektowe, obejmujące prace modernizacyjne i pozostałe prace remontowe dla budynków przy ul.: 3-go Maja 19, Mickiewicza 5, Narodowej 7, Szkolnej 4, Bohaterów Warszawy 19, Daszyńskiego 9, 11,13, Ołówkowej 15, Wojciecha 3/5, Partyzantów 26, Stalowej 7, Wilczej 5.

Ogólny koszt w/w prac w 2018 r. wyniósł 148 885,14 zł. Wg stanu na 31.12.2018 inwestycje przy ul. Stalowej 7 i Narodowej 7. są etapie pozyskiwania pozwolenia na budowę.

W roku 2018 nie został sprzedany żaden lokal komunalny.

W ramach uporządkowania stosunków własnościowych i sytuacji prawnej budynków, Gmina Pruszków uzyskała prawo własności do czterech nieruchomości poprzez zasiedzenie, położonych w Pruszkowie przy ul.: 3-go Maja 35, Brzezińskiego 22, Ołówkowej 5, Wesolej 28.

W 2018 roku żadne nieruchomości nie zostały skomunalizowane.

Po zmianie zasad sprzedaży lokali komunalnych na rzecz najemców, przyjętych uchwałą Nr XIII/122/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 27.10.2011 roku w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców w budynkach stanowiących własność Gminy Pruszków oraz określenia bonifikaty udzielonej przy sprzedaży tych lokali, w 2017r. Gmina nie sprzedała żadnego lokalu mieszkalnego. Zgodnie z założeniami Programu, nie jest dokonywana sprzedaż lokali użytkowych. Lokalami tymi zarządza TBS „Zieleń Miejska” Sp. z o.o. w Pruszkowie.⁵

Na realizację Programu wspierania społecznego budownictwa czynszowego, zgodnie z uchwałą Rady Miasta Pruszkowa, w 2018 roku przeznaczona została kwota 2 500 000,00 zł., która zwiększyła udział Gminy Pruszków w kapitale zakładowym Spółki TBS „Zieleń Miejska”.

W dniu 1 lutego 2018 roku Rada Miasta Pruszkowa podjęła uchwałą Nr XLII.431.2018 w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego w formie aportu nieruchomości gruntowej na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Zieleń Miejska” Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie przy ul. Gordziałkowskiego 9, na mocy której Gmina Pruszków przekazała Spółce TBS „Zieleń Miejska”, nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami: administracyjnym i gospodarczym, będącymi w złym stanie technicznym i przeznaczonymi do rozbiórki, położone w Pruszkowie przy ul. Łączniczek Armii Krajowej 5 i 7, stanowiące działki ewidencyjne nr: 266 i 267, obręb 11 o powierzchni 695 m² i 934 m² i wartości łącznej 925 284,00 zł.

W październiku 2018 roku TBS „Zieleń Miejska” Sp. z o.o. zakończyła budowę pięciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych (po 21 mieszkań w każdym), w ramach lokalnego programu mieszkalnego „Lepsze Lokum”, przyjętego przez Radę Miejską w Pruszkowie dnia 27 października 2016 roku Uchwałą Nr XXIV.260.2016.

Program mieszkaniowy „Lepsze lokum” skierowany jest głównie do najemców lokali mieszkaniowego zasobu Gminy Pruszków, którzy chcieliby zamienić dotychczas wynajmowane lokale mieszkalne na lokale o wyższym standardzie technicznym i nowoczesnych rozwiązaniach funkcjonalnych

⁵ Sprawozdanie z Realizacji Programu Gospodarowania Zasobami Lokalowymi i Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Pruszków za okres 01.01.2018 – 31.12.2018 r.

oraz do rodzin/osób wychowujących dzieci. Realizatorem programu jest TBS „Zieleń Miejska” Sp. z o.o.

W zakresie polityki inwestycyjnej TBS „Zieleń Miejska” Sp. z o.o. realizowała w 2018 roku następujące projekty:

1. Dwa budynki mieszkalne wielorodzinne przy ul. 3-go Maja 33 i ul. B. Prusa 45, realizowane w ramach społecznego budownictwa czynszowego o łącznej liczbie 27 mieszkań (3-go Maja 33 – 15 lokali, B. Prusa 45 – 12 lokali) z miejscami postojowymi w garażu podziemnym. Planowany termin zakończenia robót budowlanych:
  - ul. 3 - go Maja 33 – listopad 2019 r.
  - ul. B. Prusa 45 – luty 2020 r.
2. Budynek biurowo-usługowo-mieszkalny przy Al. Armii Krajowej 46, z miejscami postojowymi w garażu podziemnym, powierzchnia biurowa 591,9 m², powierzchnia usługowa 376,3 m², powierzchnia mieszkalna 756 m² (18 lokali mieszkalnych).

Spółka prowadzi również prace inwestycyjne, na etapie opracowania dokumentacji projektowej dla następujących nieruchomości:

1. Obiekt mieszkalno-usługowy z miejscami postojowymi w garażu podziemnym przy ul. Kraszewskiego / Potulickiego w Pruszkowie, 11 lokali mieszkalnych o łącznej pow. użytkowej 735 m²; powierzchnia użytkowa lokali usługowych – 498 m², planowany termin realizacji to IV kw. 2019 - I kw.2021, inwestycja jest na etapie pozyskania pozwolenia na budowę
2. Budynek (kamienica) przy ul. Mickiewicza w Pruszkowie, ok. 10 mieszkań z miejscami postojowymi w garażu podziemnym, planowana budowa w latach 2020-2021
3. Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Komorowskiej 19, planowana budowa w latach 2020-2021,
4. Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Zakątnej 2, planowana realizacja w latach 2020-2021,
5. Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Łączniczek AK 5 i i7, planowana realizacja w latach 2020-2021.

4. Polityka społeczna – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

4.1. Priorytety – omówienie.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pruszkowa na lata 2016-2022, jest zasadniczym elementem prowadzonej przez władze Miasta polityki społecznej, przy współudziale publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej, której celem jest realna poprawa warunków życia lokalnej społeczności wymagającej wsparcia, w ramach dostępnych narzędzi i środków asygnowanych na wskazane wyżej cele.

Działania prowadzone w ramach realizacji celów określonych w Strategii umożliwiają przeprowadzenie interwencji społecznej, która zmierza do minimalizacji negatywnych skutków problemów społecznych, przeciwdziałania marginalizacji części środowisk oraz wykluczenia społecznego dotyczącego części mieszkańców Miasta. Strategia umożliwia nie tylko wdrożenie i racjonalizację polityki społecznej, ale przede wszystkim umożliwia zdiagnozowanie i określenie obszarów życia społecznego, które wymagają interwencji i wsparcia ze strony Miasta Pruszkowa. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 - 2022 została przyjęta Uchwałą Nr XVII.178.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25 lutego 2016 roku.

Wśród przyjętych do realizacji celów w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, zdefiniowano cel główny, określony w sformułowaniu *Wzrost samodzielności życiowej: wzmocnienie zasobów własnych mieszkańców, poprawa warunków życia* oraz cele szczegółowe, które stanowią odpowiedź na konkretne i występujące na obszarze Miasta Pruszkowa problemy społeczne. Wśród celów strategicznych znalazły się:

1. W obszarze problemu długotrwałej i ciężkiej choroby: minimalizowanie poziomu niesamodzielności życiowej mieszkańców.
2. W obszarze problemu bezrobocia – aktywizowanie osób bezrobotnych do samodzielności na rynku pracy.
3. W obszarze problemu niepełnosprawności – poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.
4. W obszarze bezradności opiekuńczo-wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego – wzmocnianie w rodzinach poczucia własnej sprawczości.

4.2. Sposoby realizacji.

W 2018 roku w obszarze pierwszym dotyczącym problemu długotrwałej i ciężkiej choroby: minimalizowanie poziomu niesamodzielności życiowej mieszkańców, zaplanowano oraz zrealizowano następujące działania:

- rozwinięcie wolontariatu seniorów w 2018 roku – w wolontariat zaangażowanych było 21 seniorów, z czego w Ośrodku Aktywizacji Seniorów i w Klubie przy ul. Hubala – 18 osób, 4 osoby pomagały w nauce;
- rozszerzenie sieci Ośrodków Aktywizacji Seniorów – na terenie Pruszkowa działają 3 kluby dla Seniorów: Ośrodek Aktywizacji Seniorów AS przy ul. Helenowskiej 3, Klub Seniora w PDK przy ul. Hubala 5, Klub Seniora w świetlicy osiedlowej w dzielnicy Malichy. Kluby przy ul. Hubala i w Malichach zostały utworzone w 2017 r. ze środków Budżetu Obywatelskiego;
- zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych i asystentów rodziny – w 2018 roku MOPS zatrudniał 25 pracowników socjalnych, w tym 6 specjalistów pracy socjalnej, 3 asystentów rodziny, a także psychologa, który pracuje z rodzinami;
- budowanie informacji na temat miejsc pomocy na terenie miasta – informacja taka umieszczona jest na stronach internetowych MOPS w Pruszkowie oraz na ulotkach, które są rozprowadzane na terenie miasta;
- powołanie opiekunów osób z ograniczoną samodzielnością – w ciągu całego roku, pomocą w formie usług opiekuńczych obejmowano 176 osób, w tym 20 osobom świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze. W 2018 r. MOPS wypłacał 220 osobom świadczenie pielęgnacyjne, a 10 osobom świadczenie opiekuńcze – są to świadczenia wypłacane osobom opiekującym się osobami zależnymi (wg ustawy o świadczeniach rodzinnych).

W 2018 roku w **obszarze problemu bezrobocia** zaplanowano następujące działania:

- kierowanie do prac społecznie użytecznych, robót publicznych, prac interwencyjnych, bezrobotnych będących świadczeniobiorcami pomocy społecznej,
- tworzenie i utrzymywanie grup wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych,
- współpraca MOPS z PUP na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych,
- uruchomienie Punktu Porad Prawnych dla osób bezrobotnych.

Powyższe działania wdrażał koordynator pracy socjalnej osób bezrobotnych, który przez cały 2018 rok udzielał porad i konsultacji 105 osobom bezrobotnym (65 kobiet, 40 mężczyzn), z których 40 osób podjęło pracę. Prowadził on nadzór nad wykonywaniem prac społecznie użytecznych w okresie luty-listopad 2018 r. których organizatorem był MOPS. Prace te były wykonywane przez 13 osób zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne z ustalonym II profilem pomocy, a które objęte były pomocą przez Ośrodek.

W 2018 roku w obszarze **poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym** zaplanowano następujące działania:

- Budowanie informacji na temat miejsc pomocy na terenie miasta – informacja taka umieszczona jest na stronach internetowych MOPS-u oraz na ulotkach, które są rozprowadzane na terenie miasta.
- Zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych i asystentów rodziny – w 2018 roku MOPS zatrudnił 25 pracowników socjalnych, w tym 6 specjalistów pracy socjalnej, 3 asystentów rodziny a także psychologa, który pracuje z rodzinami.
- Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych i ich rodzin do usług pomocowych (np. prawnych, instytucjonalnych, psychologicznych itp.) – w 2018 r. MOPS zatrudnił 18 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz 6 osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze, obejmując usługami w sumie 176 osób. Rodziny i osoby wymagające takiej pomocy, mogą korzystać ze wsparcia pracowników socjalnych (także specjalistów pracy socjalnej) oraz usług psychologa oraz prawnika.

W obszarze czwartym – **wzmacnianie w rodzinach poczucia własnej sprawczości**, zaplanowano i zrealizowano następujące działania:

- Organizowanie warsztatów wychowawczych: w szkołach przeprowadzono warsztaty dla uczniów pt. „Spójrz inaczej”, które uczą rozumienia siebie i innych, uczą wyrażania emocji w konstruktywny sposób oraz radzenia sobie z różnymi problemami; a także zorganizowano warsztaty pt. "Przeciwdziałanie agresji w szkole", którymi objęto uczniów z 98 klas szkół podstawowych. Jednocześnie zorganizowane zostały spotkania dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo wychowawczych. Zajęcia te dotyczyły pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego, mediacji rodzinnych. Od 2013 roku działa w Pruszkowie Partnerstwo na rzecz rozwoju mediacji w Pruszkowie. Mediatorzy mają regularne dyżury w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie, natomiast pracownicy socjalni Ośrodka oraz pracownicy Centrum Aktywności Lokalnej udzielają szerokiej informacji na temat mediacji, jako skutecznego sposobu rozwiązywania sporów.
- Podejmowanie różnorodnych akcji z zakresu profilaktyki uzależnień:
  - w 2018 roku Pruszków brał udział w kampanii profilaktycznej pt. „Postaw na Rodzinę”, która promuje solidarność międzypokoleniową, pomaga budować prawidłowe relacje między rodzicami i dziećmi, m.in. poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego. Autorem materiałów do kampanii jest Krakowska Akademia Profilaktyki. Materiały te były rozprowadzane w szkołach, a także na festynach w naszym mieście,

m.in. na czerwcowym festynie „Dzień Osiedla”. W lipcu 2018 r., grupa 78 dzieci i młodzieży wyjechała na kolonie do Kalborni.

- W 2018 r w szkołach podstawowych zrealizowano program „Profilaktyka zagrożeń teleinformatycznych. Cyberprzemoc, prywatność oraz fake newsy w kontekście spożywania alkoholu” – działaniami objęto uczniów z 67 klas szkół podstawowych i gimnazjalnych w Pruszkowie.
- Dla rodzin, które nie radzą sobie w sferze oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w załatwianiu spraw urzędowych, Ośrodek zatrudniał 3 asystentów rodziny, których wsparciem objęte były 34 rodziny oraz psychologa, który pracował z 24 rodzinami.

5. Polityka społeczna – Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 -2018.

5.1 Priorytety – omówienie.

Gminy Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2018 przyjęty został do realizacji Uchwałą Nr XX.223.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 9 czerwca 2016 roku. Został opracowany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zasadniczą ideą przyświecającą opracowaniu Programu, było stworzenie spójnego systemu ukierunkowanego na pomoc rodzinie, który wykorzystywał będzie zasoby osobowe i finansowe Miasta Pruszkowa. Nakreśla on działania, jakie powinny być podejmowane na rzecz rodziny, poprawiające jakość życia, zwiększające poczucie bezpieczeństwa, tworzące odpowiednie warunki do rozwoju

dla najmłodszych członków rodziny, działania zapobiegające różnym sytuacjom kryzysowym. Głównym celem tego Programu jest zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodzinie wychowującej dzieci, wzmacniającego w rodzinie poczucie własnej sprawczości oraz wpływającego pozytywnie na jej funkcjonowanie.

Program wyróżnia następujące cztery cele strategiczne, które realizowane będą w dwóch obszarach priorytetowych dotyczących dzieci i młodzieży oraz rodziny:⁶

1. Zabezpieczenie potrzeb bytowych rodziny.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i ochrony w sytuacjach kryzysowych.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
4. Podnoszenie jakości usług i wsparcia na rzecz rodziny.

5.2 Sposób realizacji.

Opracowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznych w Pruszkowie Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2016-2018, za rok 2018 wyszczególnia efekty prowadzonych działań w ramach realizowanych celów szczegółowych, zgodnych z poniższym zestawieniem.

1. Zabezpieczenie potrzeb bytowych rodziny.

⁶ Gminny Program wspierania rodziny na lata 2016 – 2018

Realizacja tego zadania polegała na zapewnieniu wsparcia finansowego i rzeczowego tym rodzinom, które własnym staraniem nie są w stanie osiągnąć dochodów zabezpieczających ich potrzeby, w szczególności:

- Świadczeniami pomocy społecznej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej objęte były 882 rodziny (w których jest 1577 osób), w tym 187 dzieciom opłacono posiłki w szkołach i przedszkolach.
- Świadczenia rodzinne wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych wypłacono 2402 rodzinom.
- Świadczenia przysługujące z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci tzw. 500+ przyznano 4234 rodzinom.
- Świadczenia „Dobry Start” wypłacono dla 7180 dzieci.
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano 212 rodzinom.
- Świadczenie przysługujące z ustawy „Za życiem” przyznano 9 rodzinom.
- Dodatek mieszkaniowy przyznano dla 636 gospodarstw domowych.
- Dodatek energetyczny przyznano 357 gospodarstwom domowym.
- 82 rodziny z terenu Pruszkowa otrzymały skierowanie po odbiór paczek żywnościowych, wydawanych przez Fundację Dzieci Mazowsza w ramach podprogramu operacyjnego Pomoc Żywnościowa.
- W ramach Świątecznej Zbiórki Żywności przekazano ok.400 paczek żywnościowych dla rodzin.
- Formą wsparcia jest pomoc rzeczowa z której korzystają osoby potrzebujące (w ramach zasobów magazynu MOPS, udostępniana są: bielizna pościelowa, koce, środki czystości, materiały papiernicze, sprzęty gospodarstwa domowego, meble). W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystało 195 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie, pokrywa również koszty pobytu 52 dzieci przebywających w pieczy zastępczej – odpowiednio: 10%, 30% i 50 % ogólnych kosztów, (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

2. Zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i ochrony w sytuacjach kryzysowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był inicjatorem wykładów i warsztatów psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży, które były prowadzone w szkołach na terenie Pruszkowa. Celem tych zajęć było rozwijanie umiejętności radzenia sobie w codziennym życiu a w konsekwencji poprawa społecznego funkcjonowania. Treści edukacyjne realizowane były poprzez następujące programy:

- „Przeciwdziałanie agresji w szkole” – programem objęto 98 klas szkół podstawowych.
- „Profilaktyka zagrożeń teleinformatycznych. Cyberprzemoc, prywatność oraz fake newsy w kontekście spożywania alkoholu” – programem objęto 67 klas szkół podstawowych.
- Referat ds. Profilaktyki Straży Miejskiej realizował programy profilaktyczne w placówkach oświatowo-wychowawczych, o następującej tematyce: „Przyjmuje czy bierze?”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Przemoc w domu, szkole i poza nimi” oraz „Cyberprzemoc”, w których uczestniczyło 256 grup dzieci i młodzieży szkolnej.
- Placówki szkolne prowadziły również następujące programy profilaktyczne: „Spójrz inaczej” oraz warsztaty pt. „Z Borsukiem bezpiecznie”, prowadzone przez funkcjonariuszy Policji.
- Konsultant do spraw przeciwdziałania narkomanii zatrudniony w MOPS, prowadził regularne spotkania w szkołach z rodzicami, uczniami oraz zajęcia z zakresu profilaktyki – wczesnej interwencji, programu pod nazwą: „FreD goes net”, którym zostało objętych 7 uczniów ze szkół gimnazjalnych, eksperymentujących lub używających szkodliwie legalnych czy nielegalnych substancji odurzających – osoby nieuzależnione w wieku 13-19 lat wskazane przez pedagogów szkolnych. Program ten jest oparty o metodę krótkiej interwencji

profilaktycznej, realizowany jest w formie zajęć w małych grupach, z wykorzystaniem podejścia dialogu motywującego. Zajęcia te realizowane były w trakcie całego roku szkolnego.

- Prowadzono kampanię „Postaw na rodzinę”.
- Grupa 78 dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych marginalizacją z powodu uzależnienia rodziców, niskich dochodów, czy też z powodu innych dysfunkcji, mających wpływ na harmonijny rozwój, wyjechała na kolonię, organizowaną w lipcu 2018r w Kalborni.
- W siedzibie Ośrodka przy ul. Helenowskiej 3a, rodziny mogą korzystać z pomocy specjalistów, takich jak: psycholog, specjaliści ds. bezrobocia, specjaliści ds. uzależnień, specjaliści ds. psychiatrii. W całym 2018 roku specjaliści udzielili 748 konsultacji.
- W Punkcie Przeciwdziałania Przemocy rodziny wymagające tego rodzaju wsparcia mogą uzyskać poradę psychologa, prawnika i specjalisty ds. przemocy, a także specjalisty ds. narkomanii.
W 2018r. z takich konsultacji skorzystało 357 osób.
- Pracownicy socjalni MOPS wspierając rodzinę prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną, w 2018 roku objętych nią było ponad 800 rodzin,
- Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych mają zapewnioną pomoc w 4 placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez TPD i PKPS, a współfinansowanych z budżetu gminy. Placówki te zapewniają pobyt ok. 150 dzieciom z terenu miasta, które mają w nich zapewnioną opiekę, otrzymują pomoc w odrabianiu lekcji, mają możliwość rozwijania zainteresowań, uczestniczenia w różnych imprezach okolicznościowych i wycieczkach w atrakcyjne miejsca (kręgielnia, basen, kino, wycieczki i zabawy plenerowe). W okresie wolnym od zajęć szkolnych (ferie, wakacje), placówki te organizują zajęcia dla dzieci pozostających w mieście.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując działania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które nakierowane są na rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zatrudnił 3 asystentów rodziny, w tym 2 osoby na podstawie umowy o pracę i 1 osobę na umowę-zlecenie. W 2018 r. wsparciem asystentów objęte były 34 rodziny niewydolne wychowawczo, niejednokrotnie z problemem alkoholowym. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczą w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej, aby zoptymalizować działania podejmowane na rzecz dziecka i zwiększyć jego szanse na powrót do rodziny biologicznej.

W ramach swoich obowiązków, asystenci rodziny pracują także z rodzinami wychowującymi niepełnosprawne dziecko. Rodziny te mają prawo do dodatkowych świadczeń na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jedną z form wsparcia, po którą w 2018 r. zgłosiła się jedna rodzina, była pomoc w formie usług gospodarczych, realizowanych przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy, zgodnie z „Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin” do ww. ustawy.

4. Podnoszenie jakości usług i wsparcia na rzecz rodziny.

Pracownicy MOPS w ciągu całego roku uczestniczą w szkoleniach i konferencjach, korzystają także z dostępnej w ośrodku literatury specjalistycznej oraz innych publikacji. Ośrodek na stałe współpracuje z Sądem Rejonowym i kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, placówkami oświatowymi, placówkami wsparcia dziennego, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, Strażą Miejską, ośrodkami kultury i organizacjami pozarządowymi. Ponadto pozyskuje sponsorów, dzięki którym pomoc i wsparcie udzielane rodzinom mają pełniejszy wymiar. Takie działania związane są z organizacją imprez dla dzieci czy też pomocą dla rodzin, które ucierpiały w wyniku zdarzeń losowych.

Praca na rzecz rodziny poprzedzona jest wnikliwą analizą i diagnozą środowiska i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-

wychowawczej, co pozwala na planowanie i podejmowanie działań odpowiadających zaistniałym potrzebom.

Należy również zaznaczyć, że dzieci oraz młodzież, przez cały rok, mogą uczęszczać na zajęcia artystyczne i sportowe organizowane na terenie Pruszkowa przez domy kultury, kluby sportowe, placówki oświatowe i organizacje pozarządowe. Dotychczasowe działania podejmowane na rzecz rodziny będą kontynuowane w latach następnych. Zostaną one ujęte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

6. Polityka społeczna – Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2021.

6.1 Priorytety – omówienie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2021 r. został przyjęty Uchwałą Nr XX.224.2016 r Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 9 czerwca 2016 r. Program zakłada prowadzenie kompleksowych działań poprzez realizację trzech celów strategicznych:

- diagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Pruszkowie;
- Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz dostępnych formach pomocy;
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Jednostką organizującą i koordynującą Program jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie. Za realizację działań określonych w programie odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorami Programu są: Urząd Miasta Pruszkowa wraz z jednostkami oświatowymi, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska w Pruszkowie, Sąd oraz Kuratorzy Sądu Rejonowego w Pruszkowie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz organizacje pozarządowe.⁷

6.2 Sposoby realizacji.

W 2018 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęły 84 „Niebieskie Karty”. Z roku 2017 kontynuowanych było 26 kart. Grupy robocze odbyły 577 spotkań z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.

W 2018 r. ogółem 33 osoby zajmujące się problematyką przemocy wzięły udział w szkoleniach dotyczących tego tematu.

Przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie w roku 2018 przeprowadzili 25 spotkań z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych, których tematem była szeroko rozumiana problematyka przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi. Kolportowane były również materiały edukacyjne dotyczące powyższych tematów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie w 2018 r. sfinansował dla szkół cztery programy profilaktyczne:

- „Przyjaciele Zippiego”.

⁷ Gminny Program przeciwdziałania przemocy dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2021

- „Przeciwdziałanie agresji w szkole”.
- „Profilaktyka zagrożeń teleinformatycznym”.
- Cyber przemoc prywatności oraz fake newsy w kontekście spożywania alkoholu.

W 2018 r. w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy, z bezpłatnych porad, konsultacji prawnych i psychologicznych skorzystało 357 osób.

7. Polityka społeczna – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 dla Miasta Pruszkowa.

7.1 Priorytety – omówienie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych na rok 2018 dla Miasta Pruszkowa został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta w Pruszkowie Nr XLI.422.2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu oraz jest podstawą do praktycznej realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137, z późn. zm.)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 dla Miasta Pruszkowa, jest zgodny z treścią ww. ustawy oraz jest komplementarny z celami operacyjnymi dotyczącymi profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które zostały określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020.⁸

Program uwzględnia „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także wnioski i rekomendacje ujęte w Diagnozie problemów społecznych w środowisku dzieci i młodzieży – badań przeprowadzonych wśród uczniów Miasta Pruszkowa w 2017 roku. Ponadto, Program jest integralną częścią Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2022.

7.2 Sposoby realizacji.

W ramach kompleksowego programu mającego na celu zwalczanie alkoholizmu, w 2018 roku przeprowadzone zostały działania adresowane do różnych grup docelowych, a w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinach w których występuje problem alkoholowy.

- Realizacja ponadpodstawowych programów psychoterapii leczenia osób uzależnionych. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia (WOTUW). W 2018 roku zarejestrowano w ramach opieki ambulatoryjnej 89 osoby, 34 osób ukończyło

⁸ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych na rok 2018 dla Miasta Pruszkowa

podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu, 54 osoby uczestniczyły w ponadpodstawowym programie leczenia, 8 osób współuzależnionych doświadczających przemocy podjęło terapię, 11 osób brało udział w spotkaniach edukacyjno-informacyjnych dla rodzin leczących się pacjentów.

W ramach pracy Poradni Leczenia Uzależnień w Pruszkowie od 1 stycznia do 30 grudnia 2018 roku z pomocy Poradni skorzystało ogółem 239 osób, z czego 62 osoby podjęły leczenie odwykowe. W terapii dla osób z syndromem DDA uczestniczyło w zajęciach 39 osób, a w spotkaniach edukacyjno - informacyjnych dla rodzin leczących się pacjentów wzięło udział 51 osób. Podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu ukończyło 19 osób.

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień szerokiej pomocy, psychologicznej, psychospołecznej prawnej, wsparcia w formie pomocy socjalnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

- W ramach działań w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku udzielono:
  - 245 konsultacji dla 151 osób na dyżurach specjalisty d.s. przeciwdziałania przemocy,
  - 143 osoby skorzystały z pomocy w zakresie poradnictwa prawnego,
  - 63 osób skorzystało z konsultacji w ramach poradnictwa psychologicznego.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie wspiera osoby i rodziny w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, zapewniając profesjonalną pomoc rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej oraz integrując ze środowiskiem osoby wykluczone społecznie.
- W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie objął różnymi formami pomocy ze względu na trudną sytuację spowodowaną uzależnieniem od alkoholu i innymi problemami będącymi wynikiem nadużywania napojów alkoholowych 132 rodziny (w rodzinach tych jest ogółem 181 osób).
- Organizacja w lutym 2018 r. balu karnawałowego dla ok. 120 dzieci pochodzących z rodzin
- Wsparcie działalności świetlic wsparcia dziennego. Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego dla dzieci, prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej będące ogólnopolskimi, pozarządowymi stowarzyszeniami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Aktualnie w Pruszkowie działają 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, do których w roku 2018 uczęszczało 151 dzieci.
- Wyjazd grupy 70 dzieci na kolonie do miejscowości Kalbornia w dniach od 7 lipiec 2018 r. do 18 lipiec 2018r.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Realizacja zajęć profilaktycznych w szkołach podstawowych pod nazwą: "Przeciwdziałanie agresji w szkole ". Zajęcia odbywały się w okresie od 12 marca 2018 do dnia 5 czerwca 2018 w wymiarze 4 godzin lekcyjnych dla 98 klas (razem ok. 1928 uczniów) łącznie 392 godziny zajęć dydaktycznych. Realizacja: marzec - czerwiec 2018r.
- Przeprowadzenie programu szkoleniowego o charakterze profilaktyki - pod nazwą „Profilaktyka zagrożeń teleinformatycznych. Cyberprzemoc, prywatność oraz fake newsy w kontekście spożywania alkoholu „Działaniami objęta została młodzież szkolna z 67 klas szkół podstawowych i gimnazjalnych w Pruszkowie – łącznie przeprowadzono 134 godziny dydaktyczne zajęć. Realizacja: marzec - czerwiec 2018 r.
- Realizacja w szkołach programu profilaktycznego „Spójrz inaczej’ – programu dot. radzenia sobie z problemami, uczącego wyrażanie emocji.

- Przeprowadzenie w ciągu całego roku przez Straż Miejską 562 kontroli w placówkach handlowych prowadzących sprzedaż alkoholu.
  - Realizowanie przez Referat ds. Profilaktyki Straży Miejskiej programów profilaktycznych w placówkach oświatowo – wychowawczych. W programach o tematyce: „Przyjmuje czy bierze?“, „Odpowiedzialność prawna nieletnich“, „Przemoc w domu, szkole i poza nimi” oraz „Cyberprzemoc” uczestniczyło 256 grup w sumie 5635 dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, liceów, techników znajdujących się na terenie Miasta Pruszkowa.
  - Zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby realizacji programu profilaktycznego pn.: „Przyjaciele Zippiego”.
  - Zakup materiałów profilaktycznych w ramach kampanii p.n.: „Przeciw pijanym kierowcom” oraz „Postaw na rodzinę”.
  - Zorganizowanie 16 czerwca 2018 r. XII Festynu o charakterze profilaktycznym p.n. „Dzień Osiedla”.
  - Zakup czasopism oraz książek o tematyce profilaktyki na potrzeby realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
  - Realizacja szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruszkowie oraz innych osób realizujących zapisy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
  - Udział przedstawicieli poszczególnych jednostek i instytucji w posiedzeniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.**
- Wsparcie lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych tj. dofinansowanie działalności stowarzyszeń abstynenckich prowadzących działania na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych oraz rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, prowadzenie grupy wsparcia przez dofinansowanie działań Pruszkowskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Victoria” i Pruszkowskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Socjus”.
  - Finansowanie sporządzanych opinii psychiatryczno - psychologicznych przez biegłych sądowych na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. Polityka społeczna – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pruszkowa na lata 2017 – 2021.

8.1 Priorytety – omówienie.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pruszkowa na lata 2017 – 2021 został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej w Pruszkowie Nr XXVI.238.2016 z dnia 15 grudnia 2016 roku. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania narkotyków i jest podstawą do praktycznej realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z wytycznymi ustawy, działania Miasta Pruszkowa, powinny zmierzać do: zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, szerokiej pomocy

psychospołecznej i prawnej, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.⁹

8.2 Sposoby realizacji.

W ramach działań mających na celu zwalczanie narkomanii, w 2018 roku przeprowadzone zostały działania edukacyjne, w tym kampanie społeczne oraz programy edukacyjne adresowane do różnych grup docelowych, a w szczególności:

- Prowadzenie przez Konsultanta do spraw przeciwdziałania narkomanii w szkołach gimnazjalnych zajęć z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej – wczesnej interwencji, tj. programu pod nazwą: „FreD goes net”. Programem zostały objęte młode osoby ze szkół gimnazjalnych eksperymentujące lub używające szkodliwie legalnych czy nielegalnych substancji odurzających – osoby nieuzależnione w wieku 13-19 lat, wskazane przez pedagogów szkolnych. Program jest oparty o metodę krótkiej interwencji profilaktycznej; realizowany jest w formie zajęć w małych grupach, z wykorzystaniem podejścia dialogu motywującego. Zajęcia realizowane były w trakcie całego roku szkolnego.
- Wyposażono szkoły w materiały edukacyjne na potrzeby realizacji programu profilaktycznego pn.: „Przyjaciele Zippiego”.
- Zakup nagród w ramach organizowanego dla dzieci oraz młodzieży konkursu o charakterze profilaktyki w trakcie XII Festynu o charakterze profilaktycznym p.n. „Dzień Osiedla”, w dniu 16 czerwca 2018 r.
- Prowadzenie poradnictwa przez konsultanta ds. narkomanii w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy przy ul. Jasnej 3 w Pruszkowie.
- Wyposażono szkoły w materiały edukacyjne na potrzeby realizacji programu do prowadzenia w pruszkowskich szkołach podstawowych, programu o charakterze profilaktyki uzależnień pn.: „Domowi Detektywi”. Programem realizowanym w okresie od marca do czerwca 2018 r. objętych zostało 894 uczniów szkół podstawowych.
- Zrealizowanie profilaktycznej kampanii społecznej – przez dystrybucję, na terenie Miasta Pruszkowa, zwycięskiego plakatu, pt. „Moje życie wolne od uzależnień”.
- „Światowy Dzień AIDS” – dzień obchodzony 1 grudnia, polegał na przygotowaniu w szkołach odpowiednich materiałów dla uczniów, jak i dla rodziców na zebrania oraz dla pracowników szkoły (formy wizualne, porady, ulotki, gazetki, plakaty).

Przeprowadzono również działania mające na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających eksperymentalnie i szkodliwie oraz uzależnionych od narkotyków:

- Prowadzenie poradnictwa przez konsultanta ds. narkomanii w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy przy ul. Jasnej 3 w Pruszkowie.
- Zapewnienie psychologa pracującego z osobami oraz rodzinami dotkniętymi problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
- Poszerzanie oferty alternatywnego spędzania czasu wolnego:
  - Kontynuacja dostępu do sieci Internet, który jest zainstalowany na potrzeby "Kącika Internetowego" w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy przy ul. Jasnej 3 w Pruszkowie, jako alternatywa podczas spędzania wolnego czasu przez młodzież dotkniętą problemem uzależnień.

⁹ Gminny Program przeciwdziałania narkomanii na lata 2017 – 2021

- Wyjazd grupy dzieci z rodzin dysfunkcyjnych zagrożonych problemem narkomanii na kolonie do miejscowości Kalbornia w dniach od 7 lipca do 18 lipca 2018 r.

9. Ochrona środowiska – Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Pruszków.

9.1 Priorytety – omówienie.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Pruszków, to dokument strategiczny obejmujący zakresem obszar terytorialny gminy Pruszków, który dzięki realizacji działań określonych w jego treści realizować będzie nie tylko cele lokalne i regionalne, ale także cele międzynarodowe, zawarte w tzw. Pakiecie klimatyczno-energetycznym UE oraz w strategii Europa 2020.

Wśród trzech zasadniczych kierunków realizacji gospodarki niskoemisyjnej na szczeblu międzynarodowym, sformułowanych w pakiecie klimatyczno-energetycznym, znajdują się:

- Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20 % w porównaniu z poziomem z roku 1990.
- Zwiększenie do 20 % udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii.
- Zmniejszenie zużycia energii o 20%.

Cytując zapisy Aktualizacji PGN, dokument określa: „(...) działania z zakresu poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii zaplanowane do realizacji w celu osiągnięcia zakładanej redukcji emisji CO₂ o minimum 20% do 2020 roku. Realizacja tego celu jest możliwa przez podejmowanie szeregu działań w zakresie zrównoważonej energii, zarówno inwestycyjnych, edukacyjnych i administracyjnych we wszystkich sektorach, a zwłaszcza w priorytetowych obszarach działania”.¹⁰

Poziom realizacji wskazanych wyżej działań w roku 2018, w ramach Aktualizacji PGN wskazuje poniższa tabela, która wyszczególnia wszystkie przedsięwzięcia przyjęte do wykonania w ramach gospodarki niskoemisyjnej.

Tabela 23. Poziom realizacji w roku 2018 działań ujętych w aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Pruszków.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia w roku 2018
1.	Program termomodernizacji budynków W ramach zadania realizowany jest projekt pn. „Remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Pruszkowa położonych w obszarze rewitalizacji A i B” (w 2018 roku zrealizowano 1 budynek, na 2019 r. planowane kolejne 6 budynków).	w trakcie realizacji
2.	Monitoring zużycia energii oraz wody w budynkach użyteczności publicznej.	planowane do realizacji
3.	System "zielonych zamówień publicznych"	Planowane do realizacji

¹⁰ Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Pruszków

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia w roku 2018
4.	Montaż Odnawialnych Źródeł Energii dla budynków użyteczności publicznej: W 2018 roku zainstalowano oze w następujących obiektach: -w Centrum Dziedzictwa Kulturowego (Instalacja fotowoltaiczna) oraz zastosowanie niskoemisyjnego źródła ogrzewania w budynku, oddanego do użytkowania 2018, -Przedszkola Miejskiego nr 1 i Żłobka Miejskiego nr 3 na ulicy Jarzynowej 3 – kotłownia na gazowych pompach ciepła i kocioł kondensacyjny (oddany w 2018 roku) -budynku Szkoły Podstawowej nr 5 na ulicy Jana Długosza 53 – kotłownia na gazowych pompach ciepła i kocioł kondensacyjny wraz z dolnym źródłem ciepła (energia geotermalna) (oddany w 2018 roku). W obecnie realizowanej inwestycji w obiektach oświatowo sportowych Gąsin również planuje się zastosowanie powietrznych pomp ciepła.	realizowane
5.	Zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym.	planowane do realizacji
6.	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne	w trakcie realizacji
	Od kilku lat w Mieście sukcesywnie jest instalowane oświetlenie ledowe. Od roku 2015 we wszystkich nowo projektowanych drogach jest projektowane oświetlenie LED.	
7.	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta. W ramach I etapu Projektu ZIT budowanych jest ok. 10 km nowych ścieżek rowerowych, które uzupełnią już istniejący system ścieżek w Mieście, oraz parkingi dla rowerów. I etap planowany był do połowy 2018 roku, następnie został wydłużony do września 2019. W 2018 roku rozpoczęto realizację II etapu projektu budowy ścieżek rowerowych – zostało podpisane umowy na realizację projektu w formule zaprojektuj i wybuduj.	w trakcie realizacji
8.	Promocja i wsparcie transportu publicznego. Na potrzeby poprawy sytuacji komunikacyjnej w dzielnicy Żbików utworzono linię autobusową 3BIS. Wprowadzono System Pruszkowskiego Roweru Miejskiego roweru – w 2018 uruchomiono 7 i 2 sponsorskie stacje wypożyczania rowerów (4 stacje i 2 sponsorskie stacje uruchomiono w 2017r. w 2018 r rozbudowano o dwie kolejne stacje, w 2019 planowane jest rozbudowanie o kolejne 3 stacje).	w trakcie realizacji
9.	Promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ECODRIVING	planowane do realizacji
10.	Kampanie edukacyjno-informacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w sektorze transportu	planowane do realizacji
11.	Wybór przewoźnika dla transportu, którego tabor wyposażony jest w ekologiczne jednostki napędowe Gmina Miasto Pruszków dofinansowuje obowiązywanie oferty wspólnego biletu ZTM w pociągach SKM i KM. Na terenie miasta Pruszkowa funkcjonuje sieć miejskiej komunikacji autobusowej obsługiwanej przez jednego przewoźnika – firmę PKS Grodzisk Mazowiecki Sp. z o. o. Umowa z przewoźnikiem została zawarta na cztery lata i obejmuje okres 01.07.2016 r. – 30.06.2020 r.	w trakcie realizacji

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia w roku 2018
	Zgodnie z Planem Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Miasta Pruszków w zakresie preferencji dot. standardu środków transportu komunikacja miejska obsługiwana jest pojazdami spełniającymi poniższe warunki dotyczące ograniczenia niskiej emisji: nie są starsze niż wyprodukowane w 2010 r., norma emisji spalin min. EURO IV, długość pojazdu 8 250 - 10 000 mm (MAXI)	
12.	Poprawa efektywności miejskiej – budowa systemu Park&Ride W roku 2018 oddano do użytku parkingi przy ul. Waryńskiego oraz przy ul. Sienkiewicza. Na parkingu przy ul. Waryńskiego zbudowano 110 miejsc postojowych dla samochodów oraz 100 miejsc na rowery. Parking na ul. Sienkiewicza umożliwia zaparkowanie 392 aut, 72 rowerów i 10 motocykli.	w trakcie realizacji
13.	Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii Przeprowadzenie cyklu spotkań w zakresie projektu „Czyste powietrze”.	w trakcie realizacji
14.	Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o mocy 4 kW przez mieszkańców.	w trakcie realizacji
15.	Edukacja przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy Urząd Miasta przygotował szkolenia dla przedsiębiorców dotyczące segregacji odpadów.	w trakcie realizacji
16.	Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o mocy 40 kW przez przedsiębiorców Urząd Miasta promuje działania dotyczące OZE wśród mieszkańców, ale nie monitoruje realizacji tych działań.	planowane do realizacji
17.	Wykorzystanie systemów „Plug&Charge” – publicznych systemów ładowania urządzeń i pojazdów. Zamontowano w 2018 roku 2 stacje ładowania „Plug&Charge” na Parkingu P&R przy ul. Sienkiewicza. Rozbudowa systemu planowana w kolejnych latach. Istotnym przedsięwzięciem, rozpoczętym w 2018 r. jest projekt wieloletni „Zielone płuca Mazowsza” – rozwój mobilności miejskiej w gminach południowo-zachodniej części województwa – Rozwój infrastruktury komunikacyjnej. Liderem jest miasto Żyrardów, natomiast Partnerami Miasto Pruszków oraz Gmina Grodzisk Maz. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje, budowę infrastruktury pozwalającej na utworzenie nowego połączenia i/lub uprzywilejowanego transportu publicznego w ruchu, zakup nowego taboru autobusowego oraz wdrożenie systemu IST wspierającego transport publiczny, budowę/przebudowę parkingu P+R (Żyrardów), budowę/przebudowę ścieżek rowerowych.	w trakcie realizacji

Źródło: Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Pruszków

9.2 Sposoby realizacji

Kluczowym projektem w zakresie poprawy jakości środowiska był projekt zakończony w 2018 (realizowany w latach 2016-2018), w ramach którego nastąpił kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie. Projekt realizowany był w ramach działania 2.5 Oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020 (nr POIS.02.05.00-00-0002/16).

Zadanie inwestycyjne wykonano za kwotę ogółem 5.480.774,63 zł (przy kwocie dofinansowania na poziomie 3.246.480,42 zł). W roku 2018 wydatkowano 2.672.355,90 zł z czego dofinansowanie wyniosło 1.593.553,76 zł.

W ramach projektu wykonano:

- Zagospodarowanie terenu Parku Anielin Zachodni (alejki, oświetlenie, boisko do siatkówki i do koszykówki, tor dla wrotkarzy, tradycyjna siłownia na wolnym powietrzu, urządzenia do ćwiczeń w formie zróżnicowanych drążków (nazywane workout i parkour), elementy małej architektury i zieleni.
- Zagospodarowanie terenu zieleni Al. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Powstańców do ul. Działkowej.
- Zagospodarowanie terenu zieleni na odcinku od ul. Powstańców do rzeki Utraty jak również ul. Pogodnej i Plantowej na odcinku od Wojska Polskiego do Pl. Kardynała Wyszyńskiego.
- Zagospodarowanie terenu zieleni ul. Plantowej od Al. Wojska Polskiego do ul. Powstańców. W ramach projektu zamontowano elementy wyposażenia wzdłuż ścieżki rowerowej na odcinku Wojska Polskiego od ul. Działkowej do Powstańców.

Zagospodarowanie terenu Parku Anielin Zachodni

W ramach Projektu zagospodarowania Anielina Zachodniego przeprowadzono rewitalizację istniejącego parku z zachowaniem dominującej funkcji sportowej z uwzględnieniem współczesnych potrzeb społecznych, relacji przestrzennych i funkcjonalnych, aktualnego stanu technicznego dróg, urządzeń i zieleni oraz uwarunkowań wynikających z przepisów. Teren Parku Anielin Zachodni zagospodarowany został głównie z myślą o mieszkańcach aktywnie spędzających czas wolny. Na części alejek parkowych zbudowano szlaki aktywności sportowej typu parkour i workout. Urządzenia służące tej aktywności usytuowano w aneksach – placówkach dowiązanych do linii alei. Zainstalowano urządzenia i przeszkody uwzględniając zróżnicowaną skalę trudności ćwiczeń. Został wykonany system ścian i wejść, które są istotnym elementem ćwiczenia tricków parkour`u.

Zmodernizowano boisko do koszykówki, zbudowano plac do ćwiczeń ruchowych z wyposażeniem adresowanym do seniorów. Oprócz zamontowania stosownych urządzeń wykonano modernizację nawierzchni. W nawiązaniu do boiska i placu sportowego dla seniorów przewidziano usytuowanie systemu placówek wypoczynkowych z wpisanymi 5 urządzeniami siłowni plenerowej. W ramach projektu zbudowano boisko do siatkówki z piłkochwytyami z możliwością adaptacji na boisko do piłki plażowej. Odpowiadając na zapotrzebowanie społeczne zaprojektowano blisko 120 m długości i 3 metrowej szerokości tor dla wrotkarzy i rolkarzy. Oprócz urządzeń służących ćwiczeniom warkotu, parkour`u i urządzeń siłowni pojawią się nowe siedziska, kosze na śmieci, ławki, stojaki na rowery, tablice informacyjne, elementy przestrzenne, nowe oświetlenie oraz uzupełnienie zieleni.

10. Ład przestrzenny - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

10.1 Priorytety – omówienie

Podstawą prawną w zakresie ładu przestrzennego jest Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tj. Dz.U. 2018 poz. 1945). Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje istnienie dwóch dokumentów, na podstawie których gmina prowadzi politykę i gospodarkę przestrzenną, którymi są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

Gospodarowanie przestrzenią na obszarach pozbawionych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje na podstawie decyzji administracyjnej.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym funkcjonują dwa typy decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:

- Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - dla inwestycji celu publicznego
- Decyzje o warunkach zabudowy - dla inwestycji innych niż celu publicznego

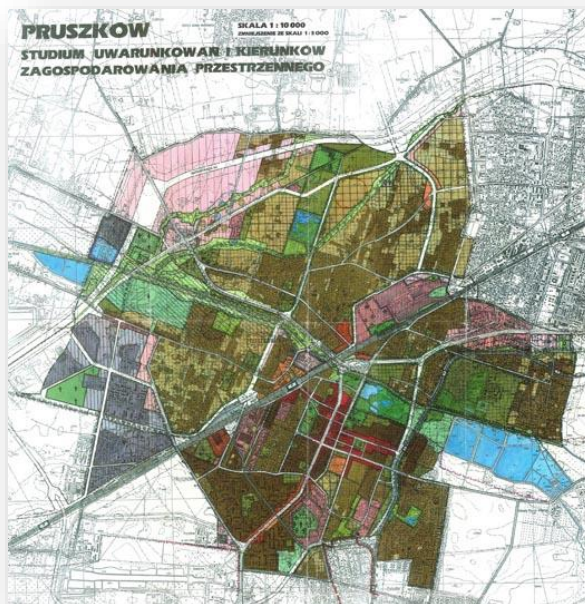
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym zarys polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniającym uwarunkowania (czyli czynniki i ograniczenia) rozwoju przestrzennego. Studium nie jest aktem prawnym obowiązującym mieszkańców i podmioty gospodarcze, zatem nie może być podstawą wydawania decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania terenu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym narzędziem polityki przestrzennej gminy, który określa przeznaczenie konkretnego terenu, warunki jego zagospodarowania, rodzaj zabudowy i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan miejscowy jest aktem prawa lokalnego. Oznacza to, że jest wiążący dla organów samorządowych gminy, instytucji publicznych, podmiotów gospodarczych i wszystkich mieszkańców gminy. Wyznacza on ramy i przesądza o gospodarce przestrzennej gminy.

10.2 Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Miasta Pruszkowa

W roku 2018 na terenie Miasta Pruszkowa obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone uchwałą Nr XXVIII/309/2000 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 16 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa. Po stwierdzeniu przez Wojewodę Mazowieckiego nieważności podjętej uchwały Rady Miasta Pruszkowa w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa aktualizacja ww. dokumentu planistycznego jest nadal w trakcie opracowywania.

Rysunek 21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa – Rok 2000

Źródło: Studium uwarunkowań - www.pruszkow.pl

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych całej gminy miasto Pruszków. Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

W roku 2018 trwała aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa, w ramach której podjęto Uchwały, zgodnie z poniższym zestawieniem.

Tabela 24 Działania podjęte w roku 2018 dotyczące aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa

L.p.	Numer uchwały	w sprawie	uwagi
1.	Uchwała Nr XLIV/501/06 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 29 czerwca 2006 r.	przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa (aktualizacja)	w trakcie opracowywania
	Uchwała Nr XLVII.527.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 28 czerwca 2018 r.	uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa	Stwierdzenie nieważności uchwały Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 sierpnia 2018 r. znak: WNP-I.4131.112.2018.RM

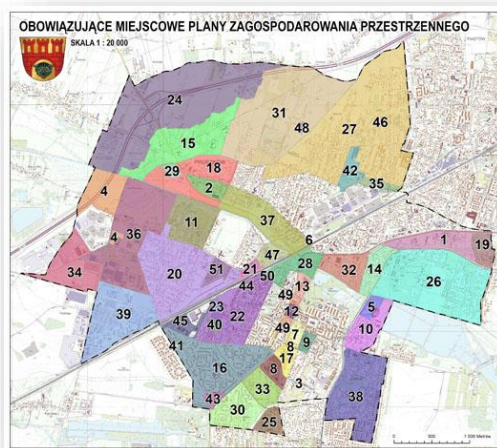
Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

10.3 Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jest podstawowym narzędziem planistycznym w prawnym systemie zagospodarowania przestrzennego w gminie. Na terenie Miasta Pruszkowa w roku 2018 obowiązywało ogółem 51 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zajmowały łącznie około 79,2% powierzchni Miasta (ok. 1516 ha).

Rysunek 22 Obowiązujące Miejsowe plany zagospodarowania przestrzennego - stan na 2018 rok

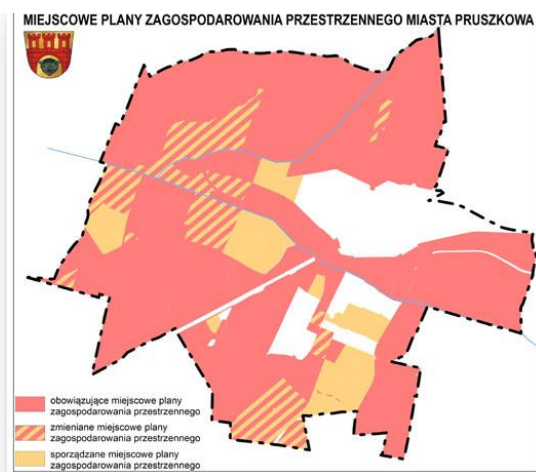

Źródło: www.pruszkow.pl

Powierzchnia zmian obowiązujących planów wynosiła ok. 214,8 ha (11,2% powierzchni miasta), a nowo sporządzane plany ok. 157,1 ha (8,2% powierzchni miasta).

Zamieszczony poniżej schemat uwidacznia obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmianami obowiązujących planów oraz projektami nowo sporządzanych planów.

Rysunek 23 Obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmianami obowiązujących planów oraz projektami nowo sporządzanych planów - stan na 2018 rok

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego- Urząd Miasta Pruszkowa.

Poniżej w formie wykresu pokazano strukturę pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (obowiązującymi, zmianami i nowo sporządzanymi) w mieście Pruszkowie- stan na koniec 2018 r.

Rysunek 24 Struktura pokrycia miasta Pruszkowa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmianami obowiązujących planów oraz projektami nowo sporządzanych planów - stan na 2018 rok

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego -- Urząd Miasta Pruszkowa.

10.4 Uchwały Rady Miasta Pruszkowa realizowane w roku 2018 przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego

Uwarunkowania przestrzenne na obszarze Miasta Pruszków, prowadzona polityka w tym zakresie oraz wydawane akty prawa miejscowego regulują zasadniczo dwa najważniejsze dokumenty w tym zakresie, a mianowicie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego - dokumenty te są procedowane zgodnie z formalnymi wymogami przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego. Zestawienie uchwał, które zostały procedowane w 2018 zostało zaprezentowane poniżej.

Tabela 25 Wykaz Uchwał Rady Miasta Pruszkowa realizowanych przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego w roku 2018

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
1.	Uchwała Nr V/25/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 27 stycznia 2011 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Pruszkowa – Kwartal Porcelit	nie sporządzany
2.	Uchwała Nr 125/07 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 27 września 2007 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Anielin	sporządzany ANIELIN CZĘŚĆ 2
	Uchwała dzieląca: CZĘŚĆ 1, CZĘŚĆ 2 Uchwała Nr XVI/151/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 15 grudnia 2011 r.		ANIELIN CZĘŚĆ 1 - uchwalona w 2014

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
			roku
3.	Uchwała Nr XV/134/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 24 listopada 2011 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa – Gąsin Przemysłowy	sporządzany OBSZAR III
	<u>Uchwała dzieląca:</u> OBSZAR I, OBSZAR II, OBSZAR III, OBSZAR IV Uchwała nr XVII/169/2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25 lutego 2016r.		sporządzany OBSZAR IV
			OBSZAR I – uchwalony w 2016 roku OBSZAR II – uchwalony w 2015 roku
4.	Uchwała Nr XV/135/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 24 listopada 2011 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Żbików-Bąki w Pruszkowie	nie sporządzany OBSZAR IV
	<u>Uchwała dzieląca:</u> Obszar I, Obszar II, Obszar III, Obszar IV Uchwała Nr XXIV.361.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 27 października 2016 r.		Obszar I – uchwalony w 2014 roku Obszar II - uchwalony w 2015 roku Obszar III - uchwalony w 2017 roku
5.	Uchwała XIX/189/08 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 28 lutego 2008 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gąsin Mieszkaniowy w Pruszkowie	nie sporządzany OBSZAR II Obszar szczególnego zagrożenia powodzią
	I uchwała dzieląca: Nr XII/110/2011 Rady Miejskiej w Pruszkowie, z dnia 29 września 2011 r. oraz II uchwała dzieląca Nr XXII/205/2012 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 28 czerwca 2012 r.		OBSZAR I - uchwalony w 2011 roku OBSZAR III - uchwalony w 2012 roku OBSZAR IV - uchwalony w 2017 roku
6.	Uchwała Nr XXXVII/335/2013 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 września 2013 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału Centrum” w Pruszkowie	sporządzany OBSZAR II
	Uchwała dzieląca: OBSZAR I OBSZAR II Uchwała Nr XXXIX.399.2017 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 26 października 2017 r.		OBSZAR I - uchwalony Uchwała Nr XLII.440.2018 Rady

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
			Miasta Pruszkowa z dnia 1 lutego 2018 r. opublikowana: Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 20 marca 2018 r., poz. 2840
7.	Uchwała Nr IV.24.2015 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 29 stycznia 2015 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa- Kopernika	sporządzany OBSZAR I
	Uchwała dzieląca Obszar I, Obszar II Uchwała Nr XIX.200.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 28 kwietnia 2016 r.		sporządzany OBSZAR II
8.	Uchwała Nr V.32.2015 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 lutego 2015 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Pruszkowa dla obszaru Al. Wojska Polskiego-Gordziałkowskiego - Komorowska - Brzozowa	sporządzany OBSZAR I
	Uchwała dzieląca Obszar I i Obszar II Uchwała Nr XXVI.281.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 15 grudnia 2016 r.		sporządzany OBSZAR II
9.	Uchwała Nr V.33.2015 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 lutego 2015 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa dla obszaru Żbików II etap 1	sporządzany
10.	Uchwała Nr IX.77. 2015 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25 czerwca 2015 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy ulicami: 3-go Maja, Ciechanowską i Poznańską	sporządzany
11.	Uchwała Nr XVII.173.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25 lutego 2016 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa – Gomułińskiego	sporządzany OBSZAR GOMUŁIŃSKIEGO w części dotyczącym rozstrzygnięcia nadzorczego
	Uchwała dzieląca: OBSZAR GOMUŁIŃSKIEGO oraz OBSZAR GOMUŁIŃSKIEGO - CBKO Uchwała nr XXXIV.357.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 29 czerwca 2017 r.		sporządzany OBSZAR GOMUŁIŃSKIEGO-CBKO
			Uchwalony - OBSZAR GOMUŁIŃSKIEGO Uchwała nr XXXIV.358.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
			z dnia 29 czerwca 2017 r. <u>OPUBLIKOWANA:</u> Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 17 maja 2018 r., poz. 5388 Uchwała obowiązuje w części z uwzględnieniem Rozstrzygnięcia Nadzorczego Wojewody UWAGA! DO OBSZARU GOMULIŃSKIEGO Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Mazowieckiego LEX-I.4131.224.2017.RM z dnia 4 sierpnia 2017 roku <u>OPUBLIKOWANE:</u> Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 8 sierpnia 2017r., poz. 6586
12.	Uchwała Nr XVIII.186.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 31 marca 2016 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa – Szmaragdowa	Uchwalony - Uchwała Nr XLVIII.540.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 30 sierpnia 2018 r. <u>OPUBLIKOWANA:</u> Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 12 października 2018 r., poz. 9722
13.	Uchwała nr IX.76.2015 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25 czerwca 2015 r. Uchwała Nr XXVII.293.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 stycznia 2017 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Anielin przy ul. Kościuszki	Obie uchwały o przystąpieniu zrealizowane . Uchwalony - Uchwała Nr XLV.516. 2018 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 kwietnia 2018 r. <u>OPUBLIKOWANA:</u> Dz. Urz. Woj. Maz.

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
			z dnia 14 czerwca 2018 r., poz. 6199
14.	Uchwała Nr XXXIII.350.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 1 czerwca 2017 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - Gąsin Mieszkaniowy-Inżynierska	Sporządzany
15.	Uchwała Nr XXXV.371.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 12 lipca 2017 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa – osiedla Ostoja - działki ew. nr 121 i 119/2 przy ulicy Ireny.	Sporządzany
16.	Uchwała Nr XXXIX.400.2017 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 26 października 2017 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa – obszaru wyznaczonego granicą rzeki Żbikówki, projektowaną drogą, ulicą Poznańską, granicą terenów ogrodów działkowych i osią korytarza rzeki Utraty.	sporządzany
17.	Uchwała Nr XLIII.457.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 marca 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gąsin Przemysłowy w Pruszkowie położonego u zbiegu ulic Parzniewskiej i Południowej	sporządzany
18.	Uchwała Nr XLIII.458.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 marca 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Żbików Bąki w Pruszkowie położonego pomiędzy ulicami Długosza– Zdziarską – Brzezińskiego	sporządzany
19.	Uchwała Nr XLIII.459.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 marca 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa dla obszaru Żbików II etap 1	sporządzany
20.	Uchwała Nr XLV.517.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 26 kwietnia 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy ulicą Ceramiczną, ulicą Cegielnianą, ulicą Lipową, południową granicą administracyjną miasta Pruszkowa i ulicą Komorowską zw. „KOMOROWSKA”	sporządzany
21.	Uchwała Nr XLVII.531.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 28 czerwca 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy Aleją Armii Krajowej, terenem WKD, południową granicą administracyjną	sporządzany

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Uwaga
		miasta Pruszkowa i ulicą Lipową zw. „LIPOWA”	
22.	Uchwała Nr L.575.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy Aleją Armii Krajowej, ulicą Lipową, ulicą Cegielnianą, ulicą Ceramiczną i ulicą Polną - „SREBRNA”	rozpoczęcie postępowania o zamówienie publiczne
23.	Uchwała Nr L.576.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy rzeką Żbikówką, ulicą Władysława Reymonta, ulicą Długą, ulicą Ludową, ulicą 3-go Maja i ulicą Ciechanowską - „LUDOWA”	rozpoczęcie postępowania o zamówienie publiczne
24.	Uchwała Nr L.574.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - ulica Powstańców - działka ewidencyjna nr 587 i część działki ewidencyjnej nr 584/1 - „POWSTAŃCÓW”	rozpoczęcie postępowania o zamówienie publiczne
25.	Uchwała Nr L.573.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - ulica Kręta - działki ewidencyjne nr 75, 76, 81 i 82 obręb 25 – „KRĘTA”	rozpoczęcie postępowania o zamówienie publiczne

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Plan miejscowy uchwała Rada Miasta, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W roku 2018 uchwalono ogółem 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zgodnie z poniższym zestawieniem.

Tabela 26 Wykaz uchwalonych planów miejscowych w roku 2018

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Opublikowana
1.	Uchwała Nr XLII.440.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 lutego 2018 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału „Centrum” w Pruszkowie – obszar I.	Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 20 marca 2018 r., poz. 284
2.	Uchwała Nr XLVIII.540.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 30 sierpnia 2018 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa – Szmaragdowa	Dz. Urz. Woj. Maz. Z dnia 12 października 2018 r.,

L.p.	Numer uchwały	W sprawie	Opublikowana
			poz. 9722
3.	Uchwała Nr XLV.516. 2018 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26 kwietnia 2018 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru Anielin przy ul. Kościuszki	Dz. Urz. Woj. Maz. Z dnia 14 czerwca 2018 r., poz. 6199

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w roku 2018 wydawano wypisy i wyrisy z miejscowych planów oraz ze studium uwarunkowań, jak również zaświadczenia, informacje, opinie o podziale nieruchomości, opinie o dzierżawach, których spis zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27 Zestawienie wydanych: wypisów i wyrysów z miejscowego planu, wypisów i wyrysów ze studium uwarunkowań oraz zaświadczeń, informacji, opinii o podziale nieruchomości, opinii o dzierżawach w 2018 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok wydania 2018
		ogółem
1.	Wypisy i wyrisy z miejscowego planu	357
2.	Wypisy i wyrisy ze studium uwarunkowań	12
3.	Zaświadczenia	556
4.	Informacje	3
5.	Opinie o podziale nieruchomości	11
6.	Opinie o dzierżawach	4

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarach pozbawionych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gospodarowanie przestrzenią odbywa się na podstawie przepisów szczególnych i wydawanych wówczas decyzjach ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym funkcjonują dwa typy decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzje o warunkach zabudowy.

Tabela 28 Zestawienie wydanych decyzji o warunkach zabudowy w roku 2018.

L.p.	Rok wydania	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna		Usługi		Inne		Ogółem	
		decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne
1.	2018	16	0	2	0	5	0	3	1	26	1
łącznie liczba wydanych decyzji										27	

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego-- Urząd Miasta Pruszkowa

Tabela 29 Zestawienie wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w roku 2018.

L.p.	rok wydania	Infrastruktura techniczna		inne obiekty		ogółem	
		decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne
1.	2018	15	0	3	0	18	0

L.p.	rok wydania	Infrastruktura techniczna		inne obiekty		ogółem	
		decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne	decyzje pozytywne	decyzje odmowne
Łączna liczba wydanych decyzji						18	

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

DZIAŁ V
UCHWAŁY
RADY MIASTA

DZIAŁ V. Realizacja uchwał Rady Miasta

1. Ogólne informacje

Statut Miasta Pruszkowa został przyjęty Uchwałą Nr XXXIII.351.2017 w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Pruszkowa z dnia 1 czerwca 2017 r. oraz zmieniony na podstawie:

1. Uchwały Nr XLIX.558.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 27 września 2018 r.
2. Uchwały Nr III.23.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 27 grudnia 2018 r.

Zgodnie z powyższymi uchwałami, Miasto stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez jej mieszkańców. Wykonuje swoje zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność.

Organami Miasta są: Rada i Prezydent. W skład Rady Miasta wchodzi 23 Radnych. Do wyłącznej właściwości Rady należą sprawy zastrzeżone przez ustawy dla rad gmin.

Zgodnie z Działem V Statutu Miasta Pruszkowa do zadań Prezydenta należy:

1. Reprezentowanie Miasta, kierowanie jego bieżącymi sprawami,
2. Wykonywanie uchwał Rady i realizacja innych zadań określonych przepisami prawa.
3. Prezydent wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu.
4. Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu określa regulamin organizacyjny nadawany przez Prezydenta w drodze zarządzenia.
5. Oświadczenie woli w imieniu Miasta w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo Prezydent albo działający na podstawie jego upoważnienia Zastępca Prezydenta samodzielnie lub z inną upoważnioną przez Prezydenta osobą.
6. Jeżeli czynność prawna powoduje powstanie zobowiązań do jej skuteczności wymagana jest kontrasygnata Skarbnika lub osoby przez niego upoważnionej.

W roku 2018 odbyło się 13 sesji Rady Miasta, podjęte zostały ogółem 183 uchwały, dokonano także zmian dotychczas obowiązujących uchwał. Prezydent Miasta Pruszków na podstawie Ustawy o samorządzie gminnym, realizował Uchwały podjęte przez Radę Miasta, zgodnie z terminem, treścią oraz przeznaczeniem podjętych Uchwał, które przekazywane były do właściwych organów nadzoru (Wojewoda Mazowiecki, Regionalna Izba Obrachunkowa). Dopełniony został obowiązek publikacji treści Uchwał w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Miasta, a także w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w odniesieniu do Uchwał stanowiących akty prawa miejscowego. Poniższa tabela zestawia wszystkie podjęte w roku 2018 Uchwały Rady Miasta Pruszków.

Tabela 30 Zestawienie Uchwał Rady Miasta Pruszków podjętych w roku 2018.

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
1	uchwała III.29.2018	w sprawie zmian w składach osobowych komisji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwały dot. organizacji pracy Rady – Komisja działań
2	uchwała III.28.2018	w sprawie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa na 2019 rok.	Uchwała w trakcie realizacji
3	uchwała III.27.2018	zmieniająca uchwałę nr L.578.2018 z dnia 18 października 2018 r. (dotycząca zmiany	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		regulaminu Park & Ride na Waryńskiego)	
4	uchwała III.26.2018	zmieniająca uchwałę nr L.577.2018 z dnia 18 października 2018 r. w sprawie zmiany regulaminu parkingu działającego w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride) przy ul. Sienkiewicza w Pruszkowie.	Kwestia proceduralna - Uchwała przyjęta do realizacji
5	uchwała III.25.2018	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pruszkowa na 2019 rok.	Uchwała w trakcie realizacji
6	uchwała III.24. 2018	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad i trybu nadawania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
7	uchwała III.23. 2018	w sprawie zmiany Statutu Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
8	uchwała III.22. 2018	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2019-2033.	Uchwała obowiązująca
9	uchwała III.21. 2018	w sprawie uchwalenia budżetu miasta Pruszkowa na 2019 rok.	Uchwała obowiązująca
10	uchwała III.20. 2018	zmieniająca uchwałę nr L.569.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 18 października 2018r. w sprawie wniesienia wkładów do Centrum Kultury i Sportu spółka z o.o. z siedzibą w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
11	uchwała III.19. 2018	w sprawie: wydatków budżetowych, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018.	Uchwała przyjęta do realizacji
12	uchwała III.18. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała przyjęta do realizacji
13	uchwała III.17. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała przyjęta do realizacji
14	uchwała III.16. 2018	w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego.	Uchwała Unieważniona - Wojewoda
15	uchwała III.15. 2018	w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego.	Uchwała Unieważniona - Wojewoda
16	uchwała III.14. 2018	w sprawie przekazania skargi do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana
17	uchwała III.13.2018	w sprawie przekazania skargi do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana
18	uchwała III.12. 2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
19	uchwała III.11. 2018	w sprawie wskazania Wiceprzewodniczących Rady Miasta Pruszkowa do wydawania polecenia wyjazdu służbowego Przewodniczącemu Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca – dotyczy pracy Rady
20	uchwała III.10. 2018	w sprawie wyboru trzech przedstawicieli Rady Miasta Pruszkowa do Związku Międzygminnego „Utrata”.	Uchwała obowiązująca – dotyczy pracy Rady
21	uchwała III.9. 2018	w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta	Uchwała obowiązująca

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		Pruszkowa.	
22	uchwała III.8. 2018	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
23	uchwała III.7. 2018	w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
24	uchwała III.6. 2018	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
25	uchwała III.5. 2018	w sprawie powołania przewodniczących komisji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
26	uchwała III.4. 2018	w sprawie powołania składów osobowych komisji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
27	uchwała III.3. 2018	w sprawie powołania Komisji Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
28	uchwała III.2.2018	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
29	uchwała III.1. 2018	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
NOWA KADENCJA			
30	uchwała L.581.2018	w sprawie skargi na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Pruszkowie.	Uchwała Zrealizowana
31	uchwała L.580. 2018	w sprawie zasad i trybu nadawania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
32	uchwała L.579. 2018	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2020 rok.	Uchwała Unieważniona – Uchwała RIO w Warszawie
33	uchwała L.578. 2018	w sprawie regulaminu parkingu działającego w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride) przy ul. Waryńskiego w Pruszkowie.	Uchwała obowiązująca
34	uchwała L.577. 2018	w sprawie regulaminu parkingu działającego w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride) przy ul. Sinkiewicza w Pruszkowie.	Uchwała obowiązująca
35	uchwała L.576. 2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru położonego pomiędzy rzeką Żbikówką, ulicą Władysława Reymonta, ulicą Długą, ulicą Ludową, ulicą 3-go Maja i ulicą Ciechanowską - "Ludowa".	Uchwała przyjęta do realizacji
36	uchwała L.575. 2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy Aleją Armii Krajowej, ul. Lipową, ul. Cegielnianą i ul. Polną - "Srebrna"	Uchwała przyjęta do realizacji
37	uchwała L.574. 2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - ulica Powstańców - działka ewidencyjna nr 587 i część działki ewidencyjnej nr 584/1.	Uchwała przyjęta do realizacji
38	uchwała L.573. 2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - ulica Kręta - działki ewidencyjne nr 75, 76, 8 i 82 obręb 25.	Uchwała przyjęta do realizacji
39	uchwała L.572. 2018	w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej	Uchwała obowiązująca

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
40	uchwała L.571. 2018	Nr 5 w Pruszkowie przy ul. Jana Długosza 53. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania stypendiów sportowych dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe.	Uchwała zrealizowana
41	uchwała L.570. 2018	w sprawie określenia stawek dotacji przedmiotowych dla samorządowych zakładów budżetowych.	Uchwała zrealizowana
42	uchwała L.569. 2018	w sprawie wniesienia udziałów do Centrum Kultury i Sportu Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
43	uchwała L.568. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała zrealizowana
44	uchwała L.567. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana
45	uchwała XLIX.566. 2018	w sprawie przekazania skargi do Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana
46	uchwała XLIX.565. 2018	w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana – Nastąpiła zmiana kadencji
47	uchwała XLIX.564. 2018	w sprawie uzupełnienia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana – Nastąpiła zmiana kadencji
48	uchwała XLIX.563. 2018	w sprawie: oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Uchwała zrealizowana - Informacyjna
49	uchwała XLIX.562. 2018	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Pruszkowa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok.	Uchwała zrealizowana w trakcie realizacji
50	uchwała XLIX.561. 2018	w sprawie: nadania Honorowego Obywatelstwa.	Uchwała zrealizowana
51	uchwała XLIX.560\ 2018	w sprawie: nadania Honorowego Obywatelstwa.	Uchwała zrealizowana
52	uchwała XLIX.559. 2018	w sprawie: nadania Honorowego Obywatelstwa.	Uchwała zrealizowana
53	uchwała XLIX.558. 2018	zmieniająca uchwałę Nr XXXIII.351.2017 w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązuje
54	uchwała XLIX.557. 2018	zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Pruszkowa i jej Statutu.	Uchwała obowiązuje
55	uchwała XLIX.556. 2018	w sprawie nadania statutu Zespołowi Tańca Ludowego „Pruszkowiaci”.	Uchwała obowiązuje
56	uchwała XLIX.555. 2018	w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Kultury im. Aleksandra Kamińskiego „Kamyka” w Pruszkowie.	Uchwała obowiązuje
57	uchwała XLIX.554. 2018	w sprawie nadania nazwy budynkowi Centrum Dziedzictwa Kulturowego.	Uchwała obowiązuje
58	uchwała XLIX.553. 2018	zmieniająca uchwałę XLVII.539.2018 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 30 sierpnia 2018r. w sprawie dochodów gromadzonych na wydzielonych rachunkach w jednostkach budżetowych Miasta Pruszkowa oraz	Uchwała obowiązuje

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		przeznaczenia tych dochodów.	
59	uchwała XLIX.552. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033	Uchwała zrealizowana
60	uchwała XLIX.551. 2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Zrealizowana
61	uchwała XLIX.550. 2018	w sprawie odmowy wygaszenia mandatu radnego.	Uchwała proceduralna - Zrealizowana
62	uchwała XLIX.562. 2018	w sprawie skargi na działanie Prezydenta Miasta Pruszkowa.	Uchwała Proceduralna – Zrealizowana
63	uchwała XLVIII.548.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruszkowskim dotyczącego udostępnienia przez Powiat Pruszkowski części pasa drogowego drogi powiatowej nr 3139W (ul. Robotnicza) w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Budowa ul. Kaletniczej rozwój infrastruktury drogowej”.	Uchwała zrealizowana
64	uchwała XLVIII.547.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruszkowskim dotyczącego udostępnienia przez Powiat Pruszkowski części pasa drogowego drogi powiatowej nr 3135W (ul. Warsztatowa) i 3138W (ul. Długa) w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa nawierzchni ul. Kolejowej od ul. Warsztatowej do ul Długiej”.	Uchwała zrealizowana
65	uchwała XLVIII.546.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Zarządem Województwa Mazowieckiego dotyczącego udostępnienia przez MZDW części pasa drogowego drogi wojewódzkiej nr 718 (ul. Poznańskiej) w rejonie ul. Pańskiej w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa nawierzchni ul. Pańskiej”.	Uchwała zrealizowana
66	uchwała XLVIII.545.2018	zmieniająca uchwałę Rady Miejskiej w Pruszkowie w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasto Pruszków.	Uchwała obowiązująca
67	uchwała XLVIII.544.2018	w sprawie utworzenia w mieście Pruszków odrębnych obwodów głosowania w szpitalach w związku z wyborami do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborami wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 21 października 2018 r.	Uchwała Zrealizowana
68	uchwała XLVIII.543.2018	w sprawie przystąpienia Gminy Miasta Pruszków do programu „Ogólnopolska Karta Seniora” - edycja Gminy Miasta Pruszków.	Uchwała Obowiązująca
69	uchwała XLVIII.542.2018	sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek	Uchwała Obowiązująca

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów i terapeutów pedagogicznych, w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Pruszków.	
70	uchwała XLVIII.541.2018	w sprawie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XXX.317.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 30 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.	Uchwała Obowiązująca
71	uchwała XLVIII.540.2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - Szmaragdowa.	Uchwała Obowiązująca
72	uchwała XLVIII.539.2018	sprawie dochodów gromadzonych na wydzielonych rachunkach w jednostkach budżetowych Miasta Pruszkowa oraz przeznaczenia tych dochodów.	Uchwała zrealizowana
73	uchwała XLVIII.538.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała zrealizowana
74	uchwała XLVII.536.2018	w sprawie zmiany wynagrodzenia Prezydenta Miasta Pruszków.	Uchylona przez Wojewodę
75	uchwała XLVII.535.2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Porozumień Partnerskich dotyczących realizacji projektu pn. „Uniwersalny Profil Mieszkańca - system zintegrowanych usług obywatelskich” w ramach konkursu „HUMAN SMART CITIES” finansowanego z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020	Uchwała realizowana
76	uchwała XLVII.534.2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia z Miastem Stołecznym Warszawa w sprawie dopłat do cen biletów na przejazd środkami lokalnego transportu zbiorowego dla osób posiadających Pruszkowską Kartę Mieszkańca.	Uchwała obowiązująca
77	uchwała XLVII.533.2018	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
78	uchwała XLVII.532.2018	w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Pruszkowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	Uchwała obowiązująca
79	uchwała XLVII.531.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy Aleją Armii Krajowej, terenem WKD, południową granicą administracyjną miasta Pruszkowa i ul. Lipową.	Uchwała obowiązująca
80	uchwała XLVII.530.2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Pruszkowskiemu w 2018 roku.	Uchwała zrealizowana
81	uchwała XLVII.529.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	
82	uchwała XLVII.528.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana
83	uchwała XLVII.527.2018	w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa.	Uchwała Uchylona przez Wojewodę ze względów proceduralnych
84	uchwała XLVI.526.2018	w sprawie przekazania skargi do Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwała zrealizowana
85	uchwała XLVI.525.2018	w sprawie zlecenia Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.	Uchwała zrealizowana
86	uchwała XLVI.524.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
87	uchwała XLVI.523.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Kasztanowej, stanowiącej cz. działki ewidencyjnej nr 421 i cz. działki ewidencyjnej nr 420/1 w obr. 0024 o łącznej pow. 75 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
88	uchwała XLVI.522.2018	w sprawie wniesienia udziałów do TBS "Zieleń Miejska" Sp. z o.o.	Uchwała zrealizowana
89	uchwała XLVI.521.2018	w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Pruszkowa.	Proceduralna - Absolutorium Udzielone
90	uchwała XLVI.520.2018	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Miasta Pruszkowa za 2017 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 rok	Uchwała zrealizowana
91	uchwała XLV 519.2018	w sprawie skargi na TBS „Zieleń Miejska” Sp. z o.o. w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
92	uchwała XLV 518.2018	uchylająca uchwałę XXXIX.398.2017 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 26 października 2017r. w sprawie uchylenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa - Gomilińskiego.	Uchwała zrealizowana
93	uchwała XLV 517.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Pruszkowa położonego pomiędzy ulicą Ceramiczną, ulicą Cegielnianą, ulicą Lipową, południową granicą administracyjną miasta Pruszkowa i ulicą Komorowska.	Uchwała w realizacji

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
94	uchwała XLV 516.2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Anielin przy ul. Kościuszki.	Uchwała Obowiązująca
95	uchwała XLV 515.2018	zmieniająca Uchwałę Nr XLI.424.2017 Rady Miasta Pruszkowa w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego na 2019 rok.	Uchwała zrealizowana (podstawowa uchwała zrealizowana, zmieniona tylko w części)
96	uchwała XLV.514.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Polnej, stanowiącej działkę ewidencyjną nr 198/2 w obr. 0023 o pow. 110 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Zr Uchwała zrealizowana
97	uchwała XLV.513.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Grunwaldzkiej, cz. działki ewidencyjnej nr 721 w obr. 0026 o pow. 440 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
98	uchwała XLV.512.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Platynowej, cz. działki ewidencyjnej nr 5/18 w obr. 0005 o pow. 100 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
99	uchwała XLV.511.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Platynowej, cz. działki ewidencyjnej nr 5/18 w obr. 0005 o pow. 100 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
100	uchwała XLV.510.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Rolniczej, cz. działki ewidencyjnej nr 93/12 obr. 0008 o pow. 290 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
101	uchwała XLV.509.2018	cz. działki ewidencyjnej nr 93/11 oraz cz. działki ewidencyjnej nr 93/12 obr. 0008 o łącznej pow. 250 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
102	uchwała XLV.508.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Siedleckiej, cz. działki ewidencyjnej nr 93/12 obr. 0008 o pow. 420 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
103	uchwała XLV.507.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Bohaterów Warszawy, cz. działki ewidencyjnej nr 778 w obr. 0026 o pow. 170 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
104	uchwała XLV.506.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Bohaterów Warszawy, cz. działki ewidencyjnej nr 778 w obr. 0026 o pow. 170 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
105	uchwała XLV.505.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Działkowej, stanowiącej działkę ewidencyjną nr 243/57 i cz. działki ewidencyjnej nr 233/2 z obr. 0018 o łącznej pow. 97 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
106	uchwała XLV.504.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Poznańskiej, cz. działki ewidencyjnej nr 182/5 w obr. 0011 o pow. 120 m ² , na okres 1 roku oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
107	uchwała XLV.503.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Poznańskiej, cz. działki ewidencyjnej nr 182/8 w obr. 0011 o pow. 152 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
108	uchwała XLV.502.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
109	uchwała XLV.501.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy	Zrealizowana
110	uchwała XLV.500.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
111	uchwała XLV.499.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
112	uchwała XLV.498.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
113	uchwała XLV.497.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
114	uchwała XLV.496.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	
115	uchwała XLV.495.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 400 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
116	uchwała XLV.495.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 400 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
117	uchwała XLV.494.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
118	uchwała XLV.493.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
119	uchwała XLV.492.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
120	uchwała XLV.491.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
121	uchwała XLV.490.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		zawarcia tej umowy.	
122	uchwała XLV.489.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
123	uchwała XLV.488.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
124	uchwała XLV.487.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
125	uchwała XLV.486.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
126	uchwała XLV.485.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Spacerowej, cz. działki ewidencyjnej nr 453/4 w obr. 0027 o pow. 200 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
127	uchwała XLV.484.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Grunwaldzkiej, cz. działki ewidencyjnej nr 587 w obr. 0026 o pow. 125 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
128	uchwała XLV.483.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej położonej w Pruszkowie przy ul. Szpitalnej, działki ewidencyjnej nr 243/2 w obr. 0023 o pow. 379 m ² , na okres 5 lat oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.	Uchwała zrealizowana
129	uchwała XLV.482.2018	w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Miasto Pruszków na 2018 r.	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
130	uchwała XLV.481.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumień/umów pomiędzy Gminą Miastem Pruszków a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie dotyczących zagospodarowania terenów wzdłuż rzeki Utraty w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
131	uchwała XLV.480.2018	w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do realizacji projektu pn. „Poprawa jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie-II etap” z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej II – Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, Typ projektu 2.5.2 Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.	Uchwała zrealizowana
132	uchwała XLV.479.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumień pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Zarządem Województwa Mazowieckiego dotyczących zagospodarowania terenów zieleni miejskiej w Pruszkowie	Uchwała zrealizowana
133	uchwała XLV.478.2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumień pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruszkowskim dotyczących zagospodarowania terenów zieleni miejskiej w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
134	uchwała XLV.477.2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Miasto Pruszków i Miastem Stołecznym Warszawa, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Miejskich oraz firmą Nextbike Polska S.A. dotyczącego współpracy w zakresie integracji systemów Pruszkowskiego Roweru Miejskiego oraz Veturilo.	Uchwała zrealizowana
135	uchwała XLV.476.2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Miasto Pruszków i Gminą Michałowice oraz firmą Nextbike Polska Sp. z o.o. dotyczącego współpracy w zakresie integracji systemów Pruszkowskiego Roweru Miejskiego oraz Roweru Gminnego.	Uchwała zrealizowana
136	uchwała XLV.475.2018	w sprawie przyjęcia Strategii Polityki Senioralnej dla Miasta Pruszkowa na lata 2018-2022.	Uchwała w trakcie realizacji
137	uchwała XLV.474.2018	w sprawie projektu uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XXX.317.2017 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 30 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.	Uchwała zrealizowana
138	uchwała XLV.473.2018	w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę Miasto Pruszków publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.	Uchwała w realizacji
139	uchwała XLV.472.2018	zmieniająca Uchwałę Nr V.28.2015r. Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26.02.2015 r.	Uchwała obowiązująca

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		w sprawie przekształcenia oddziałów żłobkowych w Przedszkolu Miejskim Nr 13 w Pruszkowie w Żłobek Miejski nr 2 oraz nadania mu statutu.	
140	uchwała XLV.471.2018	zmieniająca uchwałę Nr V.27.2015r. Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26.02.2015 r. w sprawie przekształcenia oddziałów żłobkowych w Przedszkolu Miejskim Nr 6 w Pruszkowie w Żłobek Miejski nr 1 oraz nadania mu statutu.	Uchwała obowiązująca
141	uchwała XLV.470.2018	zmieniająca Uchwałę Nr XLIII.450.2018r. Rady Miasta Pruszkowa z dnia 1 marca 2018r. w sprawie utworzenia Żłobka Miejskiego Nr 3 w Pruszkowie oraz nadania mu statutu.	Uchwała obowiązująca
142	uchwała XLV.469.2018	w sprawie "Oceny zasobów Pomocy Społecznej Miasta Pruszków za 2017 rok".	Uchwałą realizowana
143	uchwała XLV.468.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwałą realizowana
144	uchwała XLV.467.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwałą realizowana
145	uchwała XLIV.466.2018	w sprawie przekazania skargi do Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Pruszkowa.	Uchwałą realizowana
146	uchwała XLIV.465.2018	w sprawie podziału Miasta Pruszkowa na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.	Obowiązująca
147	uchwała XLIV.464.2018	w sprawie podziału Miasta Pruszkowa na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.	Uchwała obowiązująca
148	uchwała XLIV.463.2018	określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego dla niepublicznych przedszkoli, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych oraz kryteriów wyboru ofert.	Uchwała obowiązująca
149	uchwała XLIV.462.2018	w sprawie: zaciągnięcia długoterminowego kredytu w 2018 roku.	Uchwała zrealizowana
150	uchwała XLIV.461.2018	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała zrealizowana
151	uchwała XLIV.460.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana
152	uchwała XLIII.459.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszkowa dla obszaru Żbików II etap 1.	Uchwała w trakcie realizacji
153	uchwała XLIII.458.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Żbików Bąki w Pruszkowie położonego pomiędzy ulicami Długosza- Zdziarską - Brzezińskiego.	Uchwała w trakcie realizacji

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
154	uchwała XLIII.457.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gąsin Przemysłowy w Pruszkowie u zbiegu ulic Parzniewskiej i Południowej.	Uchwała w trakcie realizacji
155	uchwała XLIII.456.2018	w sprawie lokalizacji pomnika upamiętniające odzyskanie niepodległości Polski.	Uchwała obowiązująca
156	uchwała XLIII.455.2018	w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumień pomiędzy Gminą Miastem Pruszków a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie dotyczących zagospodarowania terenów wzdłuż rzeki Utraty w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
157	uchwała XLIII.454.2018	w sprawie ujednolicenia pisowni istniejących nazw ulic na terenie Miasta Pruszków.	Uchwała obowiązująca
158	uchwała XLIII.453.2018	zmieniająca Uchwałę Nr V.28.2015r. Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26.02.2015 r. w sprawie przekształcenia oddziałów żłobkowych w Przedszkolu Miejskim Nr 13 w Pruszkowie w Żłobek Miejski nr 2 oraz nadania mu statutu.	Uchwała obowiązująca
159	uchwała XLIII.452.2018	zmieniająca uchwałę Nr V.27.2015r. Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 26.02.2015 r. w sprawie przekształcenia oddziałów żłobkowych w Przedszkolu Miejskim Nr 6 w Pruszkowie w Żłobek Miejski nr 1 oraz nadania mu statutu.	Uchwała obowiązująca
160	uchwała XLIII.451.2018	zmieniająca uchwałę Nr IX.85.2015r. Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 25.06.2015r. w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach prowadzonych przez Miasto Pruszków.	Uchwała obowiązująca
161	uchwała XLIII.450.2018	w sprawie utworzenia Żłobka Miejskiego Nr 3 w Pruszkowie oraz nadania mu statutu.	Uchwała obowiązująca
162	uchwała XLIII.449.2018	w sprawie założenia Przedszkola Miejskiego Nr 1 w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
163	uchwała XLIII.448.2018	w sprawie założenia Szkoły Podstawowej Nr 5 w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
164	uchwała XLIII.447.2018	w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.	Uchwała obowiązująca
165	uchwała XLIII.446.2018	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Pruszkowa w 2018 r.	Uchwała zrealizowana
166	uchwała XLIII.445.2018	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Pruszkowa.	Uchwała obowiązująca
167	uchwała XLIII.444.2018	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.	Uchwała obowiązująca

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
168	uchwała XLIII.443.2018	zmieniająca Uchwałę nr XVI.158.2016 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie: wprowadzenia opłaty targowej, określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej.	Uchwała obowiązująca
169	uchwała XLIII.442.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała zrealizowana
170	uchwała XLIII.441.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana
171	uchwała XLII.440.2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału "Centrum" w Pruszkowie - Obszar I.	Uchwała zrealizowana
172	uchwała XLII.439.2018	w sprawie zniesienia nazwy ulicy w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
173	uchwała XLII.438.2018	w sprawie nadania nazwy ulicy w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
174	uchwała XLII.437.2018	w sprawie nadania nazwy ulicy w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
175	uchwała XLII.436.2018	w sprawie określenia kryteriów naboru do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Pruszków na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, liczby punktów za każde z tych kryteriów oraz dokumentów niezbędnych do ich potwierdzania.	Uchwała obowiązująca
176	uchwała XLII.435.2018	w sprawie opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez miasto Pruszków.	Uchwała obowiązująca
177	uchwała XLII.434.2018	w sprawie zgody na zwiększenie dotacji dla niepublicznych przedszkoli i niepublicznych punktów przedszkolnych, które stosują zasady naboru, odpłatności za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz czasu bezpłatnego nauczania przewidziane dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez miasto Pruszków.	Uchwała obowiązująca
178	uchwała XLII.433.2018	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.	Uchwała obowiązująca
179	uchwała XLII.432.2018	w sprawie ustalenia na rok 2018 maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz ustalenia specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie będzie przyznane w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Pruszków.	Uchwała zrealizowana
180	uchwała XLII.432.2018	w sprawie ustalenia na rok 2018 maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz ustalenia specjalności i form kształcenia, na które	Uchwała zrealizowana

Lp.	Numer uchwały	Zakres uchwały	Status realizacji
		dofinansowanie będzie przyznane w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Pruszków.	
181	uchwała XLII.431.2018	W sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego w formie aportu nieruchomości gruntowej na pokrycie podwyższonego udziału kapitału zakładowego spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Zieleń Miejska” Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie przy ul. Gordziałkowskiego 9.	Uchwała zrealizowana
182	uchwała XLII.430.2018	w sprawie: wniesienia udziałów do „Centrum Kultury i Sportu” Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie.	Uchwała zrealizowana
183	uchwała XLII.429.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018-2033.	Uchwała zrealizowana
184	uchwała XLII.428.2018	w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie miasta Pruszkowa na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana

Źródło: Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego - Urząd Miasta Pruszkowa.

DZIAŁ VI

WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI SAMORZĄDOWYMI

DZIAŁ VI. Współpraca z innymi podmiotami samorządowymi

Miasto Pruszków mając na uwadze stworzenie optymalnych warunków rozwoju jego społeczności, prowadzi współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie działań inwestycyjnych, a także pozainwestycyjnych. Współpraca ta oparta jest w głównej mierze o zawarte porozumienia czy listy intencyjne.

W roku 2018 Miasto nawiązało współpracę z samorządem powiatowym i wojewódzkim w zakresie wspólnych inwestycji drogowych oraz zagospodarowania zieleni miejskiej, w ramach, których zawarte zostały porozumienia. Do uchwał, które zostały podjęte należą

- Uchwała XLVIII.548.2018 – „w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruskowskim dotyczącego udostępnienia przez Powiat Pruskowski części pasa drogowego drogi powiatowej nr 3139W (ul. Robotnicza) w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Budowa ul. Kaletniczej rozwój infrastruktury drogowej”.
- Uchwała XLVIII.547.2018w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruskowskim dotyczącego udostępnienia przez Powiat Pruskowski części pasa drogowego drogi powiatowej nr 3135W (ul. Warsztatowa) i 3138W (ul. Długa) w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa nawierzchni ul. Kolejowej od ul. Warsztatowej do ul Długiej”.
- Uchwała XLVIII.546.2018 w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Zarządem Województwa Mazowieckiego dotyczącego udostępnienia przez MZDW części pasa drogowego drogi wojewódzkiej nr 718 (ul. Poznańskiej) w rejonie ul. Pańskiej w Pruszkowie dla celów realizacji przez gminę zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa nawierzchni ul. Pańskiej”.
- Uchwała XLV.478.2018 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumień pomiędzy Gminą Miastem Pruszków i Powiatem Pruskowskim dotyczących zagospodarowania terenów zieleni miejskiej w Pruszkowie.

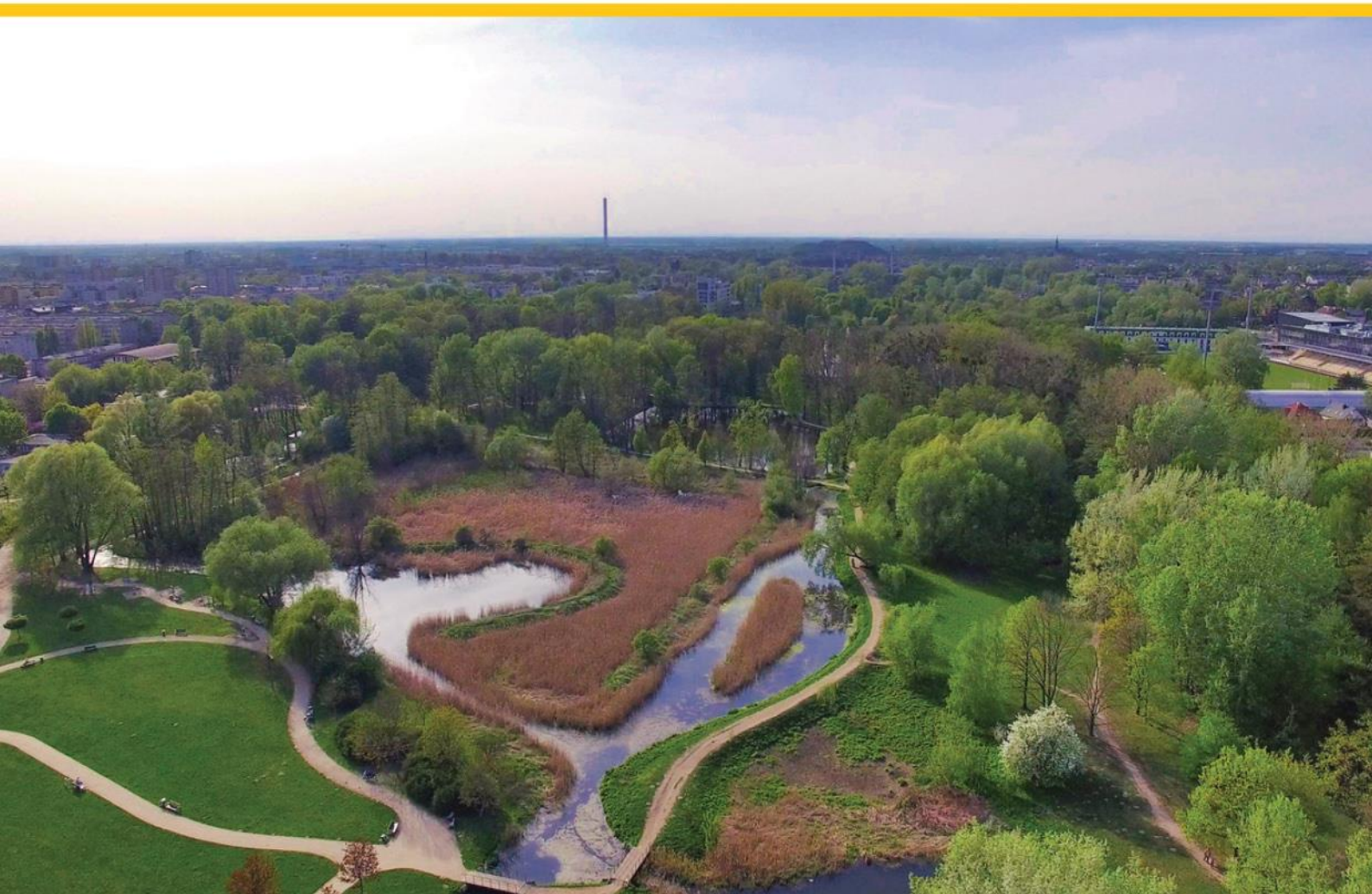
W roku 2018 Miasto nawiązało współpracę z Miastem Stołecznym Warszawa i firmą Nextbike Polska S.A. w zakresie wspólnych inwestycji dotyczących rozwoju systemu roweru miejskiego, w ramach, których zawarte zostały porozumienia. Do uchwał, które zostały podjęte w ramach wskazanej wyżej współpracy należą:

- uchwała XLV.477.2018 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Miasto Pruszków i Miastem Stołecznym Warszawa, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Miejskich oraz firmą Nextbike Polska S.A. dotyczącego współpracy w zakresie integracji systemów Pruskowskiego Roweru Miejskiego oraz Veturilo.
- uchwała XLV.476.2018w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Miasto Pruszków i Gminą Michałowice oraz firmą Nextbike Polska Sp. z o.o. dotyczącego współpracy w zakresie integracji systemów Pruskowskiego Roweru Miejskiego oraz Roweru Gminnego.

Kolejnym przykładem zaangażowania Miasta Pruszkowa w działania wspólne z Powiatem Pruskowskim było podjęcie Uchwały NR XLVII.530.2018 dotyczącej udzielenia pomocy finansowej celowej na rzecz Powiatu w kwocie 200.000 – przeznaczonej na zakup sprzętu medycznego dla SPZ ZOZ w Pruszkowie.

DZIAŁ VII
MIASTO
PRUSZKÓW
W RANKINGACH

DZIAŁ VII. Miasto Pruszków w Rankingach

Niezwykle istotnym zagadnieniem umożliwiającym ocenę efektów działań władz samorządowych w zakresie prowadzonej polityki rozwoju zarządzanym obszarem, jest możliwość porównania analizowanych wskaźników na tle innych wskaźników innych samorządów. Takim narzędziem porównawczym są prowadzone rankingi i oceny porównawcze. Wśród wyróżnień, które miasto Pruszków otrzymało w roku 2018 w zakresie prowadzonej polityki rozwojowej Miasta znalazły się następujące wyróżnienia:

- 2018 rok - Ranking finansowy samorządu terytorialnego w Polsce 2016 - IV Europejski Kongres Samorządów –7. miejsce miasta Pruszkowa w kategorii gmin miejskich;
- 2018 rok - Miasto Pruszków w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” w kontekście najlepiej rozwijających się miast na prawach powiatu w Polsce, zajęło wysokie miejsca w kilku kategoriach:
- Sukces Finansowy – 1. miejsce
Kryterium, które decydowało o zajmowanym w rankingu miejscu był wzrost wielkości budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2013-2017. Pod uwagę wzięte zostały wszystkie „potencjalne” (tzn. uwzględniające skutki obniżek podatków lokalnych) dochody oprócz dotacji celowych i po odjęciu przekazywanych przez gminy składek na tzw. „podatek janosikowy”. (Miasto Piaseczno nr 5, Miasto Grodzisk Mazowiecki nr 12, Legionowo nr 10).
- Sukces Ekonomiczny – 5. miejsce
W tej kategorii, główny wpływ na zajmowane miejsce miała zmiana odsetka zarejestrowanych bezrobotnych. Nowe zarejestrowane (w okresie 2014-2017) podmioty gospodarcze w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Nowo zarejestrowane (w okresie 2014-2017) podmioty gospodarcze działające w sferze wysokiej techniki. Zmiana wielkości dochodów z PIT w latach 2013-2017. Zmiana wielkości dochodów z CIT w latach 2013-2017. Zmiana wielkości bazy podatkowej podatku od nieruchomości od osób prawnych w latach 2013-2017 (nowe inwestycje gospodarcze zwiększają powierzchnię nieruchomości objętych tym podatkiem, a zatem zwiększają bazę podatkową).
- Podsumowanie Kadencji – 6. Miejsce
Końcowy wskaźnik sukcesu jest sumą wszystkich wskaźników cząstkowych takich jak sukces finansowy, społeczny, infrastrukturalny oraz ekonomiczny. (Miasto Grodzisk 1 miejsce, Miasto Piaseczno 4 miejsce, Legionowo nr 29)
- Ranking Miast Przyjaznych dla Biznesu - podsumowanie kadencji samorządów. Miasta (i gminy) zostały podzielone na cztery kategorie związane z liczbą mieszkańców: powyżej 300 tys., 150-299 tys., 50-149 tys. oraz poniżej 50 tys. Pod uwagę wzięto liczbę (dane dostarczone przez COIG) rejestracji nowych przedsiębiorstw w Rejestrze Przedsiębiorców KRS w latach 2015, 2016 i 2017. Od tej liczby odjęto upadłości i wykreślenia z KRS dokonane w tym okresie. W ten sposób wyliczono, ile przedsiębiorstw przybyło na danym terenie. Liczba nowych firm (netto) po przeliczeniu na 1000 mieszkańców decydowała o kolejności w rankingu.
- Wyniki w kategorii Miasta i gminy od 50 do 149 tys. Mieszkańców: Pruszków 4 miejsce, Piaseczno 1 miejsce, Przemyśl 2 miejsce, Zielona Góra 3 miejsce, Biała Podlaska 5 miejsce,
- 2018 - Ranking finansowy samorządu terytorialnego w Polsce 2016 - IV Europejski Kongres Samorządów - Pruszków 7. miejsce w kategorii gmin miejskich.
- FORBES/2018 Miasta przyjazne dla biznesu
Pruszków 4. miejsce w kategorii "Atrakcyjność średnich miast dla biznesu".

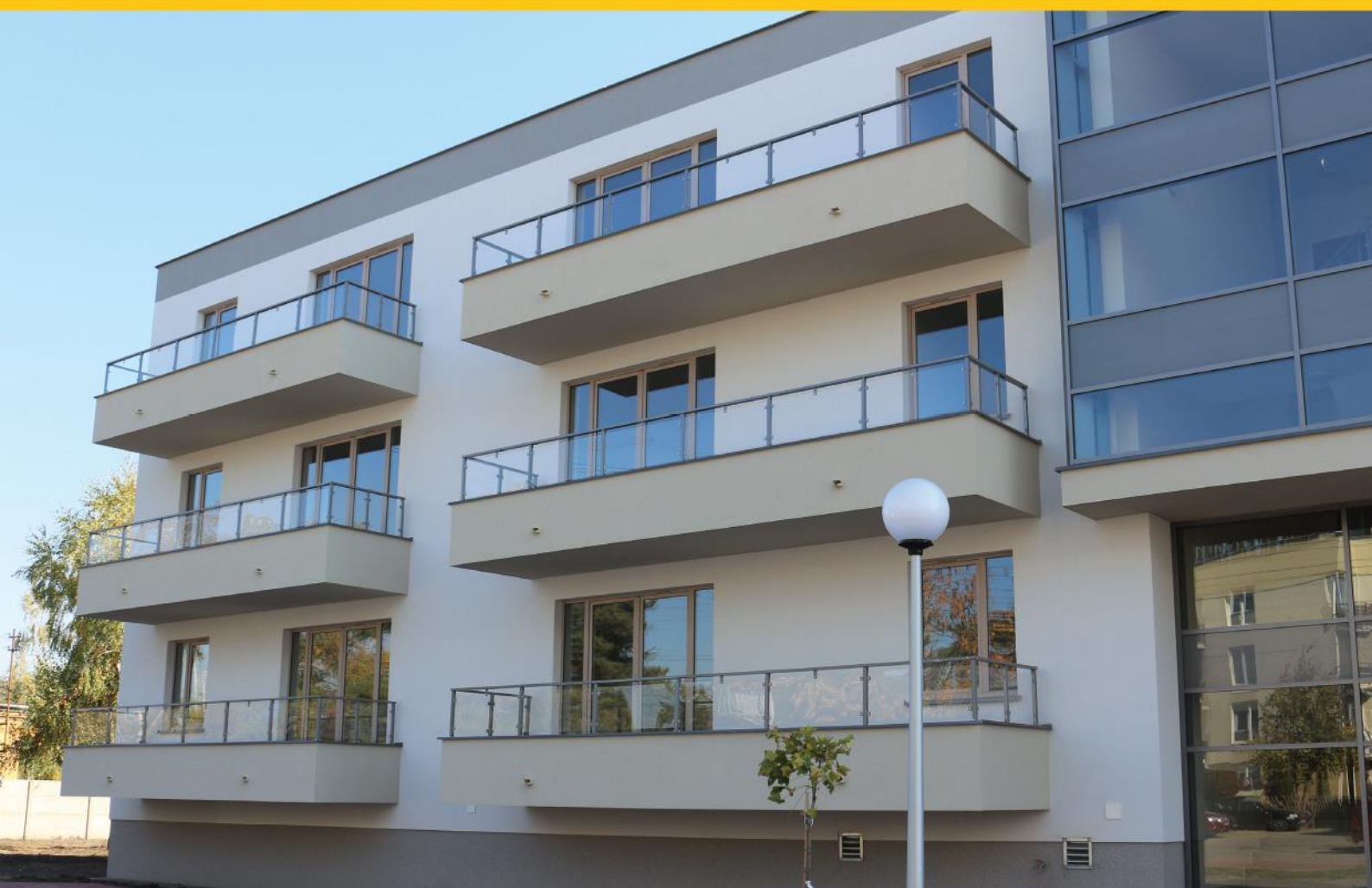
Rysunek 25 Prezentacja strony tytułowej Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” – ranking najlepiej rozwijających się miast i gmin

Źródło: http://www.wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Rankingi18/Nr_21_Ranking_-_Sukces_kadencji.pdf

DZIAŁ VIII
ANALITYCZNY
DZIAŁANIA
ZREALIZOWANE

DZIAŁ VIII. Analityczny - działania zrealizowane w roku 2018

1. Oświata i edukacja

Dokument pn. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/2018, w tym o wynikach egzaminów w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Pruszków, stanowi kompletny raport, umożliwiający dokonanie oceny działań Miasta Pruszkowa w zakresie wypełniania zadań oświatowych w roku 2017/2018.

Strategiczną zmianą w roku szkolnym 2017/2018, wynikającą z reformy z sieci szkół była likwidacja gimnazjów oraz wydłużenie nauki w szkołach podstawowych o 2 lata (do 8 klas szkoły podstawowej). Władze miasta dostosowały system oświatowy jednostek oraz przeorganizowały dostępne obiekty edukacyjne, aby możliwe było płynne kontynuowanie procesu edukacji dla dzieci i młodzieży.

W wyniku przeprowadzonych działań dostosowawczych od 1.09.2017r. funkcjonowało 8 szkół podstawowych, w tym 3 szkoły (SP Nr 1, Nr 3 i Nr 8) z oddziałami integracyjnymi oraz jedna (SP Nr 4) z oddziałami sportowymi. W nowych szkołach podstawowych tj. SP Nr 3 i Nr 4 funkcjonowały kl. I, kl. IV, kl. VII oraz kl. II i III. gimnazjum. W pozostałych szkołach podstawowych nauka odbywała się na poziomie kl. I-VII, a dodatkowo w SP Nr 1, 2, 6, 8 i 10 zorganizowano oddziały kl. „0”.¹¹

Tabela 31 Zestawienie planowanych i wydatków oświatowych w roku 2018 w Mieście Pruszków

Lp.	Rodzaj wydatków	Kwoty planowanych wydatków	Kwoty zrealizowane	Wskaźnik realizacji
1	Wydatki bieżące	97 491 539 zł	93 192 181 zł	95,59%
2	Wydatki majątkowe	40 997 600 zł	39 156 490 zł	95,51%
Razem		138 489 139 zł	132 348 671 zł	95,57%

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

¹¹ Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/2018, w tym o wynikach egzaminów w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Pruszków

Tabela 32 Zestawienie wydatków majątkowych dotyczących oświaty w roku 2018 w Mieście Pruszków

Lp.	Wydatki majątkowe dotyczące oświaty w 2018 roku	Wykonanie wydatków majątkowych w 2018 roku	Opis realizacji
Obiekty strategiczne			
1	Budowa obiektów oświatowo – sportowych Gąsin (Zadanie wieloletnie 2014– 2020)	15 399 995	Zadania planowane na 2018 rok zostały zrealizowane
2	Budowa obiektów oświatowo – sportowych Żbików – Bąki (Zadanie wieloletnie 2014– 2018)	22 090 674	Zadanie zakończone
Szkoły Podstawowe			
3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 ul. Hubala (zadanie wieloletnie)	1 522 804	Zadanie zakończono.
4	Zakup kotła warzelnego do kuchni w SP. nr 5	14 900	Zadanie zrealizowano
5	Zakup pieca konwekcyjnego w SP. nr 2	99 802	Zadanie zrealizowano
6	Zakup separatora tłuszczu w SP. nr 4	16 322	Zadanie zrealizowano
7	Zakup xero w SP. nr 9	11 993	Zadanie zrealizowano
Przedszkola			
1	Termomodernizacja budynku PM nr 11 ul. Hubala Zadanie wieloletnie 2016– 2021)	0	Zadanie nie było realizowane

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Tabela 33 Zestawienie wydatków bieżących dotyczących oświaty w roku 2018 w Mieście Pruszków

Lp.	Typ wydatków	Kwota wydatków w 2018 roku
1	Szkoły podstawowe	40 866 194 zł
2	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	478 737 zł
3	Przedszkola	31 618 541 zł
4	Niepubliczne przedszkole specjalne	849 033zł
5	Inne formy wychowania przedszkolnego	2 283 230 zł
6	Gimnazja	5 433 793 zł
7	Dowożenie uczniów do szkół	1 009 915 zł
8	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	125 414 zł
9	Stołówki szkolne	1 109 847 zł
10	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i innych formach wychowania przedszkolnego	4 279 236 zł
11	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	3 273 252 zł

Lp.	Typ wydatków	Kwota wydatków w 2018 roku
12	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w innych typach szkół	171 826 zł
13	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	613 892 zł
14	Pozostała działalność	1 079 271 zł

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

W roku 2018, ogółem do 193 klas I-VII uczęszczało 4.203 uczniów, a do 29 oddziałów gimnazjalnych 799 uczniów. W stosunku do roku 2017 we wszystkich szkołach prowadzonych przez Miasto Pruszków (łącznie z gimnazjami) uczęszczało o 213 uczniów więcej. Wynika to z tego, że w latach poprzednich część uczniów po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuowała naukę w gimnazjach na terenie innych miejscowości.¹²

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi we wskazanej wyżej Informacji na obszarze Miasta Pruszkowa rok 2017/2018 był strategicznym okresem zmian systemowych w edukacji. Jedną z kluczowych decyzji związanych z rozwojem systemu edukacji w 2018 roku było podjęcie uchwały o utworzeniu trzech nowych placówek: Szkoły Podstawowej Nr 5, Przedszkola Miejskiego Nr 1 i Żłobka Miejskiego Nr 3, które zaczęły funkcjonować od 1 września 2018r. (uchwała z marca 2018 roku). Jednocześnie w Mieście Pruszkowie funkcjonowały zgodnie ze stanem na dzień 11.09.2018 r. następujące placówki edukacyjne¹³:

Tabela 34 Zestawienie Szkół, Przedszkoli i Żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków

Lp.	Nazwa placówki	Adres
Szkoły podstawowe		
1	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Józefa Piłsudskiego	ul. Topolowa 10
2	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego	ul. Jasna 2
3	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. M. Zimińskiej -Sygietyńskiej	Al. Wojska Polskiego 34
4	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Jana Pawła II	ul. Hubala 4
5	Szkoła Podstawowa Nr 5	Ul. Długosza 53
6	Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Henryka Sienkiewicza	ul. Lipowa 31
7	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Władysława Broniewskiego	ul. Obrońców Pokoju 44
8	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Marii Skłodowskiej-Curie	ul. Mostowa 6
9	Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Marii Konopnickiej	ul. Pływacka 16
Gimnazja		
1	Gimnazjum Nr 1	ul. Helenowska 3
Przedszkola		
1	Przedszkole Miejskie Nr 1	ul. Jarzynowa 21
2	Przedszkole Miejskie Nr 2	ul. Partyzantów 2/4
3	Przedszkole Miejskie Nr 3	ul. Chopina 1

¹² Ibidem

¹³ Ibidem

Lp.	Nazwa placówki	Adres
4	Przedszkole Miejskie Nr 4	ul. B. Prusa 27
5	Integracyjne Przedszkole Miejskie Nr 5	ul. Narutowicza 20
6	Przedszkole Miejskie Nr 6	Ul. Hubala 1
7	Przedszkole Miejskie Nr 7	ul. Słowackiego 1
8	Przedszkole Miejskie Nr 8	ul. 3-go Maja 67
9	Przedszkole Miejskie Nr 9	ul. Moniuszki 9
10	Przedszkole Miejskie Nr 10	ul. Chopina 13
11	Przedszkole Miejskie Nr 11	ul. Hubala 2
12	Przedszkole Miejskie Nr 12	ul. Andrzeja 12
13	Przedszkole Miejskie Nr 13 Filia Przedszkola Nr 13	ul. Antka 7 ul. Helenowska 8
14	Przedszkole Miejskie Nr 14	ul. Jasna 2
15	Przedszkole Miejskie Nr 15	ul. Dębowa 8

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Tabela 35 Zestawienie Żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków

Lp.	Nazwa placówki	Adres
Żłobki		
1	Żłobek Miejski nr 1	ul. Hubala 2
2	Żłobek Miejski nr 2	ul. Antka 7
3	Żłobek Miejski nr 3	ul. Jarzynowa 21

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Tabela 36 Zestawienie Szkół i Przedszkoli, dla których organem prowadzącym nie jest Miasto Pruszków

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Organ prowadzący	Adres
Szkoły Podstawowe			
1.	Szkoła Podstawowa Niepubliczna Nr 39	Krzysztof Warszykowski	ul. Kościelna 5
2.	„AZYMUT” Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia STERNIK	Fundacja „STERNIK”	ul. Staszica 1
Gimnazja			
1.	Gimnazjum Społeczne	Obywatelskie Towarzystwo Edukacyjne	ul. Polskiej Organizacji Wojskowej Nr 10
2.	Gimnazjum „Azymut”	Fundacja „STERNIK”	ul. Staszica 1
Przedszkola			
1.	Przedszkole Niepubliczne	Zgromadzenie Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii	ul. Zawiszy 3
2.	Przedszkole Niepubliczne Montessori	Marlena Sieradzka	ul. Bolesława Brusa 16
3.	Przedszkole Niepubliczne „Jedynka”	Centrum Edukacji Lokalnej w Pruszkowie	ul. Sadowa 62
4.	Przedszkole „Piotruś Pan”	Małgorzata Piasecka	ul. Zachodnia 22

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Organ prowadzący	Adres
5.	Przedszkole „Kraina Cudów”	Agnieszka Charaszkiewicz	ul. Stalowa 28/30
6.	Przedszkole „Pomarańczowa Ciuchcia”	Przedszkola Pomarańczowa Ciuchcia Spółka z o.o.	ul. Gałczyńskiego 31
7.	Przedszkole „Peregrini”	Piotr Lewandowski	ul. Szkolna 1
8.	Muzyczne Przedszkole „Słoneczko”	FAM GROUP Sp. z o.o.	ul. Promyka 49
9.	Przedszkole „Fabryka Uśmiechu”	Katarzyna Lechowicz	ul. Kościuszki 50
10	Przedszkole Specjalistyczne „Mądra Sówka”	Anna Jakubowska	Al. Niepodległości 5
11	Przedszkole „Mali Olimpijczycy”	Mali Olimpijczycy Sp. z o.o.	ul. Akacyjowa 1
12	Przedszkole „Promienie Pruszków”	Fundacja STERNIK	ul. Księcia Józefa 1
13	Pogodne Przedszkole Montessori	Pogodne Przedszkole Montessori Sp. z o.o.	ul. Targowa 6 lok. 5 i 6
Punkty przedszkolne			
1.	Punkt Przedszkolny przy Środowiskowym Ognisku Wychowawczym TPD	Zarząd Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	ul. Helenowska 3a
2.	Punkt Przedszkolny przy Środowiskowym Ognisku Wychowawczym TPD	Zarząd Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	ul. 3- Maja 56
3.	Punkt Przedszkolny „Promyk”	Maria Makowska	ul. Narutowicza 9
4.	Punkt Przedszkolny „Bursztynek”	Agnieszka Szymczyk-Wierzbik	ul. Łokietka 7
5.	Punkt Przedszkolny „Na Zielonym Wzgórzu”	Blanka Mazur	ul. Księcia Józefa 35
6.	Punkt Przedszkolny „Wesołe kangurki”	Katarzyna Gierlach	ul. Ceglana 14/11
7.	Punkt Przedszkolny „Promyk 2”	Izabela Makowska - Płocharska	ul. Kręta 1
8.	Punkt „Przedszkolna Akademia Uśmiechu”	Marta Danowska	ul. B Prusa 61
9.	Punkt Przedszkolny „BABY CLUB TUPTUŚ”	Magdalena Drygas i Anna Szewczyk	ul. Komorowska 43A
10	Punkt Przedszkolny „Misiowa Kraina”	Marta Górecka	ul. Sienkiewicza 5
11	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Wesołe Misie”	Ewa Sasin	ul. Górna 6
12	Punkt Przedszkolny „Źródło”	Maria Prokopiuk	ul. Niepodległości 12
13	Punkt Przedszkolny „Słoneczna Kraina”	Katarzyna Bors	ul. Anielin 1 lok. 101
14	Punkt Przedszkolny „Słoneczna Kraina II”	Katarzyna Bors	ul. Anielin 1 lok. 8
15	Punkt Przedszkolny „RIM”	Barbara Kropielnicka	ul. Ołowska 39

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Miasto Pruszków w ramach prowadzonej polityki społecznej w obszarze edukacji, w roku szkolnym 2017/2018 wdrażało programy profilaktyczno-wychowawcze adresowane do dzieci i młodzieży

szkolnej oraz osób dorosłych. W zakresie bezpieczeństwa, szkoły prowadziły współpracę ze Strażą Miejską, Policją, Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami powołanymi do pomocy dziecku i rodzinie. Kontynuowano działalność zespołów interdyscyplinarnych ds. kryzysowych, w których skład weszli przedstawiciele sądu, policji, MOPS-u. Instytucje te, udzielały pomocy uczniom i rodzinom niedostosowanym społecznie.

W szkołach realizowane były m.in. projekty: „Nie pal przy mnie proszę” - we współpracy z Sanepidem, „Trzymaj formę”, „Dobry-zły dotyk”, „Bezpieczeństwo na drodze”, „Zanim spróbujesz...”, „Sieciaki”, „Bezpieczni w sieci”, „Edukacja prawna = Konwencja Praw Dziecka”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Ogólnopolski Program Edukacyjny, GIODO Twoje dane =Twoja sprawa”.

Szkoły podejmowały działania prozdrowotne i ekologiczne, realizując szereg programów w tym zakresie. Wśród tych programów znalazły się takie, które adresowane były dla uczniów, ale także takie których adresatem byli rodzice. Należały do nich programy pn. „Owoce i warzywa”, „Pij mleko”. Odbýwały się także międzyszkolne konkursy o charakterze prozdrowotnym „Zdrowo jem”, „Ćwiczę z klasą”, „Alternatywne źródła energii”, „Dobre rady na elektroodpady”.

Poza tym młodzież szkolna brała udział w różnorodnych konkursach, zawodach i olimpiadach organizowanych zarówno na szczeblu szkoły i miasta, ale także o znaczeniu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym.

Najważniejsze osiągnięcia uczniów pruszkowskich szkół w roku szkolnym 2017/2018 to m.in. następujące wyróżnienia:

- W międzynarodowym konkursie matematycznym „Kangur” uczeń SP Nr 8 został laureatem, wyróżnienie otrzymało: 5 uczniów SP Nr 1, 5 uczniów SP Nr 3, 3 uczniów SP 8, 6 uczniów z SP Nr 10,
- W ogólnopolskim konkursie „Dobre rady na elektroodpady 2018” SP Nr 4 zdobyła II miejsce i otrzymała telewizor marki LG,
- W Ogólnopolskim Konkursie „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” uczeń SP Nr 6 zdobył II miejsce w powiecie,
- W XXII edycji ogólnopolskiego konkursu piosenki „Wygraj sukces” uczennica SP Nr 1 została finalistką,
- W XXIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego im. majora Marka Gajewskiego "Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1887- 1922. O Niepodległość i granice Rzeczypospolitej" dla uczniów szkół podstawowych – na etapie wojewódzkim uczniowie SP Nr 6 uzyskali tytuł laureata i finalisty, a uczennica SP Nr 8 zdobyła wyróżnienie, 2 uczennice z SP 10 – 7 miejsce,
- W II edycji mazowieckiego konkursu komiksowego w języku angielskim COMICS CONTEST pod honorowym patronatem Mazowieckiego Kuratora Oświaty uczeń SP Nr 6 został zwycięzcą,
- W XI Edycji Konkursu Nauk Przyrodniczych Świetlik -uczniowie SP Nr 6 zdobyli nagrodę i wyróżnienie,
- W VII Ogólnopolskim Konkursie Literackim "Czas Bożego Narodzenia" SP Nr 6 zdobyła wyróżnienie,
- W ogólnopolskim konkursie plastycznym „Niezwykła podróż z M. Konopnicką” dwie uczennice z SP 10 zajęły II miejsca,
- w V Turnieju finałowym ogólnopolskiego projektu Polskiego Związku Szachowego „EDUKACJA PRZEZ SZACHY W SZKOLE” drużyna SP 10 zajęła 43 miejsce na 107 szkół z całej Polski,
- W Wojewódzkim Konkursie Informatycznym „Baśnie, podania i legendy Mazowsza w komiksie” – uczennica SP Nr 8 zdobyła II miejsce,
- W wojewódzkim konkursie recytatorskim polskiej poezji patriotycznej „Witaj Majowa Jutrzenko” dla uczczenia 100-lecia niepodległości - uczennica SP Nr 10 zdobyła II miejsce,

- W wojewódzkim konkursie recytatorskim poezji religijnej uczniowie SP Nr 10 – dwa wyróżnienia,
- W konkursie Historyczno-Literackim „Pierwszy dzień wolności” – 2 uczniów SP Nr 8 zdobyło II miejsce w powiecie,
- W konkursie powiatowym „Drzewa i krzewy w Pruszkowie” uczniowie z SP Nr 10 zajęli I i III miejsce,
- W międzyszkolnym konkursie „Imieniny Marszałka” organizowanym przez Gimnazjum w Warszawie, w kategorii plastycznej II miejsce zdobyła uczennica SP Nr 1, a uczennica PG Nr 1- wyróżnienie; w kategorii literackiej uczniowie SP Nr 1 uzyskali I miejsce i 2 wyróżnienia,
- W konkursie „Na wspólnej ziemi” (fundacja Shalom) – 2 uczennice SP Nr 3 doszły do etapu centralnego,
- W konkursach przedmiotowych organizowanych przez Mazowieckie Kuratorium Oświaty: matematycznym – uczennica SP 1 została finalistką, polonistycznym –uczennica SP Nr 2 uzyskiwała tytuł laureatki, języka angielskiego – uczeń SP Nr 3 – finalistą języka rosyjskiego - – uczeń SP Nr 3 – finalistą.

Wszystkie szkoły brały udział w Mazowieckich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej oraz Rajdzie „Szlakiem naszej historii, a także innych imprezach sportowo- edukacyjnych.

Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2017/2018

W roku szkolnym 2017/2018 w placówkach edukacyjnych prowadzonych przez gminę Miasto Pruszków, naukę pobierało w klasach od 0-VII ogółem 4 318 uczniów, w 199 oddziałach.

Tabela 37 Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjum i klasach gimnazjalnych w szkołach podstawowych w roku 2017/2018 w Mieście Pruszkowie.

Szkoła	Liczba uczniów					Liczba oddziałów				
	kl.	kl.	kl.	razem	razem	kl.	kl.	kl.	razem	razem
	0	I-III	IV-VII	kl. I-VII	kl. 0-VII	0	I-III	IV-VII	kl. I-VII	kl. 0-VII
SP Nr 1	15	167	223	390	405	1	9	12	21	22
SP Nr 2	23	465	596	1 061	1 084	1	20	26	46	47
SP Nr 3	0	72	118	190	190	0	3	5	8	8
SP Nr 4	0	50	196	246	246	0	2	8	10	10
SP Nr 6	34	314	364	678	712	2	14	16	30	32
SP Nr 8	24	309	316	625	649	1	14	14	28	29
SP Nr 9	0	297	334	631	631	0	15	17	32	32
SP Nr 10	19	167	215	382	401	1	8	10	18	19
Ogółem	115	1 841	2 362	4 203	4 318	6	85	108	193	199

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Tabela 38 Liczba uczniów i oddziałów w publicznych gimnazjach w roku 2018 w Mieście Pruszkowie (stan na 31.03.2018 r.)

Szkoła	Liczba uczniów				Liczba oddziałów			
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	razem	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Razem
PG Nr 1	0	56	62	118	0	2	2	4
SP Nr 3	0	155	128	283	0	6	5	11
SP Nr 4	0	193	205	398	0	7	7	14

Szkoła	Liczba uczniów				Liczba oddziałów			
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	razem	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Razem
Ogółem	0	404	395	799	0	15	14	29

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Średnia liczebność klas w szkołach podstawowych w roku 2018 wynosiła ogółem 23 uczniów¹⁴. Poza tym do Gimnazjum Nr 2, które na mocy porozumienia jest prowadzone przez Powiat Pruszkowski w roku 2017/2018 uczęszczało 86 uczniów. Miasto Pruszków przekazało Starostwu Powiatowemu dotację uzupełniającą na uczniów uczęszczających do tego gimnazjum, która w roku 2018 wynosiła 422.000,00 złotych.

Do dwóch niepublicznych szkół podstawowych w roku szkolnym 2017/2018 uczęszczało 251 uczniów, a do niepublicznych gimnazjów 23 uczniów. Zgodnie z ustawą o finansowaniu zadań oświatowych placówkom tym przekazuje się z budżetu miasta dotację na każdego ucznia w wysokości przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. W roku 2018 placówki te otrzymały łącznie kwotę 2.142.644,95 zł., w tym na dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczające do tych placówek wydatkowano kwotę 577.333,02 zł.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli i żłobków w roku szkolnym 2017/2018

W roku szkolnym 2017/2018 do przedszkoli i żłobków uczęszczało ogółem w Mieście Pruszkowie 1 990 dzieci, dla których edukację świadczyło 14 przedszkoli i 2 żłobki. Szczegółowe zestawienie dotyczące liczby dzieci uczęszczających do pruszkowskich przedszkoli i żłobków prezentują poniższe tabele.

Tabela 39 Liczba dzieci uczęszczających do pruszkowskich przedszkoli na dzień 01.09.2017 r.

Nr przedszkola	Liczba grup	3-latki	4-latki	5-latki	6+7 -latki	Razem
2	5	25	25	45	30	125
3	4	24	26	27	28	105
4	5	19	24	50	46	139
5	3	10	17	25	8	60
6	5	29	30	27	58	144
7	3	16	23	11	25	75
8	5	24	34	40	42	140
9	5	21	31	30	51	133
10	5	15	20	58	35	128
11	5	28	28	42	42	140
12	5	28	31	43	31	133
13	10	45	53	90	83	271
14	4	21	37	22	29	109
15	4	21	20	21	46	108
Razem	68	326	399	531	554	1 810

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

¹⁴ Ibidem

Tabela 40 Liczba dzieci uczęszczających do żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków

Nr żłobka	Liczba grup	Dzieci			Razem
		Do 1-roku	2-letnie	3-letnie	
1	3	17	43	30	90
2	3	21	42	27	90
Razem	6	38	85	57	180

Źródło: Urząd Miasta Pruszkowa

Poza powyższym zestawieniem dotyczącym liczby dzieci korzystających z placówek publicznych, w 2018 roku średnio z placówek niepublicznych korzystało ogółem 1 048 dzieci (w tym 902 zamieszkałych w Pruszkowie) korzystało z placówek niepublicznych. Dotacja budżetu Miasta na ten cel w 2018 r. wyniosła ogółem 12.710.332,00 zł, w tym na dzieci, dla których wydano orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zaplanowano kwotę w wysokości 3.738.200,00 zł. Dodatkowo wyasygnowano kwotę w wysokości 4.051.000,00 zł która dotyczyła wydatków na dzieci, uczęszczające do niepublicznych placówek edukacyjnych, dla których wydano orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dotacja płacona przez Miasto dla ok. 307 dzieci uczęszczających do placówek niepublicznych położonych na terenie innych gmin, wyniosła w 2018 roku ogółem 2.500.000,00 zł.

Miasto Pruszków w ramach rozwoju edukacji, w roku szkolnym 2017/2018 wdrażało programy finansowane ze środków unijnych adresowane do dzieci i młodzieży szkolnej, należały do nich:

1. „Lubię się uczyć” projekt realizowanym w ramach Priorytetu II „Wzrost e-potencjału Mazowsza”, Działanie 2.1 E-usługi, Poddziałanie 2.1.1 E-usługi dla Mazowsza z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

W projekcie uczestniczą SP Nr 2, 6, 9 i 10. Projekt realizowany przez dwa lata szkolne (01.09.2017 – 31.08.2019) i na jego realizację przeznaczono 389.400.- zł., w tym 132.000.- zł. na zakup sprzętu dla dwóch szkół: SP Nr 2 i SP Nr 10. Wartość jednego kompletu wynosi 66.000.- zł i składa się z 25 laptopów, 1 drukarki 3D, tablicy interaktywnej i rzutnika.

Projekt zakłada, że w dodatkowych zajęciach udział weźmie 896 uczniów. W ramach projektu prowadzone są zajęcia wyrównawcze oraz koła zainteresowań. Poza tym część zajęć prowadzą firmy zewnętrzne, a dotyczą one zajęć warsztatowych tj. techniki efektywnego uczenia się, umiejętność radzenia sobie ze stresem, odkrywanie własnego potencjału.

2. „Chętni na eksperymenty” projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego, cel: kształtowanie właściwych postaw i rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy. W projekcie uczestniczą wszystkie szkoły podstawowe, łączna wartość wynosi 1.328.000.- zł. W ramach projektu oprócz zajęć pozalekcyjnych, dokonano zakupu:

- sprzętu dla SP Nr 1, 6, 8, 9; wartość jednego kompletu wynosi 66.000.- zł i składa się: 25 laptopów, 1 drukarki 3D, tablicy interaktywnej i rzutnika;
- pomocy dydaktycznych dla SP Nr 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9 i 10 na ogólną kwotę 192.000.- zł.

Są to pomoce do zajęć matematyczno-przyrodniczych i eksperymentalnych przewidzianych do realizacji w ramach projektu. Średnia wartość na każdą szkołę wynosi 24 tys. zł.

W projekcie uczestniczy 600 uczniów. Są dla nich prowadzone zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne oraz zajęcia dla uczniów uzdolnionych poprzez eksperymenty.

3. „Blżej rynku pracy – Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF”, Projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.3 Doradztwo edukacyjno-zawodowe w ramach ZIT, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego SFUE/23/8. Wartość projektu dla Pruszkowa – 37.530,00 zł. W projekcie bierze udział SP Nr 3 i SP nr 4, czyli szkoły, w których funkcjonują klasy gimnazjalne. Ogółem w projekcie bierze udział

131 uczniów, którzy w zajęciach warsztatowych uczą się budowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej oraz poruszania się na rynku pracy. Poza tym projektu umożliwia uzyskanie kwalifikacji doradcy edukacyjno-zawodowego osobie, która ich nie posiada (u nas 1 osoba studia podyplomowe) oraz podnoszenie kwalifikacji doradców. Ponieważ Pruszków jest partnerem, niektóre zadania są finansowane bezpośrednio przez Lidera.

Oprócz powyższych 3 programów strategicznych placówki edukacyjne korzystają z dofinansowania w ramach rządowych programów edukacyjnych.

1. Ochrona środowiska

Każdego roku Gmina Pruszków organizuje akcje ekologiczne, w które angażowane są dzieci i młodzież z terenu miasta, a także pozostali mieszkańcy. Poniżej przedstawiono zestawienie działań ekologicznych przeprowadzonych w 2018 roku.

W 2018 roku Gmina Miasto Pruszków przyłączyła się, tak jak w latach ubiegłych, do organizowanej przez WWF akcji „Godzina dla Ziemi” i rozpropagowała akcję wśród wielu placówek (oświatowych, usługowych, samorządowych). Akcja odbyła się 24 marca 2018 roku. Informacje na ten temat zamieszczone również zostały na stronie internetowej Miasta Pruszkowa www.pruszkow.pl, tak aby możliwe było dotarcie do jak największej liczby sympatyków tego typu działań. Poczyniono także starania, aby do akcji przyłączyły się instytucje znajdujące się na terenie Miasta.

W 2018 roku edycja Godziny dla Ziemi WWF, odbyła się pod hasłem „Ratujmy serce Karpat”.

„Godzina dla Ziemi” to jedyna cykliczna i masowa akcja, która zwraca uwagę milionów ludzi na świecie na to, że ochrona środowiska to przede wszystkim zmiana naszych codziennych nawyków i przyzwyczajeń, gdyż to właśnie one mają kluczowe znaczenie dla stanu środowiska.

Poniżej znajduje się lista placówek na terenie Pruszkowa, które zgłosiły udział w akcji „Godzina dla Ziemi 2018”:

- Urząd Miejski w Pruszkowie, ul. J. I. Kraszewskiego 14/16,
- Miejski Ośrodek Kultury „Kamyk”, ul. M. Zimińskiej Sygietyńskiej 5,
- Szkoła Podstawowa Nr 9, ul. Mostowa 6,
- Centrum Kultury i Sportu Sp. z o.o., ul. Bohaterów Warszawy 4,
- Przedszkole Miejskie Nr 13, ul. Antka 7,
- Szkoła Podstawowa Nr 8, ul. Obrońców Pokoju 44,
- Gimnazjum Społeczne, ul. POW 10,
- Społeczne Liceum Ogólnokształcące Nr 23, ul. POW 10.

W dniu 27 lipca 2018 roku w hali „Znicz” przy ul. Bohaterów Warszawy 4 w Pruszkowie zorganizowano spotkanie edukacyjno-szkoleniowe z zakresu ochrony środowiska pt. „Eko-logika” z cyklu „Zielona Polska” przy współpracy Ośrodka Szkoleniowego Eko-Art. Tematy i zagadnienia edukacyjno-szkoleniowe to m.in.:

- czynniki wpływające na ukształtowanie się środowiska przyrodniczego obszaru, na którym leży Polska,
- wpływ człowieka na naturalne środowisko obszaru, na którym leży Polska na przestrzeni dziejów,
- skarby polskiej przyrody nieożywionej,
- wybrane grzyby, rośliny i zwierzęta Polski,
- najważniejsze zagrożenia przyrody i środowiska,

- historia ochrony przyrody i ochrony środowiska w Polsce,
- co należy robić, żeby skutecznie chronić przyrodę i środowisko,
- gospodarka odpadami (zbiórka selektywna),
- problem smogu – palenie w piecach ekologicznymi paliwami, nowoczesne technologie ogrzewania budynków, termomodernizacja,
- bezpieczeństwo powodziowe i ochrona rzek w Polsce,
- ochrona różnorodności biologicznej,
- wybrane formy ochrony przyrody,
- profilaktyka – zdrowy tryb życia.

Światowy Dzień Ziemi 2018, który jest tradycyjnie obchodzony w dniu 22 kwietnia, był poświęcony tematami związanym z ochroną różnorodności biologicznej. Celem wydarzenia było uświadomienie wszystkim jak ważne jest promowanie postaw związanych z ochroną środowiska naturalnego i ze stylem życia w zgodzie z otaczającym nas światem. Dzień Ziemi to szansa na pochylenie się nad problemami, które dotyczą naszą planetę. Obchodzony jest po to by uświadomić mieszkańcom czym jest ekosystem planety i jak należy go chronić. Szczególną uwagę położono na bioróżnorodność, czyli zróżnicowanie gatunków i ekosystemów. Z tej okazji w Pruszkowie pojawiły się nowe drzewa.

W akcję włączyły się również władze Pruszkowa w dniu 19 kwietnia 2018 r. w Parku Kościuszki (w zabytkowej części, przy głównym ciągu komunikacyjnym) zostały posadzone 3 drzewa.

Jednocześnie w dniach 19-20 kwietnia 2018 r. we wszystkich szkołach miejskich oraz w przedszkolach miejskich również będzie sadzone symboliczne drzewo z tej samej okazji.

Dodatkowo zakupiono dla mieszkańców 50 szt. traw ozdobnych, 30 szt. trzmieliny ozdobnej i 100 szt. bratków ozdobnych, natomiast dla najmłodszych mieszkańców miasta zakupiono 50 szt. książek o tematyce ekologicznej na potrzeby akcji „Dzień Ziemi 2018” obchodzonej na terenie miasta Pruszkowa. Rośliny, książki oraz gadżety były rozdawane przez Prezydenta Miasta w dniu 19 kwietnia 2018 r. w Parku Kościuszki.

Gmina Miasto Pruszków realizowała we współpracy AURAEKO Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. kampanię ekologiczną „Pruszków wolny od elektroodpadów 2018” w dniach od 1 marca do 20 maja 2018 r. W dniu 10 czerwca 2018 roku w Parku Żwirowisko w Pruszkowie odbył się finał projektu edukacji ekologicznej, który był realizowany w pruszkowskich przedszkolach. W projekcie udział wzięło ponad 1670 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Gdyby uwzględnić rodziców, bez których wsparcia, żaden projekt edukacyjny dla tej grupy wiekowej nie miałby szans na powodzenie oraz kadrę nauczycieli wychowania przedszkolnego, to liczbę uczestników śmiało można pomnożyć 3 krotnie.

Projekt podejmował problematykę zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi, jako elementu tego środowiska ze strony zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE). W projekcie położono szczególny nacisk na toksyczność zużytych baterii i zużytego sprzętu.

Celem projektu było:

- przybliżenie dzieciom terminu „ŚRODOWISKO” oraz zależności pomiędzy działalnością człowieka a środowiskiem, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń dla środowiska i zdrowia człowieka ze strony zużytych baterii oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE),
- przybliżenie dzieciom terminów: ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY i ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY oraz sposobów zmniejszenia zagrożenia dla nich samych, ich najbliższych i środowiska,

- kształcenie umiejętności zabawy-pracy w grupie rówieśniczej i współdziałania z dorosłymi,
- istotne zmniejszenie ilości zużytych baterii, zużytego sprzętu w odpadach komunalnych poprzez aktywizację środowiska (domowego, rówieśniczego, lokalnego) dzieci.

W dniu 3 czerwca 2018 roku w Parku Potulickich odbyły się zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka. Wzięło w nich udział ok. 30-40 dzieci i młodzieży. Turniej został rozegrany na stawie głównym, w dwóch kategoriach wiekowych (4-8 lat oraz 9-14 lat). Dzieci brały również udział w grach i zabawach rekreacyjno-sportowych. Jak corocznie, w ramach tej imprezy, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Pruszkowa wspólnie z Zarządem Koła Nr 18 Polskiego Związku Wędkarskiego zorganizował konkurs wiedzy ekologiczno-wędkarskiej dla dzieci i młodzieży.

Gmina Miasto Pruszków włącza się w organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz akcji lokalnych służących ochronie środowiska. Corocznie Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Pruszkowa na pikniku zorganizowanym z okazji Dni Pruszkowa oraz na festynie „Żegnaj lato na rok...” prezentuje swoją ofertę edukacyjną oraz przeprowadza konkursy wiedzy ekologicznej dla dzieci. Akcje informacyjno-edukacyjne skierowane są do wszystkich mieszkańców miasta i mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców oraz kształtowanie postaw proekologicznych.

Podczas festynów rozdawane są mieszkańcom plakaty i ulotki dotyczące:

- zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zagrożeń związanych z ZSEE,
- prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest,
- zasad prawidłowego segregowania odpadów na terenie miasta Pruszkowa,
- harmonogramu wywozu odpadów segregowanych, odpadów zmieszanych i odpadów ogrodowych z terenu miasta Pruszkowa,
- opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Pruszkowa,
- regulaminu czystości i porządku na terenie miasta Pruszkowa,
- zakazu wypalania traw – promowanie kampanii edukacyjnej „Wypalanie zabijanie”, która dotyczy problemu wypalania traw. Mieszkańcy byli informowani, że wypalanie traw nie przynosi żadnych korzyści, ponieważ ziemia się nie użyźnia tylko wyjaławia. Ogień stwarza realne zagrożenie dla gospodarstw i lasów, niszczy miejsca lęgowe ptaków, zabija owady i inne zwierzęta oraz cenne gatunki roślin leczniczych i miododajnych. Wpływa to na zmniejszenie plonów roślin. Z dymem do atmosfery przedostają się duże ilości dwutlenku węgla i siarki oraz substancji rakotwórczych. Za wypalanie traw grozi kara grzywny do 5000 zł
- zakazu palenia śmieci w piecach domowych – promowanie kampanii edukacyjnej „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”, która dotyczy problemu palenia śmieci w piecach domowych. Mieszkańcy byli informowani, że palenie śmieci w piecach domowych jest szkodliwe dla zdrowia i środowiska. Grozi za nie grzywna w wysokości 5 000 zł. Dym ze spalanych w domowych piecach śmieci niestety nie tylko jest nieprzyjemny, ale również szkodliwy dla zdrowia ludzi. Podczas spalania emitowane do atmosfery są:
  - pyły, które odkładając się w glebie, powodują szkodliwe dla zdrowia człowieka zanieczyszczenie metalami ciężkimi,
  - tlenek węgla – trujący dla ludzi i zwierząt
  - tlenek azotu – powoduje podrażnienia, a nawet uszkodzenia płuc.
- dla najmłodszych dostępne były kolorowanki o Pruszkowie,
- dzieci i dorośli mogli brać udział w konkursach i wygrać gadżety (kredki, długopisy, kubki, torby, breloczki, opaski odblaskowe),

W 2018 roku na stoisku promocyjnym Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Pruszkowa rozdano mieszkańcom miasta kilkaset ulotek. Ulotki zostały rozpropagowane wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

Wzorem lat ubiegłych Gmina Miasto Pruszków wzięła udział w akcji „Sprzątanie Świata”, która miała miejsce w Polsce już 25 raz. W 2018 roku akcja „Sprzątanie Świata – Polska”, której termin przypadł na 21-23 września odbyła się pod hasłem „AKCJA – SEGREGACJA! 2 X WIĘCEJ, 2 X CZYŚCIEJ”.

Głównym celem 25 edycji było propagowanie selektywnej zbiórki odpadów. To bardzo ważny aspekt ze względu na lepsze wykorzystywanie zasobów, które „zamrażamy” w odpadach oraz poszanowanie środowiska, oszczędność energii i wody. Jest to istotne także ze względu na konieczność osiągnięcia przez polskie gminy poziomu 30% recyklingu już w tym roku, a przez Polskę poziomu 50% recyklingu odpadów z gospodarstw domowych już za dwa lata, w roku 2020.

W ramach akcji „Sprzątanie Świata” każda z placówek oświatowych zaproponowała swój plan obchodów tej akcji, który był tematycznie związany z segregacją odpadów.

Zaangażowanie placówek oświatowych jest ważne ponieważ pomoże w ulepszaniu i rozwijaniu systemowej gospodarki odpadami w Polsce, będzie także ważnym wsparciem w osiągnięciu poziomów odzysku i recyklingu odpadów wymaganych od gmin i naszego kraju!

Harmonogram działań pruszkowskich placówek oświatowych biorących udział w akcji „Sprzątanie Świata – Polska 2018”, której hasło przewodnie brzmi „Akcja – Segregacja! 2x Więcej, 2x Czyściej”.

Wszystkie placówki szkolne (11 szt.), które wzięły udział w akcji otrzymały atrakcyjne nagrody – pojemniki do segregacji EKOSZAFKA na 3 frakcje (szkło, plastik, papier), przeznaczone do segregacji za łączną kwotę 7576,80 zł brutto.

Dodatkowo w placówkach przedszkolnych dzieci przygotowały prace plastyczne płaskie, wykonane dowolną techniką o maksymalnym formacie A3 na temat „Akcja – Segregacja!”. W konkursie wzięło udział 11 przedszkoli z terenu Pruszkowa. Wszystkie placówki przedszkolne, które wzięły udział w akcji otrzymały atrakcyjne nagrody – kolorowe kosze dla dzieci przeznaczone do segregacji (zestawy „kredka” i zestawy „smile”) za łączną kwotę 24 191,64 zł brutto.

Większość szkół prowadzi selektywną zbiórkę odpadów przez cały rok. Surowce, które są zbierane w szkołach to: tworzywa sztuczne, szkło, papier i makulatura, metale. Niektóre placówki posiadają także pojemniki na zużyte baterie i drobne elektroodpady, świetlówki, plastikowe zakrętki, telefony komórkowe, płyty CD i DVD oraz opakowania po tuszach do drukarek i tonerach. Dodatkowo w kilku placówkach oświatowych realizowane są projekty edukacyjne oraz organizowane są rozmaite akcje (np. „Kolorowy Tydzień Ekologiczny”, zbiórka makulatury na rzecz Akcji Przywróćmy Dzieciom Uśmiech, gdzie dochód ze sprzedaży surowców został przekazany dla rodzinnych domów dziecka).

Edukację ekologiczną w szkołach realizuje się w ramach przedmiotów przyrodniczych (na lekcjach przyrody, biologii, wiedzy o społeczeństwie, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki i plastyki, a także na przedmiotach zawodowych w Technikum Ochrony Środowiska) oraz na zajęciach pozalekcyjnych tj. kółka przyrodnicze i ekologiczne (np. Koło Młodego Ekologa). Prowadzone są także liczne prelekcje specjalistów (np. na temat prawidłowych zasady recyklingu) oraz pogadanki o tematyce ekologicznej na lekcjach wychowawczych (m.in. promowanie „Godziny dla Ziemi” czy akcji „Sprzątanie Świata” dotyczące segregacji odpadów i konieczności dbania o środowisko naturalne). Dzieci przygotowują plakaty, rysunki i gazetki szkolne związane z segregacją odpadów.

W roku 2018, w kilku szkołach, uczniowie wykonali gazetki ściennie (pod hasłem „Nie ma śmieci – są surowce”), a także zorganizowali wystawę prac - strojów wykonanych z surowców wtórnych.

Pruszkowscy uczniowie biorą również udział w pozaszkolnych konkursach ekologicznych, ogólnopolskim konkursie „Dobre rady na elektroodpady”. Dzieci uczestniczą także w obchodach „Dnia Ziemi”, „Dnia Bez Samochodu”, z okazji których organizują apele szkolne, konkursy wiedzy, wystawy prac, gry edukacyjne oraz warsztaty poświęcone zagadnieniom ekologicznym. Wraz z nauczycielami jeżdżą na zajęcia terenowe i wycieczki dydaktyczne m.in. do Ogrodu Botanicznego w Powsinie, Puszczy Kampinoskiej oraz ZOO w Warszawie (dzieci jednej ze szkół podstawowych opiekują się surykatką

w ramach współpracy z Fundacją Panda w Warszawie). Uczniowie poznają przyrodę korzystając podczas zajęć lekcyjnych ze ścieżek dydaktycznych o tematyce ekologicznej znajdujących się w

parkach miejskich na terenie miasta.

Podstawowe cele akcji ekologicznych to podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej, poprzez kształtowanie świadomości u dzieci w wieku przedszkolnym w dziedzinie ekologii i ochrony środowiska naturalnego, rozwijanie wśród dzieci postaw pro-ekologicznych wobec otaczającego środowiska naturalnego oraz inspiracja do dalszych działań na rzecz ekorozwoju. Większość szkół prowadzi selektywną zbiórkę odpadów przez cały rok.

We wrześniu 2018 roku przekazano Dyrektorom Szkół informację i zaproszono do udziału uczniów szkół podstawowych i gimnazjów do udziału w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Środowiska - "Wczujmy się w klimat - adaptacja do zmian klimatu wokół nas". Celem konkursu jest popularyzacja tematu adaptacji do zmian klimatu. Zmiany klimatu odczuwamy wszyscy - wzrost temperatury, fale upałów, intensywne opady deszczu, burze i silny wiatr, podtopienia i powodzie występują w ostatnich latach znacznie częściej. Klimatolodzy przewidują, że w najbliższych dekadach te zjawiska pogodowe będą nie tylko występować częściej, ale wzrośnie również ich intensywność. Wiąże się to z zagrożeniem naszego zdrowia, bezpieczeństwa, a także z wystąpieniem szkód i zniszczeń powodujących straty finansowe. Duże miasta ze względu na swoją strukturę oraz liczbę mieszkańców są szczególnie wrażliwe na ekstremalne zjawiska pogodowe. Dlatego potrzebne są działania adaptacyjne, które powinny być podejmowane przez samorządy oraz mieszkańców miast. Prace oceniane były w kategoriach fotografia oraz plakat.

W październiku 2018 roku przekazano Dyrektorom Szkół Podstawowych informację, że Samorząd Województwa Mazowieckiego organizuje XVI edycję Konkursu Ekologicznego „BĄDŹ ŚWIADOMY – WALCZ ZE SMOGIEM!” dla uczniów szkół podstawowych z terenu województwa mazowieckiego. XVI edycja nawiązywała do problemów związanych z jakością powietrza atmosferycznego. Podstawowym zadaniem konkursu było podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej wśród najmłodszych mieszkańców Mazowsza oraz kształtowanie prawidłowych postaw związanych z ochroną środowiska.

Dodatkowo w październiku 2018 roku przekazano Dyrektorom Szkół i Przedszkoli informację, że Samorząd Województwa Mazowieckiego organizuje XV edycję „Konkursu - zbiórka surowców wtórnych” dla przedszkoli, szkół podstawowych i szkół średnich z terenu województwa mazowieckiego.

Organizacja tego przedsięwzięcia przyczynia się do pogłębienia świadomości i zrozumienia zależności między człowiekiem a środowiskiem. Jest to nieodłącznym elementem w zwiększeniu poczucia odpowiedzialności wśród społeczeństwa za stan otaczającego nas świata. Edukacja ekologiczna jest zadaniem długofalowym, wysiłek wkładany teraz w kształtowanie dzieci i młodzieży zaowocuje w przyszłości właściwymi zachowaniami służącymi poprawie jakości środowiska naturalnego.

Edukacja ekologiczna dotyczy również tematyki przyrodniczej. Na terenie miasta zainstalowanych jest siedem typów skrzynek lęgowych dla ptaków. Wszystkie zostały wykonane według modeli prof. Sokołowskiego z niewielkimi modyfikacjami. Wykonanie i instalacja zostały przeprowadzone na zlecenie Urzędu Miejskiego przez wykwalifikowaną firmę. Każda ze skrzynek otrzymała niepowtarzalne oznaczenie, które umożliwia identyfikację. Co roku na jesieni odbywa się czyszczenie i konserwacja skrzynek lęgowych.

Jesienią 2018 r. zainstalowano 50 szt. nowych budek dla ptaków (typ A1 - 11 szt., typ A - 15 szt., typ B - 9 szt., typ dla P2 - 3 szt., typ D - 10 szt., typ E - 2 szt.), wymieniając najstarsze budki oraz dokonując uzupełnień w miejscach wcześniej usuniętych budek. Na koniec roku 2018 stan budek lęgowych dla ptaków wynosił 134 szt. Koszt zakupu i montażu nowych budek to 3980 zł brutto.

Gmina Miasto Pruszków prowadzi od kilku lat akcję „Posprzątaj po swoim psie” i rozdaje bezpłatne jednorazowe zestawy WC-PAK do sprzątania psich odchodów, które są dostępne przez cały rok dla

mieszkańców w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Pruszkowa. Pełen zestaw zawiera torebkę, szufelkę i rękawiczkę. Ten prosty i mało kłopotliwy komplet, który można zabrać ze sobą wychodząc z psem na spacer pozwala na zebranie i wrzucenie do każdego kosza na śmieci psich odchodów. Zestawy WC-PAK dostępne były również w większej ilości dla Pruszkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Wspólnot Mieszkaniowych znajdujących się na terenie miasta Pruszkowa. Kampania ta ma na celu podniesienie świadomości mieszkańców oraz kształtowanie postaw proekologicznych. Na przestrzeni lat zaobserwowano wzrost liczby mieszkańców zainteresowanych korzystaniem z jednorazowych zestawów WC-PAK. W 2018 roku zakupiono 48 tys. zestawów dla mieszkańców (dla porównania w 2017 roku – 30 tys.).

Działania informacyjno-edukacyjne dotyczące azbestu nieprzerwanie od kilku lat prowadzone są przez Wydział Ochrony Środowiska. W internetowym Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Pruszkowa oraz na stronie internetowej miasta zamieszczona jest informacja dla właścicieli budowli i budynków zawierających azbest, w której w szczegółowy sposób przedstawiono:

- właściwości azbestu,
- miejsca w budynkach, w których potencjalnie był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- obowiązki właścicieli miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- przesłanki do podjęcia decyzji o usunięciu wyrobów zawierających azbest,
- sposób zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest,
- wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

W Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej miasta dostępny jest także „Regulamin udzielania dofinansowania dla osób fizycznych na usuwanie i utylizację odpadów niebezpiecznych zawierających azbest ze środków Budżetu Miasta”, wykaz dokumentów niezbędnych do uzyskania dofinansowania, wykaz podmiotów posiadających zezwolenie na usunięcie wyrobów azbestowych na terenie Miasta Pruszkowa oraz plan usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Pruszkowa. Dodatkowo w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Pruszkowa dostępne są ulotki dot. azbestu.

Dofinansowanie dla osób fizycznych na usuwanie i utylizację odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w 2018 roku kształtowało się następująco:

- Ilość azbestu [m²] – 1291,5
- Ilość azbestu [Mg] – 14,459
- Koszt usunięcia azbestu – 32187,34 zł
- Koszt dofinansowania – 22531,14 zł.

W trosce o bezpieczeństwo i lepsze samopoczucie, a przede wszystkim ze względu na jakość powietrza w jakim przebywają najmłodszy mieszkańcy Pruszkowa, Gmina w grudniu 2017 roku zakupiła dla przedszkoli i żłobków miejskich 17 sztuk nowoczesnych, przenośnych oczyszczaczy powietrza LAVENDER 2041, które posiadają atest higieniczny Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Zadaniem urządzeń jest nie tylko oczyszczanie powietrza i eliminacja szkodliwych pyłów PM10 i PM2.5, ale także wychwytywanie roztoczy, kurzu, bakterii, wirusów i zarodników grzybów, które mogą prowadzić do astmy, kataru i różnego typu stanów alergicznych. Oczyszczacze pozwoliły również, aby w sezonie smogowym dzieci przebywały w czystym i nieszkodliwym dla ich zdrowia powietrzu. Jednocześnie zakup urządzeń daje łatwiejszą możliwość wytłumaczenia najmłodszym dzieciom problemów dotyczących smogu.

Natomiast pod koniec 2018 r. dokupiono również 2 przenośne oczyszczacze powietrza dla nowo

otwartych placówek oświatowych – Przedszkola Miejskiego Nr 1 i Żłobka miejskiego Nr 3 przy ul. Jarzynowej 21.

W związku z bieżącą potrzebą monitorowania środowiska Gmina Miasto Pruszków na początku 2018 roku zakupiła 6 czujników pomiaru jakości powietrza firmy Airly. Urządzenia zostały zainstalowane na następujących obiektach oświatowych:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Józefa Piłsudskiego przy ul. Topolowej 10
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego przy ul. Jasnej 2
- Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Henryka Sienkiewicza przy ul. Lipowej 31
- Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Władysława Broniewskiego przy ul. Obrońców Pokoju 44
- Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Marii Skłodowskiej-Curie przy ul. Mostowej 6
- Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Marii Konopnickiej przy ul. Pływackiej 16.

Wcześniej czujnik został zainstalowany na terenie Przedszkola Miejskiego Nr 11 przy ul. Hubala 2, w ramach akcji „Warszawa Oddycha” oraz przy ul. Komorowskiej w ramach akcji „Wiem, czym oddycham”.

Urządzenia mierzą następujące parametry: stężenie szkodliwych pyłów PM2.5 i PM10 oraz temperaturę, ciśnienie atmosferyczne i wilgotność powietrza. Urządzenia mają na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie jakości powietrza, a także pozwolą pozyskać wiedzę na temat aktualnego stanu powietrza.

Dnia 18 sierpnia 2018 r. wystartował jubileuszowy parkrun w Parku Potulickich. Był to już 200 bieg organizowany w Pruszkowie. Uczestnicy, już tradycyjnie - jak w każdą sobotę, przebiegli 5 kilometrów. Wśród biegaczy byli dorośli, młodzież, dzieci, a nawet niemowlaki, które "biegły" ze swoimi rodzicami siedząc w wózkach. W tym wyjątkowym wydarzeniu wzięli udział również amatorzy nordic walking i czworonogi, które przyszły ze swoimi biegającymi opiekunami. Atmosfera jak zwykle była bardzo przyjazna, a pogoda i humory dopisywały wszystkim, którzy przyszli do Parku Potulickich. Po biegu na uczestników czekały słodkie przekąski i nagrody, które z tej okazji zostały przekazane przez Prezydenta Pruszkowa Jana Starzyńskiego. Zakup nagród: opaski odblaskowe, plecaki sportowe, czapki z daszkiem, frotki – łącznie 300 szt. – koszt 4364,30 zł brutto.

W dniu 17 listopada 2018 r. odbył się 213. bieg, w którym wzięło udział 58 biegaczy (w tym 3 nowych uczestników), a także wolontariusze i kibice. Aż 10 osób pobiło swoje rekordy życiowe. Po biegu odbyło się podsumowanie całego sezonu 2017/2018 oraz czterech lat istnienia cosobotniego cyklicznego biegu parkrun w Pruszkowie i wyróżnienie najbardziej aktywnych uczestników. Z okazji urodzin nie mogło oczywiście zabraknąć przepyszного tortu. Honorowym gościem był prezydent Jan Starzyński, który podziękował wszystkim uczestnikom, biegaczom za wspaniałe wyniki, wolontariuszom za wytrwałość i wsparcie oraz koordynatorowi za stworzenie w naszym mieście tej prozdrowotnej inicjatywy oraz życzył, aby pruszkowski parkrun osiągnął co najmniej pełnoletność. Najważniejszą ideą parkrunu jest to, aby uczestniczyło w nim jak najwięcej osób, aby nastąpiła aktywizacja mieszkańców Pruszkowa. Pruszkowski parkrun jest fantastycznym wydarzeniem, bo można poznać nowych ludzi i zacząć weekend w świetnym, sportowym stylu. Najbardziej aktywne i zaangażowane osoby, zarówno biegacze, jak i wolontariusze, otrzymały nagrody ufundowane przez Gminę Miasto Pruszków. Promowane były nie tylko wyniki, ale również samo uczestnictwo i aktywność.

W 2018 roku Miasto Pruszków dołączyło do grona Gmin Przyjaznych Pszczołom.

Celem przedsięwzięcia jest zwrócenie uwagi na problem ginięcia pszczoł oraz aktywizacja społeczeństwa do podejmowania działań na rzecz owadów zapylających. Tytuł Gminy Przyjaznej Pszczołom zobowiązuje, więc będziemy podejmować działania chroniące zapylacze poprzez m.in.

zakładanie miejsc przyjaznych pszczołom oraz poprzez szerzenie wiedzy na temat znaczenia tych owadów dla człowieka i dla przyrody.

W dniu 1 września 2018 r. odbył się w Parku Kościuszki "Pszczeli piknik". W jego ramach przeprowadzono m.in.:

- warsztaty pt. „Zbuduj własny ul”. W trakcie warsztatów uczestnicy malowali kolorowymi farbami ule (10 szt.) oraz zbijali ramki pszczele, naciągali do nich drut oraz wtapiali węzę pszczelą. Podczas malowania uli nad każdym stanowiskiem czuwał opiekun animator, który dzielił się wiedzą na temat pszczół i pszczelarstwa.
- degustację miodów (m. in.: wielokwiatowy, akacjowy, lipowy, spadziowy, rzepakowy, nawłociowy, gryczany) oraz innych produktów pszczelich, tj. pyłek pszczeli i pierzga;
- organizację i wyposażenie merytorycznego stanowiska pszczelarskiego połączonego z prezentacją akcesoriów pszczelarskich, strojów pszczelarskich oraz wystawieniem przeszklonego ula pokazowego (pszczoły znajdują się za szybą);
- warsztaty robienia świeczek pszczelich z węzy pszczelej.

W ramach kampanii edukacyjnej dotyczącej „niskiej emisji” Gmina Miasto Pruszków w październiku 2018 r. zleciła opracowanie i wydruk publikacji tj. bajki „ŻBIK PRUSZEK I DZIELNY MALUSZEK” oraz komiksu „DOBRY KLIMAT DLA PRUSZKOWA”, w których podjęto tematykę walki z niską emisją. Publikacje zostały skierowane do pruszkowskich placówek oświatowych – przedszkoli i szkół podstawowych (wydrukowano łącznie 4 000 egzemplarzy). Jednocześnie wszystkich mieszkańców naszego miasta zachęcamy do działań na rzecz czystego powietrza i wspólnego kreowania postaw proekologicznych mających na celu poprawę jakości powietrza. W grudniu 2018 r. został wydany na zlecenie Urzędu Miasta Pruszkowa folder informacyjny „Pruszków walczy o czyste powietrze” o tematyce związanej z zanieczyszczeniami powietrza adresowany do wszystkich mieszkańców miasta (wydrukowano 2 000 sztuk).

W listopadzie 2018 r. Gmina miasto Pruszków zorganizowała akcję edukacyjną z okazji „Dnia Czystego Powietrza” skierowaną do uczniów i podopiecznych pruszkowskich placówek oświatowych. Konkurs plastyczny na wykonanie plakatu „Smog i dym są czymś złym” skierowany był do dzieci przedszkolnych. Proponowanym tematem prac było zanieczyszczenie powietrza widziane oczami dziecka. Konkurs miał na celu wzbogacenie wiedzy dzieci o dymach, ich rodzajach, pochodzeniu oraz szkodliwości dla środowiska człowieka oraz zwrócenie uwagi na szkodliwe dla zdrowia palenie śmieci w piecach.

Dla uczniów klas 0-3 szkół podstawowych przygotowany został konkurs plastyczny na wykonanie plakatu wraz z hasłem zachęcającym do ochrony czystości powietrza. Uczniom klas 4-8 zaproponowaliśmy zaprojektowanie i wykonanie ulotki tematycznej, której przewodnim tematem była jakość powietrza, źródła jego zanieczyszczenia oraz sposoby walki z nimi. Nagrodzone ulotki zaprojektowane przez dzieci zostały wydrukowane oraz rozdane w szkołach. Koszt akcji to 3584,92 zł brutto.

W dniu 14 listopada 2018 r. z okazji Dnia Czystego Powietrza na stronie internetowej oraz profilu społecznościowym miasta ukazał się artykuł dotyczący problemu niskiej emisji zachęcający do podjęcia działań w zakresie ochrony powietrza.

W dniach 26-29 listopada 2018 r. Gmina Miasto Pruszków zorganizowała akcję mającą na celu kreowanie postaw proekologicznych w zakresie poprawy jakości powietrza poprzez organizację w szkołach podstawowych na terenie miasta spektakli ekologicznych „Rajska wyspa” o tematyce związanej z zanieczyszczeniami powietrza, problemem niskiej emisji i degradacją środowiska naturalnego.

2. Kultura

Działania wspierające rozwój kultury w Mieście Pruszkowie są realizowane przez cztery Samorządowe Instytucje Kultury:

- Miejski Ośrodek Kultury im. Aleksandra Kamińskiego „Kamyk” – ul. Bohaterów Warszawy 4, wraz z filią p.n. Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej – ul. 3 Maja 124
- Książnicę Pruszkowską im. Henryka Sienkiewicza – ul. Kraszewskiego 13, wraz z siedmioma filiami
- Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy – Plac Jana Pawła II 2
- Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy” – ul. Bohaterów Warszawy 4

oraz wspierane z budżetu Miasta stowarzyszenia (organizacje pozarządowe), m.in.: Stowarzyszenie „Pruszkowianka”, Pruszkowskie Towarzystwo Muzyczne, Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”.

Poniższa tabela przedstawia spis placówek prowadzących działalność kulturalną w Pruszkowie (**boldem** zaznaczono obiekty i lokale, z których korzystają instytucje kultury Gminy Miasto Pruszków i spółki miejskie).

<i>l.p.</i>	<i>użytkownik</i>	<i>adres</i>	<i>administrator</i>	<i>właściciel</i>
1	CENTRUM DZIEDZICTWA KULTUROWEGO (siedziba MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY IM. A.KAMIŃSKIEGO i ZTL „PRUSZKOWIACY”)	Boh. Warszawy 4	Centrum Kultury i Sportu Sp. z o.o.	Gmina Miasto Pruszków
2	MUZEUM STAROŻYTNEGO HUTNICTWA MAZOWIECKIEGO IM. STEFANA WOYDY	Pl. Jana Pawła II 2	Muzeum SHM	Gmina Miasto Pruszków
3	KSIĄŻNICA PRUSZKOWSKA IM. H. SIENKIEWICZA Wypożyczalnia główna i czytelnia naukowa	Kraszewskiego 13	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
4	Książnica Pruszkowska Filia nr 1	3 Maja 26	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
5	Książnica Pruszkowska Filia nr 2	Wojska Polskiego 34	Szkoła Podst. nr 3	Gmina Miasto Pruszków
6	Książnica Pruszkowska Filia nr 3	Boh. Warszawy 11	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
7	Książnica Pruszkowska Filia nr 4	Chopina 1a	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
8	Książnica Pruszkowska Filia nr 5	Kraszewskiego 7	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
9	Książnica Pruszkowska Filia nr 6	Jasna 3	Pruszkowska Sp-nia Mieszkaniowa	Pruszkowska Sp-nia Mieszkaniowa
10	Książnica Pruszkowska Filia nr 7	Księcia Józefa 1	Pruszkowska Sp-nia Mieszkaniowa	Pruszkowska Sp-nia Mieszkaniowa

11	Książnica Pruszkowska Filia nr 8	Jasna 2	Szkoła Podst. nr 2	Gmina Miasto Pruszków
12	OŚRODEK KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ filia Miejskiego Ośrodka Kultury	3 Maja 126	Parafia Niepokalanego Poczęcia NMP	Kościół Rzymsko - Katolicki
13	MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY	Kościuszki 41	TBS Zieleń Miejska	Gmina Miasto Pruszków
14	SPÓŁDZIELCZY DOM KULTURY	Hubala 5	Pruszkowska Sp-nia Mieszkaniowa	Pruszkowska Sp- nia Mieszkaniowa
15	DOM PACJENTA	Partyzantów 2/4	Maz. Specjalistyczne Centrum Zdrowia	skarb państwa
16	MUZEUM DULAG 121	3 Maja 8a		

Miejski Ośrodek Kultury im. Aleksandra Kamińskiego „Kamyk”

Misją Miejskiego Ośrodka Kultury „Kamyk” jest wprowadzenie społeczności lokalnej w XXI wiek z zachowaniem dziedzictwa kulturowego i przygotowanie do kreatywnego działania na rzecz rozwoju środowiska.

Działalności Ośrodka przyświeca hasło Aleksandra Kamińskiego – patrona placówki: „Być dzielnym i umieć pięknie się różnić”.

Miejski Ośrodek Kultury prowadzi swoją działalność na podstawie statutu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XLIX.555.2018 Rady Miasta Pruszkowa.

Podstawowym celem działalności ośrodka jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Miasta Pruszkowa. Działalność MOK realizowana jest przy pomocy wielu programów i projektów formułowanych i przygotowywanych w porozumieniu z przedstawicielami społeczności lokalnej.

W zasobach MOK w Pruszkowie znajdują się:

- **sala audytoryjna na 231 osób,**
- **6 sal w których są prowadzone zajęcia muzyczne, taneczne, baletowe, teatralne, sportowe, językowe, malarskie, rękodzielnicze.**

Według informacji z 31 grudnia 2018 r. Miejski Ośrodek Kultury „Kamyk” prowadzi 39 form zajęć stałych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

W ramach działań MOK „Kamyk” w 2018 znalazło się wiele imprez, koncertów, spotkań autorskich, wykładów, pokazów filmowych, wernisaży, które zaprezentowano w dwóch poniższych tabelach.

Tabela 41 Zestawienie imprez, koncertów, spotkań autorskich od stycznia do lipca 2018

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
1	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Rozwijaj się, póki sił i czasu”	04.01.	116 osób
2	Koncert Zespołu „Dom o Zielonych Progach”	07.01.	190 osób
3	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Prawa konsumenta – czyli jak nie dać się	11.01.	115 osób

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
	oszukać		
4	Finałowy Koncert XIX Regionalnego Przeglądu Kolęd i Pastorałek „ŚPIEWAJMY I GRAJMY MU...”	13.01.	ok. 500 osób
5	„Bajkowy świat” – bal karnawałowy dla dzieci. Prowadzenie: Danuta i Adam Kłudczyńscy	14.01.	250 osób
6	Artystyczna Akademia w „Kamyku” dla dzieci w wieku 6-12 lat- zajęcia w ramach ferii zimowych	15 – 26	28 osób
7	Zabawa karnawałowa dla dorosłych w „Kamyku” Oprawa muzyczna i prowadzenie: Jan Jaworski	20.01.	65 osób
8	Koncert „Chanderka” – muzyczno – poetycka opowieść o potrzebie miłości i przemijaniu	21.01.	90 osób
9	Pokaz filmu – „Misja”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	27.01.	40 osób
10	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Misiones – w Krainie Indian Guarani”	01.02.	140 osób
11	Warsztaty dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Dziecięcego: „Kreatywna Nauka” – „Wdech – wydech” „Planeta Ziemia” – „Piękno burzy”	03.02.	57 osób
12	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Austria śladami Mozarta”	08.02.	122 osoby
13	Walentynki w „Kamyku” – zabawa taneczna dla dorosłych	10.02.	93 osoby
14	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Mehendi i payal – kulturowy trend zdobienia ciała w Indiach”	15.02.	112 osób
15	Pokaz filmu – „Po tamtej stronie”, reżyseria: Aki Kaurismäki. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	17.02.	45 osób
16	Poranek teatralny dla dzieci Spektakl pt.: „Smerfne przygody” w wykonaniu Teatru Błaszany Bębenek	18.02.	440 osób
17	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Sny – królewska droga do podświadomości”	22.02.	141 osób
18	Wernisaż wystawy „Tajlandia – Królestwo Złotego Buddy” - wystawa fotografii	23.02.	ok. 60 osób
19	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Jak pozostać sprawnym przez całe życie”	1.03.	108 osób
20	Warsztaty dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Dziecięcego: „Kreatywna Nauka” – „Farby tablicowe” „Planeta Ziemia” – „Globalne ocieplenie”	3.03.	62 osoby
21	41 Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka” – eliminacje gminne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	7.03.	74 osoby
22	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Koncert „Kobieto, kobieto choć tyle masz wad, bez Ciebie coś wart, coś wart byłby świat” w wykonaniu Zespołu Metafora	8.03.	125 osób
23	41 Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka” – eliminacje powiatowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	14.03.	67 osób

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
24	Spotkanie Wielkanocne dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Spektakl „PASJA” – w wykonaniu Teatru A	15.03.	134 osoby
25	Pokaz filmu – „The Square”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	17.03.	45 osób
26	Poranek teatralny dla dzieci godz.10:30 oraz 12:00 Spektakl pt.: „Sklep z zabawkami” w wykonaniu Teatru Urwis	18.03.	436 osób
27	Koncert Laureatów eliminacji powiatowych 41.Konkursu Recytatorskiego „Warszawska Syrenka”	21.03.	60 osób
28	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Medycyna przeciwstarzeniowa – fakty i mity”	22.03.	110 osób
29	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Skalne skarby naszej ziemi – geoturystyczne rarytasy od Bałtyku po Karpaty”	5.04.	106 osób
30	Warsztaty dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Dziecięcego: „Kreatywna Nauka” - „Zabawna fizyka” „Planeta Ziemia” - „Rekord świata”	7.04.	67 osób
31	Koncert Zespołu „Warszawska Orkiestra Sentymentalna”, „Radośni z Niepodległej” - piosenki z czasu Odzyskania Niepodległości i Dwudziestolecia Międzywojennego	8.04.	250 osób
32	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Nowe technologie w rękach Seniora. Telewizja i Internet”	12.04.	111 osób
33	Pokaz filmu – „Księżyc Jowisza”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	14.04.	40 osób
34	Koncert „Kuplety Warszawskie” - szemrane szlagiery międzywojnia	15.04.	180 osób
35	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Wojciech Młynarski. Czyli róbmy swoje”	19.04.	110 osób
36	„Wiosenne rytmy” w „Kamyku” – zabawa taneczna dla dorosłych	21.04.	79 osób
37	Poranek teatralny dla dzieci, Spektakl pt.: „O rybaku i złotej rybce” w wykonaniu Teatru Tup Tup	22.04.	329 osób
38	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Rozpoznawanie ziół i ich zastosowanie”	26.04.	105 osób
39	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Mądre i właściwe stosowanie leków”	10.05.	101 osób
40	Warsztaty dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Dziecięcego: „Kreatywna Nauka” - „Papier czerpany” „Planeta Ziemia” - „Czerwona księża”	12.05.	62 osoby
41	Pokaz filmu – „Bezlitosny”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	12.05.	40 osób
42	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Więcej niż miód”	17.05.	74 osób
43	„Artystyczne Pasje, Twórcze Odkrycia” - wernisaż pracowni plastycznych MOK: -Dziecięcej Pracowni Rysunku i Malarstwa pod	18.05.	150 osób

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
	kierunkiem Ingridy Wycichowskiej -Pracowni „warsztatów ze sztuką” pod kierunkiem Justyny Mańkowskiej -Akademii Rękodzieła Artystycznego pod kierunkiem Anny Baćmagi -Pracowni gliny pod kierunkiem Elżbiety Sybilskiej		
44	Poranek teatralny dla dzieci, Spektakl pt.: „Leśna przygoda, czyli na ratunek planecie” w wykonaniu Teatru Ptasie Melodie	20.05.	204 osoby
45	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: Spotkanie ze znanym pruszkowianinem	24.05.	93 osoby
46	Majowe rytmy w „Kamyku” – zabawa taneczna dla dorosłych	26.05.	49 osób
47	Wykład dla Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: „Profilaktyka cukrzycy”	7.06.	81 osób
48	Uroczyste zakończenie VII Roku Akademickiego Pruszkowskiego Uniwersytetu Dziecięcego „Uff jak gorąco”	9.06	26 osób
49	Uroczyste Zakończenie Roku Akademickiego 2017/2018 Pruszkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku Koncert „Muzyczne Przeboje Zjednoczonej Europy” – najpopularniejsze muzyczne wizytówki krajów i regionów Unii Europejskiej „Między op-artem, a konstruktywizmem” – wernisaż wystawy Andrzeja Jendrasiaka	14.06.	150 osób
50	„Roztańczeni, Rozśpiewani, Roześmiani” Uroczysty koncert „Niepodległa dla Wszystkich” podsumowanie całorocznej działalności artystycznej Zespołów MOK	17.06.	200 osób
51	Półkolonie dla dzieci w wieku 6-12 lat „Historycznie i współcześnie z Panem Kleksem” – według autorskiego programu	25.06. – 20.07.	240 osób

Źródło: Miejski Ośrodek Kultury w Pruszkowie

Tabela 42 Zestawienie imprez, koncertów, spotkań autorskich od sierpnia do grudnia 2018

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
1	Muzyczne widowisko dla dzieci w ramach Poranka Teatralnego „Siostry Wajs i Zespół taneczny STONOGA”	16.09	281 osób
2	Pokaz filmu – „Baraż”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	29.09	ok. 30 osób
3	Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego PUTW, Koncert „Starszych Panów – przeboje wszechczasów”	4.10	ok.200 osób
4	Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego PUD „Oni też kiedyś byli dziećmi”- interaktywny wykład	6.10	ok. 40 osób
5	Koncert Ray Wilson - Genesis Classic	7.10	398 osób
6	Wykład dla PUTW – Prezydent Jan Starzyński	11.10	ok. 160 osób
7	XXI Regionalny Przegląd Działalności Artystycznej	13.10	

Lp.	Nazwa imprezy	Data wydarzenia 2018 rok	Frekwencja
	Seniorów „Piękna Nasza Niepodległa”		ok.300 osób
8	Poranek Teatralny dla dzieci: „Niebrzydkie kaczątko i magiczna szafa”	14.10	ok. 398 osób
9	Habemus Papam - Pamięć i tożsamość” – koncert o pontyfikacie Jana Pawła II w 40 rocznicę wyboru Karola Wojtyły na papieża w ramach PUTW	18.10	ok.170 osób
10	Pokaz filmu – „W ułamku sekundy” Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	20.10	ok. 30 osób
11	„Kobiety w życiu Marszałka Piłsudskiego”	25.10	ok.150 osób
12	Koncert „Złoty wiek polskich estrad XX-lecia Międzywojennego” - Zespół Impresja	4.11	188 osób
13	Wykład dla PUTW Katarzyna K. Traczyk – Dyrektor Muzeum Harcerstwa – wykład o Aleksandrze Kamińskim	8.11	ok. 100 osób
14	Warsztaty dla PUD: Ścisły historyk – „Epoka kamienia, brązu i żelaza” Badawczy biolog – „Siła natury” Sztuczki ze sztuką – „Artystyczne dzieło sztuki”	10.11	91 osób
15	Wykład dla PUTW „Duchowieństwo na drogach Niepodległości”	15.11	ok. 100 osób
16	Poranek Teatralny dla dzieci: „Przygody bociana Klekosa”, Spektakl w wykonaniu Teatru Dur-Moll	18.11	ok. 398 osób
17	Wykład dla PUTW – projekcja filmu „Jan Paweł II – Apostoł Miłosierdzia” Spotkanie i rozmowa z autorem	22.11	ok. 120osób
18	Wykład dla PUTW – spotkanie z Pawłem Świątoreckim	29.11	111 osób
19	Wykład dla PUTW – „Ignacy Jan Paderewski – artysta, polityk, jeden z największych Polaków w historii”	6.12	ok. 110 osób
20	Warsztaty dla PUD: Ścisły historyk – „Starożytny Egipt”, Badawczy biolog – „Jak się leczą zwierzęta”. Sztuczki ze sztuką – „Kto patrzy na nas z obrazów”	8.12	78 osób
21	Pokaz filmu „Młodość”. Organizatorzy projekcji – Miejski Ośrodek Kultury i Społeczne Stowarzyszenie „Forum Pruszków”	8.12	ok. 30 osób
22	Poranek Teatralny dla dzieci „Nadchodzące Święta każdy zapamięta”	9.12	796 osób
23	Spotkanie opłatkowo-kolędowe – koncert dla PUTW w wykonaniu „Studia Piosenki” pod kierunkiem Edyty Ciechomskiej	13.12	ok. 120 osób

Źródło: Miejski Ośrodek Kultury w Pruszkowie

Książnica Pruszkowska im. Henryka Sienkiewicza

Książnica Pruszkowska im. H. Sienkiewicza powstała na fali pozytywistycznych przemian przełomu XIX i XX wieku w 1903 roku. Założona dzięki inicjatywie i ofiarności wielu przemysłowców i obywateli Pruszkowa. Dziś Książnica, to wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży oraz czytelnia naukowa, a także 8 autonomicznych filii. Księgozbiór liczy niemal 170 tysięcy tomów, do dyspozycji 11 tysięcy stałych czytelników.

Institucja jest też organizatorem znaczącego konkursu poetyckiego o zasięgu ogólnopolskim, inspirowanego twórczością C.K. Norwida (15. edycja w 2018 roku).

Prowadzi rozwiniętą działalność edytorską. Wydawane przez nią pozycje (tematyka głównie lokalna, historyczna) biorą udział w wystawach i targach książki historycznej, następstwem czego jest szerokie promowanie Miasta Pruszkowa na rynku wydawniczym, w środowisku historyków, regionalistów i uznanie znawców sztuki edytorskiej.

W pruszkowskiej Książnicy organizowane są liczne spotkania z pisarzami, ludźmi sceny i wykonawcami muzyki poetyckiej.

Książnica Pruszkowska należy do największych bibliotek na Mazowszu.

Pełni funkcję biblioteki powiatowej sprawując nadzór metodyczny i merytoryczny nad bibliotekami powiatu pruszkowskimi.

Działalność prowadzi w oparciu o statut nadany uchwałą Nr XXXII.288.2013 Rady Miejskiej w Pruszkowie.

CZYTELNICY - 2018 r.			
Nazwa biblioteki	Liczba użytkowników		Liczba czytelników na 100 mieszkańców
	ogółem	w tym czytelników	
0	1	2	3
Książnica Pruszkowska im. H. Sienkiewicza	10252	10252	17,38

Załącznik do raportu stanowi tabela „FORMY PROMOCJI KSIĄŻKI w roku 2018”, w której szczegółowo przedstawiono wszystkie działania promocyjne książek przeprowadzone w 2018 r. przez Książnicę Pruszkowską.

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy

W poniższym sprawozdaniu znalazły się wszystkie informacje na temat działalności naukowej, konserwatorskiej, popularyzatorskiej, oświatowej i kulturalnej, którą w 2018 roku prowadziło Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie.

I DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I KONSERWATORSKA

Zbiory

1. Pierwszego kwietnia 2018 roku rozpoczęła prace Komisja Inwentaryzacyjna powołana przez Dyrektora Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w celu – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach (Dz.U. 2004 nr 202 poz. 2073) - przeprowadzenia inwentaryzacji zbiorów archeologicznych w formie spisu z natury.

Zadaniem Komisji jest kontrola zgodności wpisów dokumentacji ewidencyjnej ze stanem faktycznym zbiorów. Do dnia 31 grudnia 2018 roku Komisja dokonała spisu zabytków z natury na 152 arkuszach inwentaryzacyjnych, rejestrując 15 082 pozycje spisowe.

Ze względu na inwentaryzację, Muzeum wstrzymało do końca 2019 roku udostępnianie i użyczenie zbiorów archeologicznych.

2. Ewidencja zbiorów archeologicznych MSHM

- a. Muzeum przejęło w depozyt materiał zabytkowy odkryty na terenie Błonia, który został pozyskany w 2015 roku w trakcie terenowych badań weryfikujących zasięg stanowisk archeologicznych AZP 58-64/26 oraz AZP 57-63/1. Badania były prowadzone przez zespół pracowników Muzeum oraz Mazowieckiego Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego (decyzja MWKZ nr 950/2018 z dnia 27 lipca 2018 roku).
- b. Decyzją Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Muzeum przejęło na własność zabytek znaleziony przypadkowo w Parzniewie, gm. Brwinów (decyzja MWKZ nr 1682.2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku oraz protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 7 sierpnia 2018 roku).
- c. Do Księgi Wpływu Muzealiów wpisano 2 zbiory zabytków z badań wykopaliskowych prowadzonych przez Muzeum (MSHM/A/284/2018-MSHM/KsW/285/2018).
- d. W Księdze Inwentarzowej Muzealiów Archeologicznych dokonano wpisu zabytku przekazanego na własność MSHM przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MSHM/A/10118).

3. Magazyn zbiorów archeologicznych

- a. Do magazynu zbiorów przyjęto materiał zabytkowy pochodzący z badań wykopaliskowych prowadzonych przez Muzeum na stanowiskach:
  - ◆ Brwinów ul. Piłsudskiego AZP 58-63/11 (badania 2014),
  - ◆ Brwinów ul. Piłsudskiego AZP 58-63/11 (badania 2015).
- b. Wykonano 1 tymczasową kartę magazynową (nr 565) oraz uaktualniono dane na 3 kartach (nr: 558, 559, 561).

Użyczenie zbiorów

1. Muzeum Regionalne w Pułtusk zwróciło 52 zabytki pochodzące z badań na cmentarzysku w Kleszewie pow. Pułtusk. Zabytki te były eksponowane na wystawie *Średniowieczne proto-miasto w Pułtusk. Multimedialna ekspozycja z dziejów kasztelanii majątkowej biskupstwa płockiego*. Zabytki pozostawały w użyczeniu od 7 listopada 2016 roku do 28 czerwca 2018 roku.

2. W 2018 roku wydano pracownikom Muzeum z magazynu zabytków 192 zespoły ceramiczne i 16 zabytków wydzielonych z różnych stanowisk archeologicznych oraz cały zbiór zabytków ze stanowiska w Kaniach.
3. Pani Kamili Baturo, pracownikowi Działu Archeologii Muzeum Warszawy udostępniono, do naukowego opracowania, szklane zabytki odkryte na stanowisku w Młochowie.
4. Dział Inwentarzowy na bieżąco udziela zainteresowanym informacji dotyczących obecności w zbiorach MSHM określonych rodzajów zabytków.

Prace dokumentacyjne i archiwizacyjne

1. *Rejestr Archiwum Dokumentacji Naukowej* powiększył się o materiały z 4 stanowisk badawczych (MSHM/ADN540 – MSHM/ADN/543). Do archiwum zostały złożone sprawozdania z przeprowadzanych prac wykopaliskowych, dziennik badań, karty obiektów, tablice dokumentacji fotograficznej, inwentarze polowe zabytków, inwentarz dokumentacji fotograficznej i rysunkowej oraz polowa dokumentacja rysunkowa.
2. W *Rejestrze wypożyczeń z Archiwum Dokumentacji Naukowej* dokonano 41 wpisów (RWADN 161-201). Dokumentację naukową udostępniano pracownikom Muzeum na zasadzie wypożyczeń wewnętrznych.
3. Opracowywano procedury dotyczące zarządzania zbiorami archeologicznymi Muzeum:
  - a. Przygotowano zasady kwalifikowania materiałów archeologicznych pozyskiwanych przez Muzeum w związku z ich późniejszą ewidencją.
  - b. Opracowano zasady opisywania zabytków i sposobu ich wykazywania w procesie ewidencji zbiorów archeologicznych. W ramach procedury opracowano:
    - ◆ kryteria doboru nazw wpisowych zabytków archeologicznych podlegających ewidencji w dokumentacji muzealnej,
    - ◆ instrukcję redakcyjną, czyli zasady sporządzania opisu zabytku w polu wolnotekstowym Karty Ewidencyjnej,
    - ◆ zalecenia dotyczące zasad wykazywania zabytków na Kartach przygotowawczych wpisu do dokumentacji ewidencyjnej Muzeum.
  - c. Opracowano procedury dotyczące ewidencjonowania zabytków dla:
    - ◆ Inwentarzy polowych zabytków,
    - ◆ Kart ewidencyjnych zabytków (depozytów oraz muzealiów),
    - ◆ Księgi Depozytów,
    - ◆ Księgi Inwentarzowej Muzealiów Archeologicznych,
    - ◆ Księgi Archeologicznych Materiałów Pomocniczych,
    - ◆ Karty przygotowawczej wpisu do dokumentacji ewidencyjnej Muzeum,

- ◆ Rejestru materiałów zabytkowych pozyskanych w toku badań archeologicznych prowadzonych przez Muzeum, oczekujących na opracowanie,
  - ◆ Rejestru zbiorów archeologicznych,
  - ◆ Katalogu zbiorów archeologicznych,
  - ◆ Trybu skreślenia zabytków z ewidencji zbiorów,
  - ◆ Zabezpieczenia dokumentacji ewidencyjnej,
  - ◆ Udostępniania informacji zawartych w dokumentacji ewidencyjnej,
  - ◆ Oznaczania zabytków.
- d. Przygotowano wzory formularzy ww. ksiąg ewidencji, kart i rejestrów.
- e. Przygotowano wzory i instrukcje 20 formularzy rejestrów prowadzonych przez Dział Inwentarzowy MSHM.
4. W 2018 roku porządkowano inwentarz dokumentacji fotograficznej MSHM pod względem praw autorskich. Dokonano weryfikacji dla zdjęć od nr. 318 do 4335.

Granty

W latach 2014-2018 w Muzeum był realizowany projekt badawczy pt. - *Kleszewo – największa nekropola kultur przeworskiej i wielbarskiej na Mazowszu i Podlasiu. Opracowanie monograficzne cmentarzyska*. Przedsięwzięcie było finansowane przez Narodowe Centrum Nauki w Krakowie w ramach konkursu PRELUDIUM 6 (nr UMO-2013/09/N/HS3/02882).

Projekt został zakończony w marcu 2018 roku, Narodowe Centrum Nauki przyjęło sprawozdanie z jego realizacji we wrześniu tego samego roku.

Publikacje, konferencje, sympozja, szkolenia

1. Artykuły i publikacje

- a. Marcin Woźniak. *Zapinka Almgren 172 z Wąsosza, w powiecie grajewskim, na tle innych fibul tego typu z obszaru kultury wielbarskiej i zachodniobałtyjskiego kręgu kulturowego* (w:) S. Wadyl, M. Karczewski, M. Hoffmann (red.), *Materiały do Archeologii Warmii i Mazur*, tom 2, Warszawa-Białystok-Olsztyn, 2018, 153-193 (z I. Szter i A. Wiśniewską).
- b. Marcin Woźniak. *Dwie interesujące zapinki z cmentarzyska w Kleszewie, pow. pułtuski* (w:) W. Nowakowski, W. Orliński, M. Woińska (red.), *Relacje kultury przeworskiej i lateńskiej na Mazowszu: wnioski z badań cmentarzyska przeworskiego w Legionowie CSP*, Legionowo-Warszawa, 2017, 239-254.
- c. Marcin Woźniak *Milanówek/Falęcin – a settlement of iron-smelters from the Late Antiquity*, *Archeologické rozhledy*, t. LXX, 2018, 363-380.

- d. Robert Janiszewski. *Before or after? Stratigraphic relations of Iron Age slag-pit furnaces In the Mazovian Centre of Metallurgy*. Archeologické rozhledy, t. LXX, 2018, 381-390

2. Referaty wygłoszone przez pracowników MSHM

- a. 6-8 czerwca 2018 r., konferencja, III Warmińsko-Mazurska Sesja Sprawozdawcza w Giżycku: Marcin Woźniak - *Zapinki typu Jezerine z Kleszewa na wschodnim Mazowszu*.
- b. 6-8 czerwca 2018 r., konferencja, III Warmińsko-Mazurska Sesja Sprawozdawcza w Giżycku: Marcin Woźniak - *Rzymsko-bizantyjska fibula z północno-wschodniej Polski* (z Ł. Szczepańskim).
- c. 8 września 2018 r., Pruszkowski Festiwal Archeologiczny ARTEfakty 2018 Pruszków, Debata: Katarzyna Dejtrowska – *Starożytny piec dymarski do wytopu żelaza*.
- d. 8 września 2018 r., Pruszkowski Festiwal Archeologiczny ARTEfakty 2018 Pruszków, Debata: Robert Janiszewski – *Obiekt 1/99 (studnia) ze stanowiska w Brwinowie*.
- e. 8 września 2018 r., Pruszkowski Festiwal Archeologiczny ARTEfakty 2018 Pruszków, Debata: Marcin Woźniak – *Skarb narzędzi kowalskich z Tłustego*.
- f. 26 – 28 października 2018 r., IV Seminarium Archeometalurgiczne *Metodyka badań stanowisk dawnej metalurgii żelaza i metali kolorowych*. Wólka Milanowska. Robert Janiszewski, Marcin Woźniak - *Metody badań archeologicznych i dokumentacji obiektów na stanowiskach z piecami dymarskimi wypracowane przez S. Woydę na Mazowszu*.

3. Udział w sesjach, szkoleniach oraz konferencjach naukowych i sprawozdawczych organizowanych poza siedzibą instytucji:

- a. 1 marca 2018 r., Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Seminarium z archeologii Europy środkowej w I tysiącleciu przed Chrystusem – *Sideros*.
- b. 14 marca 2018 r., Narodowe Centrum Kultury w Warszawie. *Jak zaistnieć na Facebooku?* – webinarium;
- c. 11 kwietnia 2018 r., Narodowe Centrum Kultury w Warszawie. *Płatna promocja w mediach społecznościowych* – webinarium;

- d. 9 maja 2018 r. Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Seminarium z archeologii Europy środkowej w I tysiącleciu przed Chrystusem - *Sideros*.
- 4. Ponadto pracownicy Muzeum uczestniczyli w uroczystych promocjach czasopism archeologicznych oraz okazjonalnych wykładach naukowych organizowanych przez instytucje zewnętrzne.

II DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA, OŚWIATOWA I KULTURALNA

Nagrody

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego zostało *laureatem plebiscytu „Focus na Mazowieckie”* w kategorii *Nauka i Technika*. Organizatorem Konkursu był Samorząd Województwa Mazowieckiego oraz Burda Publishing Polska. Czytelnicy magazynu Fokus, National Geographic Traveler oraz mieszkańcy Mazowsza mogli głosować na instytucje, które w najciekawszy sposób propagują wiedzę w zakresie: nauki i techniki, kultury i sztuki, historii oraz przyrody.

Wystawy

1. Wystawa stała

Ekspozycja *Przedświt – Mazowieckie Centrum Metalurgiczne z przełomu er* jest stale udostępniana zwiedzającym. Odwiedzają ją grupy zorganizowane, w tym grupy szkolne, a także osoby indywidualne – dzieci, młodzież i osoby dorosłe, z kraju i z zagranicy. Od marca 2017 roku zwiedzający mogą ją oglądać bezpłatnie w związku z otrzymaniem przez Miasto Pruszków dofinansowania ze środków *Europejskiego funduszu rozwoju regionalnego*. Wystawę stałą odwiedziło 5058 osób.

2. Wystawy czasowe

W 2018 roku Muzeum przygotowało 8 wystaw czasowych eksponowanych w pomieszczeniach placówki w tym 2 ekspozycje plenerowe – jedną przygotowaną w ogrodzie muzealnym oraz drugą udostępnioną zwiedzającym w przestrzeni miejskiej Brwinowa.

a. *Con Amore* – wystawa malarstwa

Twórcami zbiorowej wystawy obrazów *Con Amore* byli członkowie Salonu Pruszkowskiego oraz absolwenci studiów podyplomowych rysunku i malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Inspiracją eksponowanych prac była twórczość Any Marí Martínez („Aria 5”). Wystawa była udostępniona zwiedzającym od 20 stycznia do 2 marca 2018 roku. Wystawę odwiedziło 90 osób.

b. *Dziewięć światów – wystawa fotografii*

Wystawa zdjęć Patrycji Makowskiej pt. *Dziewięć światów*. Ekspozycja była dostępna dla zwiedzających od 14 lutego do 18 marca. Wernisaż odbył się podczas inauguracji nowego projektu *Pruszków – miasto spotkań*.

Prezentowane zdjęcia lotnicze Islandii miały nawiązywać do znanej z mitologii skandynawskiej opowieści o drzewie życia Yggdrasilu, które łączył dziewięć światów. Wystawę czasową odwiedziły 34 osoby.

c. *Obrazy muzyczne – wystawa malarstwa Magdaleny Nałęcz*

Wystawa prac malarskich Magdaleny Nałęcz *Obrazy muzyczne* była udostępniona zwiedzającym od 21 kwietnia do 30 kwietnia 2018 roku. Na ekspozycji znalazły się Muzeum po raz pierwszy podjęło próbę połączenia sztuk plastycznych z muzyką, aby uwypuklić, wzmocnić i poszerzyć świat zmysłów i emocji artystów i odbiorców. Wystawę odwiedziło 85 osób.

d. *Marjan Fuks. Pierwszy fotoreporter II Rzeczypospolitej*

Wystawa zdjęć *Marjan Fuks. Pierwszy fotoreporter II Rzeczypospolitej* została wypożyczona z Domu Spotkań z Historią w Warszawie. Ekspozycja nawiązywała do przypadających w 2018 roku obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przybliżała postać Marjana Fuka słynnego fotoreportera okresu międzywojennego, a poprzez jego prace najważniejsze wydarzenia ze świata polityki, kultury, życia codziennego w tym także najgłośniejsze ówczesne skandale i zbrodnie kryminalne. Pomysłodawcą i kuratorem wystawy był Krzysztof Wójcik fotograf i współtwórca Polskiej Agencji Fotografów FORUM. Użyczoną wystawę stosownie zaaranżowano i przystosowano do możliwości lokalowych placówki. Ekspozycja ukazywała najważniejsze wydarzenia odradzającej się Polski, w tym szczególnie pierwsze oficjalne obchody święta uchwalenia Konstytucji 3 maja. Wystawę można było zwiedzać od 3 maja do 17 czerwca; była ona integralną częścią wydarzeń muzealnych odbywających się z okazji obchodów Święto Narodowego Trzeciego Maja oraz Nocy Muzeów. Wystawę czasową zwiedziło 1278 osób.

e. *Odkryj starożytne Mazowsze. Mazowieckie centrum metalurgiczne II w p.n.e. - III w. n.e. – wystawa plenerowa*

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie przygotowało plenerową ekspozycję, która jest obecnie prezentowana w Brwinowie, a następnie będzie eksponowana w okolicznych miejscowościach. Celem wystawy jest przybliżenie mieszkańcom tych terenów wiedzy o Mazowieckim Centrum Metalurgicznym – jednym z głównych ośrodków metalurgii żelaza w środkowej Europie sprzed 2 tysięcy lat. Na dziesięciu planszach wystawy został ukazany fenomen mazowieckiego

hutnictwa, efekty badań wykopaliskowych, odkryte obiekty archeologiczne w tym szczególnie pozostałości pieców dymarskich, sprzęt i narzędzia oraz wyroby starożytnych kowali i hutników. Zaprezentowana została również sylwetka Stefana Woydy – archeologa i odkrywcy tego ośrodka hutniczego. Ekspozycja została zrealizowana we współpracy z Towarzystwem Opieki nad Zabytkami, Koło w Brwinowie.

f. Artefakty – plenerowa wystawa rzeźby

W ramach Pruszkowskiego Festiwalu Archeologicznego ARTEfakty 2018 miał miejsce tygodniowy plener rzeźbiarski, efektem którego były prace udostępnione zwiedzającym w ogrodzie muzealnym. Wernisaż odbył się 14 września. Prace artystów inspirowane były archeologią i zabytkami mazowieckiego centrum metalurgicznego sprzed 2 tysięcy lat. Wystawę plenerową odwiedziło 488 osób

g. Artefakty – wystawa plakatów

Na Pruszkowski Festiwal Archeologiczny ARTEfakty składały się warsztaty plakatu. Wystawa projektów plakatów inspirowanych zabytkami archeologicznymi oraz osadnictwem hutniczym kultury przeworskiej okresu wpływów rzymskich była prezentowana w oranżerii pruszkowskiego Muzeum oraz w Bibliotece Publicznej w Ożarowie Mazowieckim. Ekspozycje zwiedziło 220 osób

Lekcje muzealne

Popularyzacja wiedzy o archeologii, informowanie o zbiorach Muzeum, a za ich pośrednictwem upowszechnianie wiedzy o życiu codziennym naszych przodków jest jednym z głównych zadań Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie. Oferta edukacyjna Muzeum skierowana jest do uczniów szkół podstawowych, szkół średnich, przedszkoli oraz osób dorosłych.

Z okazji, przypadającej w 2018 roku, 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Muzeum zorganizowało cykl okazjonalnych lekcji muzealnych. Proponowane zajęcia miały interdyscyplinarny charakter łącząc wiedzę historyczną z muzealnymi eksponatami oraz teorię z praktyką w formie zajęć ruchowych i plastycznych. Ideą zajęć było budowanie wśród uczestników szacunku do dziedzictwa przodków i dumy z ich dokonań, a tym samym ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej i regionalnej.

Stała oferta edukacyjna Muzeum:

1. *Tańcowała igła z nitką - czyli jak zostać krawcem;*
2. *W warsztacie garncarskim;*
3. *(Nie)złota biżuteria;*
4. *W dawnym domu;*
5. *Dzieje najstarsze Mazowsza;*
6. *W średniowiecznym kufrze;*
7. *Muzeum bez tajemnic;*
8. *Rzym zwycięski. Od miasta-państwa do Imperium Romanum;*
9. *Jak dawniej pisano;*
10. *Odkrywanie przeszłości - ABC archeologii;*
11. *Kuj żelazo póki gorące;*
12. *Wśród myśliwych i zbieraczy;*
13. *Pruszkowska lokomotywa;*
14. *Pruszków naszych przodków;*
15. *Baśnie i legendy dawnego Mazowsza;*
16. *Budowniczości Mazowsza;*
17. *Słowiańskie Mazowsze.*

Kurs .... na Niepodległość:

18. *Patriotą być;*
19. *Nasza Niepodległa;*
20. *Legiony to żołnierska nuta;*
21. *Pierwsza Kadrowa;*
22. *Wielkanoc w okopach wielkiej wojny.*

Z rzemiosłem i ekologią za pan brat - Letnie warsztaty artystyczne dla dzieci:

23. *Rzemiosło dostatek przyniosło:*
  - ♦ ozdobienie podkowy techniką decoupage;
  - ♦ wykonanie drewnianej ramki na zdjęcia.
24. *Wikliniarz Szymon:*
  - ♦ wykonanie podkładek pod kubek z papierowej wikliny;
  - ♦ wykonanie koszyka ze sznurków.
25. *Koronczarka Teresa i kupiec Bławatny:*
  - ♦ wykonanie kartki haftem matematycznym;
  - ♦ wykonanie breloczków na dyskach kumihimo

26. Młynarz Kuba i żebrak:

- ◆ wykonanie koralików z masy solnej;
- ◆ Wykonanie makramy z ziaren zbóż.

27. O uczniu krawca, Marcinie:

- ◆ Wykonanie pokrowca na telefon z filcu;
- ◆ Wykonanie przytulanki z rękawiczki.

28. Rady na odpady:

- ◆ wykonanie skarbonki z butelki PET;
- ◆ wykonanie łapacza snów z butelek PET.

29. Ziemia, wyspa zielona:

- ◆ wykonanie lampionów ze słoików;
- ◆ wykonanie maskotki z doniczek.

30. Woda - mam, tato, co wy na to:

- ◆ wykonanie organizatorów z rolek tekturowych;
- ◆ wykonanie zegara ze starej płyty winylowej.

31. Ekologiczny dom:

- ◆ wykonanie maskotki – niedoparka;
- ◆ wykonanie piórnika z resztek materiałów.

32. W kontakcie z naturą:

- ◆ wykonanie breloczków z samodzielnie wykonanych pomponów;
- ◆ wykonanie drzewek szczęścia z drutu i guzików.

Zostało zrealizowanych 186 lekcji muzealnych, w których uczestniczyło 3860 osób.

Prelekcje

1. W pierwszym półroczu 2018 roku były kontynuowane zapoczątkowane jesienią 2017 roku 2 serie popularnonaukowych wykładów skierowanych do szerokiej publiczności.

a. Księstwo Mazowieckie – dramatyczne wydarzenia, zamki, książęta, rycerz i smok – cykl prelekcji popularnonaukowych

Cykl historycznych prelekcji zatytułowany *Księstwo Mazowieckie - dramatyczne wydarzenia, zamki, książęta, rycerze i smok* prowadził archeolog, dziennikarz, twórca *Szlaku Książąt Mazowieckich* - Daniel Sukniewicz. Uczestnicy prelekcji poznawali zawile i niejednoznaczne dzieje Księstwa Mazowieckiego. Były zgłębiane losy książąt mazowieckich, dla których niezależność Mazowsza była sprawą nadrzędną. Dowiadywano się o ich walkach o tron krakowski, o skomplikowanych relacjach

z Królestwem Polskim, Państwem Krzyżackim i innymi sąsiadami, które kształtowały tożsamości tej ziemi. W prelekcjach uczestniczyło 101 osób.

b. *Młot i kielich. Opowieści z wikińskiej Północy* – cykl prelekcji popularnonaukowych

Kontynuowano także prelekcje omawiające dzieje Wikingów, w tym szczególnie ich kulturę. *Młot i kielich. Opowieści z wikińskiej Północy* były projektem, na który składały się cykliczne, czwartkowe spotkania prowadzone przez Dr. Łukasza Malinowskiego. Sagi wikińskie, przekazy średniowiecznych kronikarzy oraz znaleziska archeologiczne były bazą do przybliżania wiedzy o mieszkańcach wczesnośredniowiecznej Skandynawii - jak biesiadowali i jak się bawili, kim byli berserkowie, dlaczego wikińskim wojownikom zależało na chwale i sławie, jaką rolę pełniły kobiety, czy były kaptankami, wojowniczkami, czy też przykładnymi gospodyniami. W prelekcjach uczestniczyło 87 osób.

2. W 2018 roku przypada 100 rocznica odzyskania przez Polskę Niepodległości. Z tej okazji zostały przygotowane okazjonalne wykłady oraz debata. W ramach uczczenia tego wydarzenia, 10 maja odbyła się prelekcja, którą przeprowadził dr Paweł Brudek, zatytułowana *3 Maja 1916: Święto Konstytucji, propaganda i polityczna gra o Polskę*. Natomiast 17 maja miała miejsce debata *Adres: Niepodległość – jak tam dojść?* z udziałem specjalistów, których działalność naukowa skupia się nad badaniem historii II Rzeczypospolitej. Ekspertami byli: prof. Andrzej Chwalba, prof. Mariusz Wołos, dr hab. Katarzyna Sierakowska, dyskusję moderowała Hanna Maria Giza.

5 listopada dla dzieci i młodzieży została zorganizowana prelekcja przybliżająca młodym słuchaczom historię symboli narodowych. Wykłady prowadził Przemysław Rej – Kierownik Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie. W prelekcjach uczestniczyło 164 osoby.

łącznie we wszystkich prelekcjach, cyklicznych i okazjonalnych, zorganizowanych w 2018 roku uczestniczyło 745 osób.

Koncerty

W 2018 roku Muzeum działalność muzyczną rozpoczęło Koncertem noworocznym w wykonaniu Katarzyny Dudy i Marka Bracha. Bardzo udanym wydarzeniem był występ Agi Zaryan, która wykonywała utwory jazzowe. Tradycyjnie okres Świąt Wielkanocnych został uświetniony *Koncertem na Wielki Tydzień* w wykonaniu Meccore String Quartet. Sezon muzyczny 2017-2018 został zakończony 21 kwietnia niezwykłym spotkaniem *Nowa podróż zimowa* w wykonaniu Marcina Zdunika oraz Aleksandra Dębicza. Wszystkie koncerty sezonu muzycznego zostały uatrakcyjnione

obrazami ilustrującymi nastrój wydarzenia, których autorką była Magdalena Naęcz. W okresie wakacyjnym odbyły się dwa muzyczne spotkania. Jedno z nich było dedykowane dzieciom. Grupa teatralna Muzyczna Ferajna przygotowała spotkanie muzyczne na motywach znanej baśni Charlesa Perraulta - *Kopciuszek na obcasach i w adidasach*. Promując młodych artystów, Muzeum zorganizowało recital fortepianowy Juliusza Goniarskiego – studenta Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

W październiku 2018 roku został zainaugurowany nowy sezon muzyczny - *Sezon koncertowy 2018/2019*. W okresie jesiennym melomani mogli usłyszeć muzykę klasyczną i jazzową. Koncertom towarzyszyły grafiki oraz malarstwo znakomitej artystki Bożeny Kotulskiej.

Łącznie w 10 koncertach uczestniczyło 1255 osób.

Rodzinne spotkania weekendowe

Muzeum łącząc pokolenia stara się realizować różnorodne projekty edukacyjne. Jednym z nich są Rodzinne spotkania weekendowe. Na ich program składają się pokazy, warsztaty, prelekcje, gry i zabawy, uczestnikami są dzieci, młodzież i dorośli. 11 listopada 1918 roku, po 123 latach politycznej nieobecności, Polska odzyskała niepodległość. Muzeum włączyło się w uroczyste celebrowanie tego święta realizując projekt zatytułowany *Ku niepodległości – tożsamość, kultura, symbolika*. Zamierzeniem Muzeum jest opowiadanie o drodze do niepodległości, o różnych obliczach kultury kształtowanej przez Polaków podczas zaborów, o wydarzeniach, ważnych postaciach epoki, literaturze, ubiorze i tańcu. Społeczeństwo polskie, kultywowało przywiązanie do swoich dziejów, tradycji, języka, dzięki czemu udało się odbudować własną państwowość. Szacunek do dziedzictwa przodków, dumą z ich dokonań, a przede wszystkim zrozumienie naszych sukcesów i porażek oto cel tych spotkań.

Łącznie w spotkaniach uczestniczyło 192 osoby.

Pruszków – miasto spotkań

W 2018 roku został zainicjowany cykliczny projekt *Pruszków – miasto spotkań*. Cyklowi towarzyszyły autorskie spotkania, w czasie których poruszone były zagadnienia związane z istotnymi dla kultury i cywilizacji wydarzeniami historycznymi, przedsięwzięciami artystycznymi czy też z niezwykłymi dziełami sztuki. Każde z nich było połączone ze stosowaną formą artystyczną (teatralną, filmową, literacką) wizualizującą prezentowane zagadnienie. Pierwsze spotkanie odbyło się 17 lutego, a jego tematem była *Edda poetycka* - najstarszy zabytek piśmiennictwa islandzkiego. W trakcie tego spotkania można było wysłuchać pieśni o skandynawskich bogach i bohaterach. Czytaniu towarzyszyła, wykonywana na żywo, specjalnie skomponowana muzyka. Uzupełnieniem wydarzenia był wernisaż zdjęć Islandii autorstwa Patrycji Makowskiej pt. *Dziewięć światów*.

Podczas 2 kolejnych spotkań odbyły się warsztaty kaligrafii. Uczestnikom zajęć została przybliżona wiedza o jednym z najpiękniejszych iluminowanych manuskryptów średniowiecznych, jakie zachowały się do naszych czasów: *Ewangeliarzu świętego Kolumby*, czyli *Księdze z Kells*. Bohaterem drugiego spotkania był *Mszał Biskupa Erazma Ciołka*, jeden z najwybitniejszych przykładów polskiego Iluminatorstwa z okresu wczesnego renesansu. Warsztaty kaligraficzne pozwoliły poznać ówczesny krój pisma oraz narzędzia pisarskie, a także rozwijać zdolności pięknego pisania.

W ramach projektu *Pruszków – miasto spotkań* odbyła się także projekcja polskiego filmu niemego *Mogła nieznanego żołnierza* ilustrowana muzyką w wykonaniu znakomitego pianisty Aleksandra Dębicza. Wydarzenie zatytułowane *W starym kinie* poprzedziła prelekcja poprowadzona przez Grzegorza Rogowskiego. W spotkaniach uczestniczyło 170 osób.

Piknik rodzinny historyczny 3 Maja

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego po raz kolejny współorganizowało miejską imprezę z okazji obchodów 227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Był to Rodzinny Piknik Historyczny: *3 MAJA 1916 – Narodziny Święta Narodowego*. Przewodnim mottem imprezy były pierwsze, oficjalne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja w 1916 roku, w czasie trwania I Wojny Światowej. Na wydarzenia, które rozgrywały się na terenie Muzeum i Pruszkowałożyły się: gra miejska *Niepodległy Pruszków*, warsztaty artystyczne dla dzieci i dorosłych, zajęcia animacyjne dla najmłodszych, stanowiska rekonstruktorów, potańcówka oraz zwiedzanie wystawy stałej i czasowej. Poznanie realiów Wielkiej Wojny i początków II Rzeczypospolitej w Pruszkowie, w tym szczególnie działań wojennych w mieście i okolicach w przededniu odzyskania przez Polskę niepodległości, były zasadniczymi elementami gry miejskiej.

Uczestnicy pikniku brali także udział w licznych warsztatach artystycznych. Działała stacja sitodruku, przy której można było własnoręcznie wykonać na koszulkach lub torbach ozdoby z przedstawieniem orła białego lub kokardy narodowej z napisem *3 Maja*. Na innym stanowisku był malowany przez zainteresowane osoby monumentalny obraz, fragment dzieła Jana Matejki z napisem *Konstytucja*. Dla najmłodszych uczestników pikniku przygotowano stanowisko animacyjne *Wyśnij Patriotyzm*, gdzie szyto poduszeczki – przytulanki w narodowych barwach oraz wykonywano kokardy biało-czerwone.

Wiedzę o czasach sprzed 100 lat można było zdobyć na stanowiskach rekonstruktorów, na których odbywały się prezentacje, pokazy i warsztaty. Na stanowisku militarnym uczestnicy dowiadawali się jak wyglądało umundurowanie, uzbrojenie i wyposażenie żołnierzy z czasów Wielkiej Wojny. Życie codzienne w początkach XX wieku poznawano wykonując lalki i piłki szmaciane oraz bardzo modne w tamtych czasach ozdoby do włosów - fascynatory, a także uczono się posługiwać dawnymi urządzeniami domowymi – tarą, adapterem, ponadto można było się dowiedzieć, co to jest samowar i maselnica. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się stanowisko fotograficzne ze ścianką, na której wykonywano zdjęcia „z epoki”.

Potańcówka przy muzyce ludowej była prowadzona przez Patrycję Kuczyńską, przy akompaniamencie instrumentów ludowych. Tańczono polki, oberki, walczyki i tanga.

Przez cały czas trwania pikniku można było zwiedzać wystawę czasową *Marjan Fuks. Pierwszy fotoreporter II RP* oraz ekspozycję stałą *Przedświt. Mazowieckie centrum metalurgiczne z przełomu er.* We wszystkich wydarzeniach uczestniczyło około 2860 osób.

Noc Muzeów 2018 - Tajny detektyw

19 maja odbyła się kolejna edycja Europejskiej Nocy Muzeów. Jej głównym tematem były kryminalne historie z początków XX wieku. Inspiracją był Ilustrowany Tygodnik Kryminalno-Sądowy *Tajny Detektyw*, który ukazywał się od 1931 do 1935 roku. W każdym numerze publikowano reportaże dotyczące spraw kryminalnych prowadzonych przez polski wymiar sprawiedliwości. Relacje dotyczyły zarówno świata przestępczego, jak i historii z życia wyższych sfer. Ponadto integralną część wydarzenia stanowiła wystawa czasowa *Marjan Fuks. Pierwszy Fotoreporter II Rzeczypospolitej*, na której można było znaleźć zdjęcia ilustrujące wydarzenia kryminalne dwudziestolecia międzywojennego. Odbyło się spotkanie z Krzysztofem Wójcikiem – twórcą wystawy, a następnie kuratorskie oprowadzanie po ekspozycji.

Gra rodzinna (Escape room) – *Pomóż odnaleźć skradziony skarb hrabiny Potulickiej* wzbudzała wiele emocji i cieszyła się wielkim zainteresowaniem uczestników Nocy Muzeów.

Miało także miejsce spotkanie z udziałem Moniki Piątkowskiej oraz dr. hab. Mateusza Rodaka – *Tajny Detektyw – Międzywojenne afery kryminalne* skierowane przede wszystkim do dorosłej części uczestników wydarzenia.

Przez cały czas trwania Nocy Muzeów zwiedzano stałą ekspozycję *Przedświt – Mazowieckie Centrum Metalurgiczne z przełomu er.*

W Nocy Muzeów uczestniczyło około 700 osób

Rodzinny piknik w Otrębusach

Z okazji 600. rocznicy powstania Otrębus, 19 maja na terenie wokół pałacyku Toeplitza odbył się Rodzinny piknik, w którym także uczestniczyło pruszkowskie Muzeum. Nasza placówka przygotowała stanowisko promocyjne oraz warsztaty kowalskie dla uczestników imprezy.

XII Festyn Profilaktyczny Dzień Osiedla

16 czerwca po raz kolejny Muzeum aktywnie uczestniczyło w organizacji Rodzinnego Festynu Profilaktycznego *Dzień Osiedla* w Pruszkowie.

Pracownicy Muzeum prowadzili stanowisko pokazowo-animacyjne dla dzieci i młodzieży, które, było punktem w grze terenowej. Życie codzienne mieszkańców Mazowsza sprzed 10 tysięcy lat poznawano słuchając opowieści edukatora, oglądając i dotykając rekonstrukcji harpunów, wędek,

oszczepów, strzał czy też węgierza. Najmłodszy uczestnicy festynu podejmowali próbę łowienia ryb przy pomocy wędki. Ponadto przygotowano promocyjno - wypoczynkową strefę, gdzie dowiadywano się o działalności placówki, zaś dzieci i ich rodzice mogli zatrzymać się i odpocząć na leżakach oraz poczytać książeczki.

Festiwal Otwarte Ogrody Brwinów z Żelaza 2018

16 czerwca 2018 roku Muzeum po raz pierwszy uczestniczyło w Festiwalu *Otwarte ogrody* w Brwinowie. Było to niepowtarzalne wydarzenie kulturalne odbywające się w scenerii miejskich ogrodów, której celem było budowanie wspólnoty oraz promocja i ochrona lokalnego dziedzictwa. Pracownicy Muzeum i zaproszeni rekonstruktorzy przybliżali zgromadzonej publiczności dzieje tych terenów sprzed 2 tysięcy lat, szczególnie jej hutniczą przeszłość. Został zrekonstruowany piec dymarski i przeprowadzono eksperymentalny pokaz uzyskiwania żelaza z rudy darniowej, zakończony widowiskowym rozbiciem pieca.

W wydarzeniu uczestniczyli także rekonstruktorzy wcielający się w legionistów rzymskich. Odbywały się pokazy i warsztaty skupiając zainteresowanych poznawaniem starożytnej przeszłości Brwinowa.

V warszawskie syssitie

9 czerwca w oranżerii pruszkowskiego Muzeum odbyła się konferencja w ramach organizowanego przez Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego i Stowarzyszenie Historyków Starożytności cyklu pt. *Warszawskie syssitie*. Po części zamkniętej miały miejsce otwarte wykłady prowadzone przez wybitnych specjalistów historyków starożytności. Poruszane zagadnienia dotyczyły kultury starożytnej Sparty – jej aspektów społecznych, sakralnych i militarnych. Wygłoszono 10 wykładów, a następnie odbyła się prezentacja rekonstrukcji uzbrojenia hoplity spartańskiego dokonana przez rekonstruktora ze Stowarzyszenia na rzecz popularyzacji kultury antycznej *Hellas et Roma* w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło 86 osób.

Spotkanie Kommission zur Erforschung von Sammlungen archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa

23 czerwca Muzeum gościło grupę archeologów uczestniczących w konferencji naukowej Kommission zur Erforschung von Sammlungen Archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa (KAFU). Komisja została utworzona w 2001 r. w Berlinie z inicjatywy dyrektora Museum für Vor- und Frühgeschichte Staatliche Museen zu Berlin Preussischer Kulturbesitz prof. Willfrieda Menghina, prof. Uniwersytetu Warszawskiego Wojciecha Nowakowskiego oraz dyrektora Römisch-Germanische Kommission we Frankfurcie nad Menem prof. Siegmara von Schnurbeina. Powołano ją w celu skoordynowania działań w zakresie prowadzenia studiów nad zbiorami zabytków i zasobami archiwalnej dokumentacji z badań archeologicznych

realizowanych do 1945 r. w środkowej i północno-wschodniej Europie. Organizatorem konferencji był Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

W spotkaniu uczestniczyło 40 osób

Letnie warsztaty artystyczne *Z rzemiosłem i ekologią za pan brat*

W pierwszym i ostatnim tygodniu wakacji Muzeum zorganizowało cykl Letnich Warsztatów Artystycznych *Z Rzemiosłem I Ekologią Za Pan Brat*. Warsztaty były propozycją edukacyjną skierowaną do dzieci w wieku od 7 do 12 lat. Założeniem projektu było, aby udział w zajęciach, poprzez prezentację różnych technik artystycznych, rozbudzał poznawczą ciekawość dzieci oraz kształtował ich ekologiczną wrażliwość.

Uczestnicy w trakcie zajęć poznawali różnorodne formy rękodziela i sztuk artystycznych zaznajamiali się z technikami decoupage, plecionkarstwa, zasadami haftu i szycia. Motywy przewodnie zajęć zostały zaczerpnięte z bajek będących pochwałą pracy rzemieślniczej oraz multimedialnych opowieści uczących szacunku do przyrody i środowiska. Zajęcia odbywały się w 2 turach w godzinach porannych i popołudniowych. Każde spotkanie miało zamkniętą formę zakończoną wykonaniem pracy.

W warsztatach uczestniczyło 161 osób.

Czytanki w ogrodzie

W trakcie letniego wypoczynku, w każdy czwartek od 28 czerwca do 30 sierpnia, zaplanowane zostały spotkania dedykowane najmłodszym dzieciom pt. *Czytanki w ogrodzie*. Wakacyjne czytanki to specjalny cykl spotkań skierowany do dzieci młodszych. W specjalnie przygotowanej przestrzeni w ogrodzie muzealnym, rodzice i małe dzieci mogły wysłuchać niezwykłych bajek. Po ich przeczytaniu i omówieniu odbywała się część animacyjna, w czasie której uczestnicy wykonywali charakterystyczne dla danej opowieści zabawki. W spotkaniach wzięło udział 568 osób.

Gra międzymuzealna *RAZ, DWA, TRZY WARSZAWIAKIEM JESTEŚ TY...*

W czasie wakacji Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego było częścią międzymuzealnej gry *Raz dwa trzy Warszawiakem jesteś Ty*, koordynowanej przez Muzeum Powstania Warszawskiego. Projekt odbywał się w okresie od 18 czerwca do 9 września 2018 roku. Obejmował 5 miast i 29 instytucji kultury. W grę było zaangażowanych 896 rodzinnych zespołów. Aby uczestniczyć w grze zainteresowani musieli zarejestrować się na www.razdwatrzywarszawiak.pl, zapoznać się z instrukcją postępowania, znaleźć i pobrać zadania do wykonania, a następnie odwiedzając wybrane placówki odpowiadać na pytania z arkusza. Muzeum pruszkowskie przygotowało 2 zestawy pytań, których

odpowiedzi należało szukać zwiedzając stałą wystawę *Przedświt Mazowieckie centrum metalurgiczne z przełomu er.*

W Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego wykonano 177 kart pracy.

Senior w Muzeum

Muzeum włączyło się w realizację projektu *Pruszkowski Miesiąc Aktywnego Seniora*. We wrześniu i październiku przygotowane zostały specjalne zajęcia dedykowane seniorom. Odkryto spotkanie *Modystka - warsztaty robienia fascynatorów i dekoracji do kapeluszy oraz broszek inspirowanych modą II Rzeczypospolitej* oraz aktywne zwiedzanie stałej ekspozycji z kartą zadań pt. *Szarady archeologiczne*. Na zakończenie spotkania uczestnicy rozpoznawali rodzaj i przeznaczenie zabytków archeologicznych oraz przymierzali zrekonstruowane ubrania i biżuterię mieszkanki osad hutniczych sprzed 2 tysięcy lat.

Projekt *Żelazny most*

Jesienią 2018 roku rozpoczęła się druga edycja projektu edukacyjnego *Żelazny Most*. Przedsięwzięcie to jest projektem międzyszkolnym realizowanym między Liceum Ogólnokształcącym im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie a Podkowińskim Liceum Ogólnokształcącym. Muzeum Starożytnego Hutnictwa jest jego merytorycznym opiekunem. Uczestnicy biorąc udział w różnorodnych zajęciach, wykładach, warsztatach, wydarzeniach mają możliwość poznawania dziedzictwa archeologicznego regionu, w którym zamieszkują, a szczególnie starożytną metalurgię żelaza. Projekt został zainicjowany udziałem młodzieży w Pruszkowskim Festiwalu Archeologicznym – ARTEfakty 2018.

XXII Festiwal Nauki 2018 - Brak inwestycji w naukę to inwestycja w ignorancję

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego po raz kolejny włączyło się w organizację Festiwalu Nauki. W ramach Festiwalu zostało zorganizowane rodzinne spotkanie weekendowe z cyklu „Ku niepodległości” – Spotkanie III pt. *Emancypacja, wynalazki, patriotyzm, czyli praca dla kraju*. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, czym charakteryzowała się moda patriotyczna, czym była krynolina, czy wygodnie chodziło się w gorsecie, jaki smak miała herbata parzona w samowarze, jak działały pierwsze maszyny do szycia, a także jaka myśl techniczna towarzyszyła tamtym czasom i jakie wynalazki im zawdzięczamy.

Ponadto została opracowana i przeprowadzona, skierowana do starszych klas szkoły podstawowej, lekcja festiwalowa *Hapu i Liwia w antycznej szkole*. Uczestnicy dowiedzieli się, na czym polegała edukacja dzieci w starożytności, jak wyglądała antyczna szkoła, czy chłopcy i dziewczęta mieli takie same prawa. Dzieci poznały ówczesne materiały piśmiennicze oraz wcieliły się w rolę antycznych uczniów. Łącznie w wydarzeniach uczestniczyło 66 osób.

XXVII Targi Książki Historycznej w Warszawie

W dniach 29 listopada – 2 grudnia 2018 roku Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie uczestniczyło w XXVII Targach Książki Historycznej w Arkadach Kubickiego na Zamku Królewskim w Warszawie. W ramach IX Salonu Książki Muzealnej na stanowisku zbiorczym Stowarzyszenia Muzealników Polskich Oddział Mazowiecki były prezentowane publikacje oraz udostępnione zwiedzającym ulotki i broszury MSHM.

Otwarty ogród muzealny

W okresie wiosenno-letnim Muzeum udostępniło zwiedzającym ogród muzealny. Oprócz wygodnych leżaków, goście mieli możliwość skorzystania na miejscu z książek zgromadzonych w plenerowej bibliotece.

Pruszkowski Festiwal Archeologiczny ARTEfakty 8-15 września 2018

W dniach 8-15 września 2018 roku odbyła się druga edycja Pruszkowskiego Festiwalu Archeologicznego ARTEfakty. Przewodnią ideą festiwalu był pomysł, aby Pruszków został miastem archeologii i sztuki, zaś wszystkie działania z pogranicza nauki, sztuki i rozrywki miały służyć integracji społeczności, budowaniu tożsamości oraz umożliwieniu wszechstronnego rozwoju.

Od początku roku trwały prace przy uszczegółowianiu i uzgadnianiu programu z poszczególnymi wykonawcami wydarzenia. Przygotowano i składano wnioski o dofinansowanie m.in. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”, a także występowano o wsparcie finansowe do różnych instytucji i firm.

ARTEfakty były poprzedzone wielomiesięcznymi przygotowaniem. Podejmowano szerokie działania logistyczne związane z planowanym festiwalem, zabezpieczaniem miejsc, ochroną, noclegami dla realizatorów, przygotowywaniem umów, zakupami, ubezpieczeniami, promocją, naborem do wolontariatu i do udziału w warsztatach itp.

Na festiwal złożyły się pokazy, warsztaty, debata, prelekcje, spektakle, wystawy, plener rzeźbiarski, zajęcia animacyjne, promocja komiksu, projekty edukacyjne.

Pruszkowski Festiwal Archeologiczny został zainaugurowany 8 września Debatą między artystami i naukowcami o postrzeganiu zabytków. Przedstawienie wybranych artefaktów znajdujących się w zbiorach Muzeum było bazą do dyskusji na temat wpływu nauki na sztukę i sztuki na naukę. Stronę naukowców prezentujących zabytki stanowili muzealnicy, archeolodzy oraz historycy (dr Jacek Andrzejowski, dr Małgorzata Litwinowicz, dr hab. Judyta Rodzińska-Nowak, prof. Jan Schuster, dr Joanna Zagórska-Telega, Katarzyna Dejtrowska, Robert Janiszewski, Marcin Woźniak), zaś stronę

artystów – uczestnicy warsztatów (plener rzeźbiarski, warsztaty teatralne, plakatu, mural). Debatę prowadziły Katarzyna Barańska oraz Dominika Mietelska-Jarecka.

Od 8 do 15 września odbywał się plener rzeźbiarski, w którym uczestniczyło 5 artystów tworzących w ogrodzie muzealnym dzieła, w tym jedno z nich z udziałem mieszkanki Pruszkowa. Plener zakończył się wernisażem w finałowym dniu wydarzenia.

Tydzień trwały również warsztaty plakatu. Ich celem było stworzenie artystycznego plakatu inspirowanego zabytkami archeologicznymi sprzed 2 tysięcy lat odkrytymi na stanowiskach Mazowieckiego Centrum Metalurgicznego. Warsztaty były prowadzone przez dr hab. Maję Wolną i były skierowane do pasjonatów z dziedziny projektowania graficznego, artystów, studentów i absolwentów szkół artystycznych zainteresowanych pogłębianiem wiedzy o projektowaniu plakatów. Punktem kulminacyjnym był wernisaż prac, który miał miejsce 15 września. Kolejnymi tygodniowymi warsztatami były zajęcia teatralne, prowadzone przez Adama Walnego. Motywem przewodnim zajęć było budowanie teatralnej ekspresji, a punkt wyjścia stanowił zabytek archeologiczny, swoisty świadek przeszłości. Warsztaty zakończyły się spektaklem w finałowym dniu Festiwalu. Kolejnymi zajęciami były warsztaty z dziedziny street artu, w wyniku których zostały wykonane murale na terenie Centrum Kultury w Pruszkowie. Jeden z murali tworzyli młodzi ludzie, uczniowie szkół podstawowych i średnich. Warsztaty prowadziła Czarli Bajka. Stworzone murale w przestrzeni miejskiej Pruszkowa stały się trwałym śladem II edycji ARTEfaktów.

W przeddzień dnia finałowego odbyło się widowisko plenerowe *Spotkać Prospera* w wykonaniu Lwowskiego Teatru Akademickiego *Woskresinnia*.

Finał II Pruszkowskiego Festiwalu Archeologicznego odbył się 15 września, jego głównym elementem była rekonstrukcja historyczna. Zasadniczym założeniem było ukazanie dziedzictwa Mazowieckiego Centrum Metalurgicznego w kontekście europejskiej kultury antycznej. Przybliżenie wiedzy o antycznym świecie należało do członków Stowarzyszenia na rzecz popularyzacji kultury antycznej *Hellas et Roma*, które działa przy Instytucie Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Widzowie mieli okazję podziwiać starożytne zawody, wytwórczość, a przede wszystkim kuchnię antyczną. Ponad pięćdziesięciu rekonstruktorów przybliżyło życie codzienne czasów Imperium Rzymskiego i starożytnej Grecji. Kultura antyczna została przedstawiona na najwyższym poziomie z bardzo dużą dbałością o poziom merytoryczny poczynając od wiedzy a skończywszy na detalach rekonstrukcji kultury materialnej. Były stanowiska tkacza i farbiarza, szewca, kupca, muzyka, cieśli, garncarza, pasterza, rogownika, medyka legionowego, płatnerza, prezentowano mozaikę i malarstwo, odbył się targ niewolników, można było poznać zasady gry antycznych aktorów, starożytne piśmiennictwo, oddział legionowy, gry i zabawy. Goście Festiwalu mogli brać udział w zajęciach, uczestniczyć w pokazach, słuchać prelekcji, oglądać i dotykać rekonstrukcji, a przede wszystkim degustować dania przygotowane z odtworzonych starożytnych przepisów kulinarnych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się igrzyska gladiatorskie oraz świat kobiety antyku. Obok

kultury antycznej prezentowana była też kultura ludów barbarzyńskich, czyli ówczesnych mieszkańców dzisiejszej Polski. Zwiedzający mogli uczestniczyć w procesie wypału naczyń glinianych, poznawać tkactwo gockie oraz technikę wyrobu łuków i innych narzędzi łowieckich.

Działało też rozbudowane stanowisko prezentujące warsztat pracy archeologa, stacja sitodruku, gdzie można było na bawełnianej torbie wydrukować grafiki nawiązujące do Muzeum i archeologii oraz stacja szablonu, na której uczestnicy tworzyli szablony nawiązujące do historii hutnictwa. Ponadto odbyły się również warsztaty tworzenia w mroku. Uczestnicy dowiadywali się o pierwszych przejawach prehistorycznej sztuki tworzonej przez człowieka oraz mieli okazję samodzielnie namalować naskalne malowidło.

Na potrzeby ARTefaktów został opracowany specjalny projekt edukacyjny, który został włączony do stałej oferty Muzeum. Wykorzystując założenia teatru kashimibai (jap. kami – papier, shibai – sztuka), czyli teatryku narracyjno-obrazkowego została napisana bajka o siostrach bliźniczkach, które mieszkały w starożytnej osadzie hutniczej. Opracowano i wykonano stosowne plansze oraz puzzle, a także zbudowano szafkę i przygotowano rekonstrukcje zabytków ilustrujące opowiadane historie. Forma małego spektaklu teatralnego pobudza wyobraźnię dzieci, skupiających się na obrazkach, bawi i uczy, zabierając uczestników w podróż do starożytnego świata hutników i kowali. Rozwija i pozwala przyswoić wiedzę o życiu codziennym mieszkańców osad hutniczych żyjących na Mazowszu Zachodnim 2 tysiące lat temu. W trakcie Festiwalu odbyła się premiera teatryku zatytułowanego *Fibula* a następnie został zaprezentowany w 19 szkołach i przedszkolach Pruszkowa.

Integralną częścią Pruszkowskiego Festiwalu była promocja komiksu autorstwa Marty Guzowskiej i Karoliny Oksiędzkiej *Artefakt*. Komiks o tematyce kryminalno-archeologicznej został osadzony we współczesnych czasach i rozgrywa się m.in. w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie. Jego zadaniem jest promocja placówki i Mazowieckiego Centrum Metalurgicznego. W trakcie Festiwalu odbyło się spotkanie autorskie z graficzką Karoliną Oksiędzką. Natomiast w ramach wydarzeń pofestiwalowych 25 września odbyło się spotkanie z autorką komiksu dr Martą Guzowską.

Przez cały czas trwania wydarzenia goście licznie odwiedzali stałą wystawę *Przedświt – Mazowieckie Centrum Metalurgiczne z przełomu er.*

Łącznie w wydarzeniu brało udział ponad 3700 osób.

Czytelnia naukowa

Ze zbiorów Czytelni naukowej Muzeum korzystali pracownicy placówki. Księgozbiór zwiększył się o 43 pozycje w formie darów oraz zakupów.

Działalność promocyjna

W 2018 roku Muzeum prowadziło intensywną działalność promocyjną wszystkich wydarzeń, jakie miały miejsce w placówce. Do stałych zadań należała publikacja informacji o planowanych wydarzeniach na portalach internetowych:

www.mshm.pl,

www.facebook.com/Pruszkow.mshm,

www.instagram.com/muzeum_shm/,

www.twitter.com/MuzeumSHM,

youtube.com.

Ponadto systematycznie współpracowano z mediami lokalnymi, przede wszystkim: WPR, Pruszkowska Telewizja Kablowa TEL-KAB, obiektywna.pl, Radio Bogoria, Popadio, wpr24, Kurier Południowy, RDC – Radio dla Ciebie, Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna, portal Pruszków Mówi. historykon.pl, Poznaj Swój Kraj, warszawa.pl, Spotkania z zabytkami, koncertowania, Jazzsoul, mocne strony.

Stałym partnerem była Warszawska Kolej Dojazdowa

W 2018 roku rozpoczęto promocję w grupach społecznościowych okolicznych miejscowości oraz w grupach tematycznych takich jak: *Raszyn i okolice*, *Brwinów wspólne sprawy*, *Podkowa Leśna*, *Forum mieszkańców gminy Michałowice*, *Nadarzyn – forum mieszkańców gminy*, *Piastów – forum mieszkańców*, *Co, gdzie, kiedy – Mazowsze*, *Archeologia (PL)*, *Archeologia pradziejowa i wczesnego średniowiecza*.

Do odbiorców docieramy także w sposób bezpośredni. Stałą formą informowania publiczności o działaniach Muzeum jest mailing. Ponadto wykonywane są plakaty, afisze, ulotki i zaproszenia.

Muzeum prowadzi stałą kontrolę swojej obecności w mediach internetowych.

Zasięg strony na facebooku Muzeum zwiększył się z 4219 (1 stycznia 2018) do 5059 (31 grudnia 2018). Newsletter ma 455 odbiorców, w ciągu roku odnotowaliśmy 87323 odsłon strony internetowej MSHM www.mshm.pl.

Promując działalność Muzeum uczestniczyliśmy w targach turystycznych m.in. w Łodzi - *Regiony Na Styku Kultur* w dniach 16-18 marca; w Zabrze - *Międzynarodowe Targi Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej* w dniach 13-14 kwietnia; w Nadarzynie – *Word Ravel Show* w dniach 19-21 października oraz w Warszawie, w Pałacu Kultury i Nauki – *XIV Międzynarodowe Targi Turystyczne TT Warsaw* w dniu 22 listopada.

W działalności promocyjnej Muzeum należy wyróżnić prace przy drugiej edycji Pruszkowskiego Festiwalu Archeologicznego ARTEfakty 2018. Od początku roku trwały prace przy organizacji i promocji wydarzenia. Przygotowano i składano wnioski o dofinansowanie festiwalu do różnych instytucji i firm. Opracowano i prowadzono kampanię promocyjną na Facebooku i Instagramie. Stworzono spójny wizerunek graficzny, dotyczący wszystkich materiałów związanych z wydarzeniem. Systematycznie publikowano w mediach społecznościowych posty o poszczególnych projektach i osobach biorących w nich udział. Zorganizowano 6 konkursów, które przybliżyły ideę festiwalu, informacje o programie ukazały się w lokalnej prasie, telewizji i radio, a także na forach licznych mediów społecznościowych. Należy zaznaczyć, że impreza promowana była także w branżowych, zajmujących się historią i archeologią, ogólnopolskich portalach informacyjnych - historykon.pl, Spotkania z Zabytkami, Archeologia Żywa. ARTEfakty, jako produkt turystyczny były reklamowane również przez Mazowiecką Regionalną Organizację Turystyczną. Na potrzeby wydarzenia została stworzona stosowna strona internetowa www.artefakty.mshm.pl. Działania promocyjne uzupełniały plakaty, ulotki i bilbordy, które były rozprowadzane w Pruszkowie i w okolicznych miejscowościach. Szczególną rolę pełniła Warszawska Kolej Dojazdowa, w wagonach której udostępniono podróżującym ulotki i plakaty.

Współpraca z instytucjami Pruszkowa

1. Współpraca z Urzędem Miejskim w Pruszkowie oparta jest na współuczestnictwie w przygotowaniu i realizacji projektów, udostępnianiu pomieszczeń muzealnych, sprzętu oraz obsłudze imprez. W 2018 roku odbyły się:
  - a. Uroczyste obchody 50-lecia pożycia małżeńskiego
  - b. 3 maja - Współorganizacja *Pikniku historycznego 3 Maja*
  - c. Spotkania okolicznościowe
2. Współpraca ze Strażą Miejską w Pruszkowie podczas obchodów 25-lecia istnienia instytucji.

W 2018 roku Muzeum odwiedziło ponad 24 400 osób.

Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy”

Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy” powstał w lutym 1979 r. przy Młodzieżowym Domu Kultury w Pruszkowie z inicjatywy Pani Danuty Jaśkiewicz.

Podczas 39 lat działalności Zespół wielokrotnie koncertował w kraju i zagranicą prezentując folklor z kilkunastu regionów Polski. W repertuarze znalazły się również tańce mołdawskie, ukraińskie, rosyjskie czy gruzińskie. Zespół „Pruszkowiaczy” zdobyli wiele nagród na festiwalach ogólnopolskich i międzynarodowych.

W 2019 roku Zespół świętuje 40. rocznicę swojego powstania.

Zespół prowadzi zajęcia z tańca i śpiewu dla różnych grup wiekowych dzieci i młodzieży. Grono wykwalifikowanej kadry instruktorskiej wprowadza uczestników w cudowny świat muzyki, tańca i sztuki ludowej, a członkowie zespołu mają możliwość poznania bogactwa polskiej, a także zagranicznej, kultury i tradycji.

„Pruszkowiaczy” to nie tylko ciekawe zajęcia i niezapomniane koncerty, ale także dobra zabawa i przyjaźnie, które zostają na całe życie.

I. Zrealizowany program artystyczny.

1. Polonez powitalny - choreografia Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
2. Tańce sądeckie - choreografia Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
3. Kujawiak - choreografia Danuta Jaśkiewicz/Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
4. Kurpie - choreografia Danuta Jaśkiewicz, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
5. Łowiczanka - choreografia Danuta Jaśkiewicz, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
6. Jak pójde gdzie Odra - choreografia Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
7. Tańce lubelskie - choreografia Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
8. Krakowiacek - choreografia Piotr Zalipski, opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
9. „Cztery konie” - opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski
10. „Czerwone jagody” - opracowanie muzyczne Bogdan Nidzgorski

II. Wykaz realizowanych zajęć z podziałem na grupy wiekowe.

Zajęcia w Zespole są prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę instruktorów.

Nabory do Zespołu Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy” zostały przeprowadzone we wrześniu 2018 r.

Na dzień 31.12.2018 w zajęciach prowadzonych przez Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaczy” uczestniczyło 107 osób.

„Mali Pruszkowiaczy” – zajęcia z rytmiki i tańca dla dzieci w wieku 4-6 lat

- grupa wtorkowa – zajęcia od 17:00 do 17:45

- grupa czwartkowa - zajęcia od 17:00 do 17:45

Grupa krakowska – zajęcia wokalne i taneczne dla dzieci w wieku 7-10 lat

- zajęcia we wtorek i czwartek od 18:00 – 20:00

Grupa łowicka – zajęcia wokalne i taneczne dla dzieci w wieku 11-15 lat

- zajęcia we wtorek i czwartek od 18:00 – 20:00

Grupa dorosła – zajęcia wokalne i taneczne; zajęcia dla dorosłych uczestników

i młodzieży od 16 lat

- zajęcia w poniedziałki od 19:00 – 22:00

- zajęcia w czwartki od 20:00 – 22:00

Grupa dorosła początkująca – zajęcia taneczne; zajęcia dla dorosłych

- zajęcia we wtorki od 20:30 – 22:00

Slavica Dance – zajęcia fitness w folklorystycznym stylu; zajęcia dla dorosłych

- zajęcia w środy od 18:30 – 19:30

III. Wykaz wydarzeń, które organizował lub w których uczestniczył Zespół Tańca Ludowego „Pruszkowiaci”

1. 11.01.2018 – Koncert Noworoczny ZTL „Pruszkowiaci” (ORGANIZATOR).
2. 19 i 22.01.2018 – W 2018 r. akcja „Zima w mieście” prowadzona była w Szkole Podstawowej nr 2 w Pruszkowie. W ramach tej akcji ZTL „Pruszkowiaci” odwiedziły dzieci biorące udział w akcji „Zima w mieście” (19.01 - starsza grupa 40 osób; 22.01. – młodsza grupa 40 osób)
3. 08.01.2018 - Bal Karnawałowy 18:00 – 19:30 (ORGANIZATOR)
4. 03.05.2018 – Obchody Święta Konstytucji – udział Mszy Św., parada ulicami miasta, Polonez z mieszkańcami, potańcówka (ORGANIZATOR wraz z MSHM).
5. 19.05.2018 – Pokaz mody ludowej i inspirowanej folklorem w ramach Nocy Muzeów (ORGANIZATOR).
6. 07.06.2018 – Otwarcie Centrum Kultury i Sportu w Pruszkowie – asysta uczestników ZTL przy oficjalnych uroczystościach (UCZESTNIK).
7. 09.06.2018 – Koncert na otwarciu Centrum Kultury i Sportu w Pruszkowie (UCZESTNIK).
8. 10.06.2018 – Koncert w Parku Żwirowisko „Lato, lato, lato czeka...” (UCZESTNIK).
9. 24.06.2018 – Koncert w Parku Potulickich „Pruszkowskie Wianki” (UCZESTNIK).
10. 23.09. 2018 – Koncert podczas Pikniku Rodzinnego w Parku Kościuszki (UCZESTNIK).
11. 23.09.2018 – Koncert podczas Pikniku w Malichach (UCZESTNIK).
12. 16.10.2018 – Koncert w LO im. Tomasza Zana (UCZESTNIK).
13. 08.11.2018 - Sesja zdjęciowa do kalendarza Zespołu.
14. 8.12.2018 – Koncert Mikołajkowy na Sali widowiskowej CKiS w Pruszkowie (ORGANIZATOR).

- 15. 19.12.2018 – Spotkanie przedświąteczne ZTL „Pruszkowiacy” (ORGANIZATOR).
- 16. 19.12.2018 – Uczestnictwo we wspólnym kolędowaniu podczas „Opłatka z Prezydentem” (ORGANIZATOR wraz z ZHP).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku

Biuro Promocji i Kultury Miasta - zadania publiczne w zakresie kultury

- Edukacja muzyczna mieszkańców Pruszkowa
Realizacja: Stowarzyszenie „Pruszkowianka” (*edukacja muzyczna*)
- Prowadzenie orkiestry dętej, nauka gry na instrumentach dętych i perkusyjnych; chór; koncerty ogólnodostępne w mieście, w placówkach oświatowych, rocznicowe i okolicznościowe itp.
- Edukacja muzyczna mieszkańców Pruszkowa
Realizacja: Pruszkowskie Towarzystwo Muzyczne (*edukacja muzyczna*)

Audycje umuzykalniające w placówkach oświatowych, nauka gry na instrumentach – ognisko muzyczne

Działalność świetlicy dla mieszkańców dzielnicy Malichy

Realizacja: **Stowarzyszenie Mieszkańców Osiedla Ogrodu Malichy**

Odbiorcy: mieszkańcy dzielnicy, w tym rodziny z dziećmi i seniorzy uczestniczący w zajęciach prowadzonych w świetlicy i w piknikach rodzinnych.

- Małe granty – 100 lat odzyskania niepodległości
- Piknik dla mieszkańców Pruszkowa.
- Realizacja: Stowarzyszenie Mieszkańców Osiedla Ogrodu Malichy
- Animacja historyczna „Dzieje patriotyzmu” w placówkach oświatowych.
- Realizacja: Pruszkowskie Towarzystwo Kulturalno-Naukowe
- **Plenerowa wystawa edukacyjna „100 lat Niepodległej”**
Realizacja: **Pruszkowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich**
- **Nieskończenie Niepodległa – wystawa i sympozjum.** Realizacja: **Fundacja Ośrodka Karta**
- **Nieznane magazyny broni** – przygotowanie tablic upamiętniających ludzi i miejsca związane z walką konspiracyjną w latach 1939-45. Realizacja: **Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej**
- **Mała ojczyzna – Pruszków. Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości.** Piknik rodzinny.
Realizacja: **Spółeczne Stowarzyszenie Forum Pruszków**

- **Mała ojczyzna – Pruszków. Cz. II. Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości.** Piknik rodzinny. Realizacja: **Społeczne Stowarzyszenie**

W Pruszkowie odbywa się wiele interesujących imprez, co stwarza wyjątkowy klimat miasta, do niedawna podporządkowanego wyłącznie rytmowi nieodległej Warszawy. Obok przedsięwzięć typowo rozrywkowych proponuje się mieszkańcom dostęp do tzw. kultury wysokiej w postaci koncertów symfonicznych w obiektach sakralnych i w parkach.

Wydarzenia realizowane są przez Biuro Promocji i Kultury Miasta i samorządowe instytucje kultury. Na korzystną zmianę wizerunku miasta ma wpływ aktywne korzystanie z propozycji kulturalnej. Z roku na rok wzrasta zainteresowanie mieszkańców bogatą ofertą.

Imprezy organizowane przez Urząd Miasta Pruszkowa - 2018

1 stycznia

VII Koncert Noworoczny

Kościół św. Kazimierza

6 stycznia

Koncert kolęd i pastorałek

Park Potulickich

3 maja

Święto Narodowe Trzeciego Maja

Plac Jana Pawła II

6 maja

Koncert Organowy 1.

Kościół św. Kazimierza

13 maja

Koncert Organowy 2.

Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP

19 maja

Festyn na Malichach

ul. Spacerowa

19/20 maja

Pruszkowska Noc Muzeów

Muz. + KP + GFS

20 maja

Koncert Organowy 3.

Kościół MB Nieustającej Pomocy

26-27 maja

160

XX Dni Pruszkow

Park Kościuszki

27 maja

V Pruszkowski Bieg Wolności

Stadion Znicz

27 maja

Pruszkowska Liga Pływacka

Pływalnia Kapry

27 maja

Koncert Organowy 4.

Kościół św. Józefa

3 czerwca

Koncert Organowy 5.

Kościół p.w. św. Edwarda

10 czerwca

IV Lato, lato, lato czeka...

Park Żwirowisko

10 czerwca

Koncert Organowy 6.

Kościół p.w. Przemienienia Pańskiego

16 czerwca

Powitanie lata na Malichach

Os. Staszica

24 czerwca

XIV Pruszkowskie Wianki

Park Potulickich

30 czerwca

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

7 lipca

X Koncert do Północy

Park Kościuszki

14 lipca

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

21 lipca

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

28 lipca S

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

1 sierpnia Śr.

74. Rocznica Powstania Warszawskiego

Tablica ul. Waryńskiego

4 sierpnia S

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

11 sierpnia S

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

18 sierpnia

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

25 sierpnia

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

1 września

Pruszkowskie Kino Letnie

Park Kościuszki

8 września

XVIII Żegnaj lato na rok...

Park Mazowsze

21 września

Duląg 121

ul. 3 Maja 8

22 września

III Festyn na Gąsinie

SP nr 10

23 września

Festyn na Malichach

ul. Spacerowa

23 października

Gala miesiąca Aktywnego Seniora

Centrum Kultury i Sportu

11 listopada

Narodowe Święto Niepodległości
Koncert – kościół św. Kazimierza

31 grudnia
Powitanie Nowego 2019 Roku
Plac Jana Pawła II

Spis rysunków

Rysunek 1. Zestawienie najważniejszych analizowanych dziedzin życia społeczno-gospodarczego w Raporcie o stanie Gminy Miasto Pruszków za 2018 rok	6
Rysunek 2. Dochody budżetu Miasta Pruszków w roku 2018.....	12
Rysunek 3. Wydatki budżetu Miasta Pruszkowa w roku 2018.....	14
Rysunek. 4 Inwestycja „Parkuj i Jedź” w Pruszkowie przy ul. Sienkiewicza i Waryńskiego.....	16
Rysunek. 5. Zespół Oświatowo-Sportowy Żbików - Bąki przy ul. Jarzynowej w Pruszkowie.	17
Rysunek. 6. Budowa obiektów oświatowo-sportowych Gąsin przy ul. Pływackiej w Pruszkowie.	18
Rysunek. 7. Budynek Centrum Kultury i Sportu w Pruszkowie.	19
Rysunek. 8. Poprawa a jakości środowiska poprzez kompleksowy rozwój terenów zielonych w Pruszkowie	19
Rysunek. 9. Budowa ulicy Błońskiej.	20
Rysunek 10. Logo Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa II Edycja 2017/2018.....	29
Rysunek 11. Załącznik graficzny – Podział środków finansowych na obszary w Budżecie Obywatelskim na rok 2018.	30
Rysunek 12. Mapa – Liczba złożonych projektów w poszczególnych obszarach w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2018.....	31
Rysunek 13. Uproszczony harmonogram zgłaszania projektów do Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa - III Edycja 2018/2019.....	35
Rysunek 14. Logo Budżetu Obywatelskiego Pruszkowa- III Edycja 2018/2019.....	36
Rysunek 15. Załącznik graficzny – Podział środków finansowych Budżetu Obywatelskiego na obszary realizacji	36
Rysunek 16. Załącznik graficzny – Ulotka Budżetu Obywatelskiego 2019 pt. „Pruszków czeka na Twój projekt”	37
Rysunek 17. Cele strategiczne ujęte w Strategii Rozwoju Pruszkowa do roku 2020.	48
Tabela 18. Stopień realizacji w roku 2018 celów operacyjnych strategii rozwoju Pruszkowa do roku 2020 przy pomocy zdefiniowanych wskaźników	50
Rysunek 19. Cele strategiczne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.	55
Rysunek 20 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa – Rok 2000	78
Rysunek 21 Obowiązujące Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - stan na 2018 rok.....	79
Rysunek 22 Obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmianami obowiązujących planów oraz projektami nowo sporządzanych planów - stan na 2018 rok.....	79
Rysunek 23 Struktura pokrycia miasta Pruszkowa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zmianami obowiązujących planów oraz projektami nowo sporządzanych planów - stan na 2018 rok.....	80
Rysunek 24 Prezentacja strony tytułowej Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” – ranking najlepiej rozwijających się miast i gmin	110

Spis tabel

Tabela 1. Podstawowe informacje dotyczące planu i wykonania budżetu na rok 2018.....	11
Tabela 2. Udział Miasta Pruszkowa w podatkach stanowiących budżet Państwa w roku 2018.	12
Tabela 3. Realizacja dochodów Miasta Pruszków w roku 2018 w podziale na typy dochodów.	12
Tabela 4. Źródła dochodów Miasta Pruszków w roku 2018.....	13
Tabela 5. Struktura wydatków Miasta Pruszkowa w podziale na działy klasyfikacji budżetowej – stan na 31.12.2018 r.	14
Tabela 6. Stan zobowiązań Miasta Pruszkowa wg stanu na 31.12.2018 r.	15
Tabela 7. Stopień zawansowania realizacji programów (przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziomie realizacji. w zakresie wydatków majątkowych.	20
Tabela 8. Stopień zawansowania realizacji programów (przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziomie realizacji w zakresie wydatków bieżących.	21
Tabela 9. Wykaz planowanych do realizacji działań i inwestycji w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2018 – 2031 wraz informacją o poziomie realizacji – wydatki majątkowe.....	22
Tabela 10. Podział środków finansowych na obszary w Budżecie Obywatelskim na rok 2018.	30
Tabela 11. Tematyczny zakres zadań zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018.	31
Tabela 12. Szczegółowe zestawienie ilości projektów rozpatrywanych przez komórki merytoryczne Urzędu Miasta.	32
Tabela 13. Lista projektów rekomendowanych do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018.	33
Tabela 14. Lista projektów przyjętych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego 2017, realizowanych w roku 2018 w Pruszkowie.	34
Tabela 15. Lista projektów rekomendowanych do Budżetu Obywatelskiego na rok 2019.	38
Tabela 16. Zmiany w stanie mienia komunalnego Miasta Pruszkowa w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.	42
Tabela 17. Prawa inne niż własność Miasta Pruszkowa i formy dysponowania mieniem komunalnym według stanu na 31.12.2018 r.	43
Tabela 18. Prawa własności Miasta Pruszkowa i formy dysponowania mieniem komunalnym według stanu na 31.12.2018 r.	43
Tabela 19. Źródła dochodów Miasta Pruszkowa z tytułu obrotu nieruchomościami wg stanu na 31.12.2018 r. ..	44
Tabela 20. Gospodarowanie mieniem komunalnym - sprzedaż nieruchomości w roku 2018.....	44
Tabela 21. Wykaz nieruchomości skomunalizowanych na rzecz Miasta Pruszków na dzień 31.12.2018 r.	46
Tabela 22. Określenie stopnia realizacji zadań ujętych w Gminnym Program Rewitalizacji Miasta Pruszkowa na lata 2016-2026.	55
Tabela 23. Poziom realizacji w roku 2018 działań ujętych w aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Pruszków.....	73
Tabela 24. Działania podjęte w roku 2018 dotyczące aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pruszkowa	78
Tabela 25. Wykaz Uchwał Rady Miasta Pruszkowa realizowanych przez Wydział Architektury, Urbanistyki i Zagospodarowania Przestrzennego w roku 2018	80
Tabela 26. Wykaz uchwalonych planów miejscowych w roku 2018.....	85
Tabela 27. Zestawienie wydanych: wypisów i wyrysów z miejscowego planu, wypisów i wyrysów ze studium uwarunkowań oraz zaświadczeń, informacji, opinii o podziale nieruchomości, opinii o dzierżawach w 2018 r. ..	86
Tabela 28. Zestawienie wydanych decyzji o warunkach zabudowy w roku 2018.....	86
Tabela 29. Zestawienie wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w roku 2018.	86
Tabela 30. Zestawienie Uchwał Rady Miasta Pruszków podjętych w roku 2018.....	89
Tabela 31. Zestawienie planowanych i wydatków oświatowych w roku 2018 w Mieście Pruszków	112
Tabela 32. Zestawienie wydatków majątkowych dotyczących oświaty w roku 2018 w Mieście Pruszków	113
Tabela 33. Zestawienie wydatków bieżących dotyczących oświaty w roku 2018 w Mieście Pruszków	113
Tabela 34. Zestawienie Szkół, Przedszkoli i Żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków	114
Tabela 35. Zestawienie Żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków	115
Tabela 36. Zestawienie Szkół i Przedszkoli, dla których organem prowadzącym nie jest Miasto Pruszków	115
Tabela 37. Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjum i klasach gimnazjalnych w szkołach podstawowych w roku 2017/2018 w Mieście Pruszkowie.....	118

Tabela 38 Liczba uczniów i oddziałów w publicznych gimnazjach w roku 2018 w Mieście Pruszkowie (stan na 31.03.2018 r.).....	118
Tabela 39 Liczba dzieci uczęszczających do pruszkowskich przedszkoli na dzień 01.09.2017 r.....	119
Tabela 40 Liczba dzieci uczęszczających do żłobków, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pruszków	120
Tabela 41 Zestawienie imprez, koncertów, spotkań autorskich od stycznia do lipca 2018	Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.
Tabela 42 Zestawienie imprez, koncertów, spotkań autorskich od sierpnia do grudnia 2018	Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.

